

de Vilanova y dona apres Catone reals de Entrada per no
pendre gent de Confranias.

A sis sen ans de Gerona lo Cercle de Saganes al Emporda
y los soldats dela Ciutat feyan la guarda

A set passaren los soldats vestits de Morat per recrua del
Cercle del Compte de Pino en rodio

Lo Gouvernador de Catalunya també passa per anar a Figueras
ahont se feya la mava del Dereit per entrar a Rosselló

Dit die se comensa a traurer als Isolerias per torn lo Sanc-
tissim Sagrament y ferre preganias per lo succés dela guerra
que se esperaua

A vuit passa per Gerona lo Marques de Vivera que anava
afiqueras essent Mestre de Camp del Cercle de la Deputacio los
jurats siferen Vivera y no la torna dient anava degrassa

A deu parti de Gerona la Compania de la Reganya per anar
a Emporda era Capita. Trobat de Canet y Mestre de
Camp Don Joseph de Armanget ab las altres leuas que se
agregaren la qual sana a coll de Portell

A dit die alar sinch horas també parti la Compania de
Gerona ab son Capita q se agraga al Cercle de la Deputacio
lo Virrey envia a servir lo Gouvernador de Gerona Don Guillem
Cascar al qual volia emplear en algun pucto dela Armada
y en son Roig envia a Don Manuel Fonseca y com no era tino

Mestre de Camp se format la Ciutat d'upra en obchirlo y per no
ana juan Battista desflata a representar anal Virrey depart
dela Ciutat que los Gouvernadors quey hauia hagut evan estat
Generals de Artilleria y torna a Dots en Gerona. Lo mateix
Don Guillem dient lo Virrey que no volia rompre eixa consuetud

ala Ciutat. Y lo dit Don Manuel ana a Castellfullit per
Gouernador

A Catone passa per Gerona el General dela Artilleria Don
francisco Velasco fill del Condestable de Castilla

Las Companias que l'ingueren delas guardas del Rey altra-
ment dit Dambergos foren onze ab sis Centz Soldats. Lo
Tinent Coronel se deya Don Miquel de las Naues.

Entra nostre Exercit en Rossello.

A Diuinx de dit entra nostre Exercit ala plana de Rossello
que constaua de quatre mil Infants Catalans y altre quatre
mil de Espanyols y dos mil Caualls ques formaua de Vint
y Vuit Centos

Prengue lo Roeh de Murallas hont hi hauia quarante
dos francesos, ques v'endrena merce hont hi hauia tres
a Barcelona

A Vint y tres se v'endri la Vila de Saret hauenth'i tiradas
Vint tirs de artilleria, al Virrey a merce hont hi hauia tres
Centz Setanta simch francesos que també se enviaien presos
a Barcelona y lo Tinent de Mossur Bret qui era Tinent
General dela armada de França restarà farit y pres
Entra en Rossello lo Compte Dambergh per gouernar
las armas de França

Lo Capitol dela seu feu embaxada a la Ciutat que en
actio de gratias se Cantaria In Te Deum per la Iglesia
y lo senoi Bisbe Veltit de Pontifical lo entona

SUNY

Al primer de dit setembre siti en lo Castell de Bellaguarda

per nostre exercit y hauent tinguda Una enquantra, per
 raho de Una Sortida, que seren los francesos moriren Vint o
 Vint y Sinc Soldats delas guardas. I també dels Enemichs
 foren moltis los morts y farts perque los nostres ab la espasa
 en la ma los enuestiren estant mesclatz abells y fentlos reti-
 rar los seguiren fins ala primera empalissada del dit Ar-
 tillery de el. Menquante soufent lo demandit Don Miguel
 delas Maues Tinent Coronel del dit Regiment dela guar-
 dia de la Magestat y lo Sargento mayor Dels qual fonda-
 mori dit Tinent Coronel y un Capita del dit Regiment
 dela guarda

A quatre Nete la Ciutat Carta del Virrey en que deya que
 lo Enemich feya gros per soccorrer lo Castell del Portus
 y que envia lo cumpliment de tres Cents homens. Compre-
 soi los Sinquanta que tenia al Camp desol que lo Concell
 quey anisen dos Cents homens ab quatre Capitans. Lo Ca-
 pitol oferi dagarne Cent que lo Gouvernador de la Placa
 ho digne al Senyor Biibey y al Capitol

Se rendeix lo Castell de Bellaguarda

A Sinc als onse horas, com estauen apunt pera mar-
 gar los Capitans y soldats Vnique auis del Virrey que
 suspengueren la canada perquant lo Castell del Portus se-
 era ja entregat ab pactes de Guerra alas armas de Espana
 Lo die anterior a las Sinc horas dela tarda y assi se feu
 donant als Capitans Deu Milers y als demes oficiais al
 respecte y als soldats dotze sous per dia dies de Socorro
 Lo Capitol contribui a los Sexanta Milers
 A Deset de dit tingueren Carta los Jurats del Virrey de que

Lo Frances hauia fet gos pera Socorrer los Banys y que
 enuia la Ciutat Dos Cents homens Resolque lo Concil de
 ferne Cent y Síquanta. Lo Senor Bisbe Baix a la Ciutat alle-
 presentar que lo Capitol tenia Carta del Virrey peraque les Cent Sol-
 datz y que si la Ciutat ne feya Dos Cents lo Capitol ne pagaria
 Cent: y la Ciutat noli aflare que se perque hauian de deixir de las
 Companias y Confranias dela Ciutat y no volia que sen. Iques
 tanta cent y avui ne feu los Cent y Síquanta y adeu horas de la-
 nit Separiren ab tres Capitans que foren. Don Jeronym d'
 Belloch, Don Juan Viuet, y Joseph Plaet y de Crullas. Tambe
 alsaren somatent per los lochs

A vint parti de Gerona la Compania del Capitol als Síquanta
 homens, era Capità lo dr. Joseph Canou y Alfons. Lo Doctor
 Sendra

Arribaren a Roras sis Galeres de Espanya y desembarcaren vuit
 Cents soldats mercaters del Cercle de la Costa
 Lo Gouvernador de la Plaça de Gerona ana al Camp y
 lo Coronel gouernava tot lo Cercle de la Ciutat y tenia tots los
 Portals

Lo Senor Bisbe a set de Juny dijue missa de Pontifical
 a la Capella de Sant Marcis tenint dossier. Los Jurats abe que
 foren convidatz noy assistiren perque noy hauia loch en la
 Capella y per estar ell baix dossier y no hauie ho altres Bisbes
 acostummat

Ferense Professors per preganias his tñique tret lo Sanctissim
 Sacrament per las Iglesias anant per torn

Lo loch de Sant Juan de Pages en lo qual hi hauia Cent homens
 de Espanya despres de hauer paleat se haqueran de Rendir
 al Exercit franc y rendits los aportaren a Perpinyà

també als paysans de dit Koch presoners
 Diuendres a Vint y dos de Juny apareixent al Compte Damberch que nostre Exercit tenia las forces diuididas volque Intentar als Catone Batallons de Cauallenia passar lo Riu y obligarnos aque deixassem las fortifications y el Conde de suminans General dela Cauallenia espanyola als set Batallons derrota tots los Catone del enemic restant pres. Lo fill del Compte Damberch y molts cabos franceses quels passaren a Barcelona presos y perdieren dos mil homens entre morts farits y fugits ditz francesos
 Dels nostres mori Don Joseph Cortes Capita de Caualls y foren farits tres altres Capitans de Cauallenia entre altres don Antonio Sisneros y Don Pablo Caixa y senyor Don Vicente Munyot Comissari General y pochs los morts.
 A Vint y set passaren per Lerona que anauan a la armada un tertio de Aragonesos que eran quatre Cents lo Mestre de Camp era lo Conde de Fuentes y Marques de Mora
 A Trenta passaren per Lerona que anauan a Barcelona Comboyats per Don Juan Descatllar Capita de Caualls presoners Lo fill del Compte Damberch General del Exercit frances lo qual regia una Brigada quer dui un tertio o Croso de Cauallenia un Oficent General y altres ofitials y dos Cents sisanta soldats francesos y vuit carros de farts quey hauia alguns vuitanta los quals foren presos a dit enquan
 Dels nostres moriren lo dit Don Joseph Cortes y Don Cito Pinatello Mestre de Camp de Napolitanos que mori de una bala de Artilleria que selen aportava la cama en lo castell dels Banys
 Lo General de la Artilleria sen ana a Barcelona malalt

Sagent dels Somatencs sen tornaren, lo Gouernador de
Catalunya Gerona també sen torna a esta ciutat

Juliol

A set de dit tornaren també las tres Companias de la Ciutat
hauentzi trobat en la occasio dela Plaça restant fixa la de
Ramon de Vilanova y també torna la del Capitol de la seu
que lo Virrey ho licentia per occasio de hauerley scrit la Ciutat
quepus lo demes eran gent delas Confrarias y de las Casas tinguer
abe depoderen Venir y axi ho permete

Agost

A set de dit Combragaren Don Miquel de Miquel de Mon-
cada Marques de Alytona y mori aluyt en lo Palacio del
Senor Bisbe de Gerona y ell mateix si aporta lo Viatich tñique
Una enfermedad que li hauia vinguda en lo Camp fou deposi-
tat en la Teu en la Capella de Sant Yuo y al cap de temps se
aportaren lo cos per enterrarlo ahont estauan sorpassat

A Catone Passaren per Gerona Dos Cents y Vint francesos pre-
soners los quals prenque Joseph Trinxeria Capità de Michalez
ab la Compania y la del Batalló de Bassagoda y alguns natu-
rals del Ròch de Massanet anant a mudar la guarnitio del
Castell dels Banys lo qual alguns quatre o sis anys antes
dela publicacio de esta Ultima Guerra del any mil sis Cent
setanta tres manafabricar denou lo Rèy de frança per guarda
de sa frontera y ademes dels Dos Cents y Vint presoners mataren

guaranta Francesos ab que de alguns Irs Cent que eran
dels qui anauan al dit Castell sols ne escaparen Vuyt o,
deu

Ciutat de Cervera se estauan atir de Cañon lo hu de l'altre no
hauenthi entre ells sino lo Riu dit lo Tech ax i que molt suavit
se batian algunas partidas de Una Vora del Riu al altre hont
estiguieren fins als Ultims de Setembre los Vns y altres

A quinse de dit aparequeran Vint y sis Vaxells francesos de-
uant Sant feliu de Guixols dels quals tingueren en dita Vila
gran temor per lo que encontinent auisaren a esta Ciutat y de-
manaren los naturals de dita Vila y Gouernador de ella als de-
dita esta Ciutat quels assistis a les monitions de Guerra per que
estauan de bon animo y volian Morir per son Rrey com tenian
obligacio encasque lo enemich donas sobre dita Vila o dels
de Palamos com se temia

Lo endema sen anaren ala Volta de Rosas y als Vint y dos
de dit se trobaren en la plaja de dita placa en la qual dona-
ren fondo y ala que foren alli arribaren Vint y quatre galeras
tambe francesas y tementse que no volguessen cremar tambe
lo lloc dela Escala y la Vila de Sant Pera Pescador per do-
nar occasio que nostra armada se retirara de Roussillon segons las
noticias que hauia donadas lo Senor Virey y Duch de San-
german; se ordena que tots los llocs dela Regania de gent
sepulen en arma y lo Senor Don Guillem Cascar Gouernador
de la Ciutat determina als Vint y quatre de dit mes die de
Sant Barthomeu de anar adit lloc dela Escala y de Sant
Pera Pescador per Inuadir lo designe de l'enemich a molta
gent de somatents y de dita Ciutat voluntariament con-
siderant la occasio tant expresa per fer lo seruey de Rrey

nostre Senor que Deug, i Isqueren las personas mencionadas
en la descriptio sequent
Los Cauallers, Ciutedans y altres personas militars que Volun-
tariament anaren de esta Ciutat als Vint y quatre de agost
mil sis Centz Setanta quatre en lo Roch de la Escala y despues
en la Vila de Sant Pere Pescador per Impedir la Inuasio del Ene-
mich frances que Comminaua ferendir Rochs y altres de la
marina Circunuechins ab Una armada de mar de Vint y sis Va-
xells, y Vint y quatre galeras les quals estauen donat fondo de-
uant la Plaja de Rosas en occasio que lo Senor Duch de Sanger-
man ab lo Exercit del Rey nostre Senor que Deug-ere dintre
de Rossello en lo Roch de Maurallas per Impedir la entrada
del Exercit de Terra que tenia lo dit Enemich Frances
son los sequents

Primo lo Senor Don Juan Carrera Compte de Solterra, Don
Anton de Nochaberti, Don Francisco de Nochaberti y de Pau Songer-
ma, Don Juan de Cruyllas, Don Hieronym Vallgornera y de Car-
dona, Don Ramon Xatmar, Joseph Ros y de Vallarach, Joan
Batlle de Fllassa menor, Don Jeronym Ferrer, Don Christofol Far-
nes, Gabriel Mardeu y Sala, Manuel Desvalls, Francisco Sella y
de Canet, Joseph de Caramany lo dr. Hieronym Capmany y de
Montpalau totz Cauallers.

Los Ciutedans son los sequents Primo Francisco Oliveres, Ni-
cholaus Mardeu, Baltazar Mardeu, Ignaci Pujol, Joan Batista
Perpinya, lo dr. francesch Tomaganya, Joan Viuàs y deferrer lo
dr. Joseph Moret, lo dr. Narcis Burgues, Nastel Cerdà y Madaver
totz Ciutedans honrats

Juristas lo dr. Pere Ignaci Deu, lo dr. Joseph Mallol, Mercader
Joan Serra y Ignaci Bofill y altres

Jambe delibera la Ciutat fer exir tot lo tertio dels naturals per.
 Lo que lo senor francisco Miguel trobante Jurat en Cap I Coronell
 de la p[re]n[sa] Ciutat que ab tot dit tertio q[ue] ab totas las Companiyas
 Capitans de elles, los quals eran lo senor Nasel Masdeu, lo senor
 Juan Carreras, lo senor francisco de Prat, lo senor Don Juan
 Viuet, lo senor Joseph Naset y de Trullas q[ue] Don Hieronym
 Belloch

Aixi que en dita occasio sols quedaren algunas deu o dotze
 personas deles que tenian lo gouern en dita Ciutat q[ue] so vells,
 frares, q[ue] Capellans, perque los demes que hauian pogut tots
 deixant sas casas, mullers q[ue] familia eran anats afer lo ser-
 uey del Rey Voluntanament com esta dit com a fels Vas-

alls
 Despres envia la Ciutat Dos Centas liuirs al Coronel per
 Joan Batista Perpina Ciutada honrat lo qual porta Cartas
 de la gent que eran en Sant Pera Pescador del Gouernador de
 Gerona q[ue] Coronel, perque enuiassen algun socorro per los pobres
 menestrals q[ue] ademes de dit diner envia Sempre la Ciutat
 neu continuament q[ue] los demes necessari q[ue] al Cap de dos o tres
 dies torna dit Perpina de Banyolas ab auis que volia entrar
 lo Enemic per Banyuls ho per Espolla q[ue] per asso se luentaren
 Vuitanta homens mes Comendatz per lo Capità Don Juan
 Viuet que torna de Sant Pera Pescador per eix efecte q[ue] quant
 la gent era exida de la Ciutat q[ue] la cerca lo Pont major se rebé
 ab auis del Coronel que no enuiassen auant q[ue] axi se tornaren
 los Capitans q[ue] soldats q[ue] també los Cauallers que eran anats
 a Sant Pera Pescador asas Ordens per defensa del Pais Vist
 que los Vaxells de França ja se eran retirats axi que nostre
 exercit que estaua en Alcisclo se retira al Empurda despres
 que fou retirat lo del frances com se dira

Satembre

A Noche de dit desapara que la dita Armada de Vaxells y Galleys la qual sen torna a França y lo Gauernador sen torna a Gerona y poch apres se retira lo Camp dels frances, que estaua en Sant Juan de Lages a Olna y de alli dins de son Pays y per las places de Rossello.

A Vint y tres arriba en Barcelona la armada de Mar de Olanda que constaua de quaranta quatre Vaxells lo General se deya Tromp al qual maner ser lo Virrey Un gran present de Vitualles y cosas de Menjar.

A Vint y Vuit passaren per Gerona Dos Centz quaranta presoners francesos que los ditz Capitans Joseph Trinxeria y lo Batlle de Bassagoda ab los Michalets Cathalans y altres Paysans prengueren quant tornauen de hauer portades prouissions al dit Castell que diuen dels Banys y també prengueren cassars de cent matxos Carreras de Trouissions. Ab que ala gent Cathalana se deusien atribuir tots los bons successos que tingue lo Rey nostre Senyor en dit any mil sis Centz setanta quatra y no ala gent de Guerra.

Octubre

A quatre de dit arribaren ala Abadia de Rosas los ditz Vaxells de Olanda el General com esta dit se deya Tromp los quals desembarcaren per lo que baix se dira mili Dos Centz homens lo General o coronel dels quals se deya lo conde de Omo. Pensauan se que desembarcarien molta gent dels Vaxells y que juntats ab los del Exercit podrien empender alguna functio

com era anar al Castell dels Banys, ho copliure y ab eixa confiança scrigue lo Virrey ala Ciutat de Gerona enuia de son tertio Cent sinquanta homens pera guardar lo Portus que lo enemich no sen apoderava y vist per la Ciutat y son Concessates que ja tenia una Compania fixa de sinquanta homens al Camp enuia altre de sinquanta homens mes delas Confraries pus nos trobauen soldats voluntaris y com los Vaxells no desembarcaren sino mil y dos cents homens com estauit lo Virrey nos volguer rebre per esser tants pochis apareixent no podria obstar perque lo enemich estaua mes fort de gent y assi al vuyt dedit sen tornaren los Vaxells de olanda

Lo Virrey escrigue ala Ciutat nos mogues la gent pus no podre empenderre cosa de consideracio y assi no li que de Gerona

A Tretze se retira lo Virrey a Figueras his desfeu lo

Camp

A setze passa per Gerona lo Duch de ~~Liguria~~ que venia per franca de son gouern de Mila y sen ana a Madrid y perque era estat Virrey de Catalunya y la Ciutat nchauia rebudes molt bonas Obras si enuia lo Sindic que sifeu entendre com li tenia aprestada la Casa de Agullana y per sentant quant arriba no selseu recibo. En sent arribat si feren Vista los Jurats y al mati sen ana a Barcelona al entrar y exir se tirà la artilleria

Entra lo Virrey en Gerona

A Diuiuyt entra lo Virrey en Gerona ab tota la Cort restant repartits los Tertios y Cauallenya per Cortels.

A Vint y nou sen ana ab los demes a Barcelona

Vouembre

A Dotze de dit torna en Gerona la Compania que tenia

fixa en lo Camp de Siquanta Soldats ab son Capita qui
era Ramon de Vilanova y pera tornar alcansa llicentia lo
Senor don Alviel de Gusman Conde de Luminar General
delsa Caualleria. Despres sen torna desfigueras y s'ademes Ca-
bos majors anaren a Barcelona als Ultims de dit mes

SUCCESSOS DEL ANY i 675

Foren Jurats

Joan Batlle de Flasa Militar

Rafel Masdeu Ciutada

Diego Puig Mercader

Ramon Garau Menor

Janer

Lo Jurat en Camp ab titol de Coronel Continua en portar man-
gala y Banda de Domas ques la Insignia de son ofici

En un Concil se resolue de donar al Coronel Cent Siquanta
Liures adamas delas Cent Siquanta se donan als altres jurats
Alals Capitans s'eli dona pa de monitio. Als Consolades se apa-
regue no rebrel fins als Ultims de mes de maig de dit any. Lo
qual prengueren alguns quatre mesos

Maig

Entral lo Virrey en Gerona

A Deu de dit entra lo Duch de Tangerman Virrey Capita

General del pnt Principat enues las onse del mati en esta

Ciutat y lo matriss dic Sen anà a Bassara en ves las tres de la tarda per Causa que lo Exercit Frances feu entrada al Em-

perda acortalantz a la Jonquera y Agullana si he antes que

no entrar per lo Coll del Portell, detinqueren en dit Coll mes de

Vna hora y mitja tot dit Exercit Impedintli la entrada alguns

Cent Siquanta homes ditz michalets tots catalans y dela

Compania del Capità albert Batlle de Bassagoda y altres ma-

tant molta gent del dit enemic exercit ab que sete per cert

que si foren estats Sinch o sis Centz no foren entrats tant prest

amoriosos Enemichs

La Ciutat de Gerona feu Plena de Vuytanta homes arbola

bandera donant aqui assentaria placa dos milles de Entrada

y sis sous de Socorro a falta de gent Voluntaria hauian de Suprir

lo numero las Confranias y ellss matrissas sen servauan donant

sos tres o quatre reals de Socorro ames del que pagaua la

Ciutat

A Sinch de dit parti de Gerona la dita Compania ab son

Capità Joseph de Naset y de Trullas aqui tocaua exiraquell

die Esta Compania fou portada a Noras a hont estigue fins

al principi del mes de agost de guarnicio

Lo Enemic entra al aplana de Empurda y se asocja a

Figuers y a Pontos y altres llocis Circunuehins a hont

estigueren alguns dies sens que ningun los Impedis perque

nos tras tropas se anauan retirant per no esser mes de

alguns quatre Mil homes entre Caualeria y Infantaria

sens Michalets y gent del Pais y de aqui lo Virrey se retira

a la Manola quers Cerca dels molins nous y a vint entra

en Gerona posaua a la abbadia de Sant Pera de Galligans per

Causa del Calor per esser mes Cercada del portal de Nostre Senora
per hont entrauan las nouas que venian del Enemic

A vint y quatre se resolque en una Junta de Guerra que se
alca la Compania Coronela ques forma de Militars, Cuadras
de Mercaderes Junytes Metges y altres que no comprenen ab
las Confraries restant lo Coronel capo della, sou fet afferes
Coronel Joan Battle de flasa menor fill del dit Coronell &
Sargento Maresauan y Jaume Mespla Cauidichs

Dit dic ordena lo Virrey que axia l'agent del Tertio de la
Ciutat com dels demes quicq' hauia d'entre de Gerona y que
se escodronassen al Hospital Vell fora las murallas com se
fou axomit lo Coronel a Cauall y aximatis feu exir los de-
mics Tertios del Rey nostre Senyor que Deuguardo accepto lo
Tertio dela guardia altrament dit lo Tertio dels Camber-
gos lo qual estaua en lo Pont major per tenir sempre com te-
nia la Vanguardia, los quals eran lo Tertio de Don Alexan-
dro Boixados y lo de Don Pedro Rubi y de Don Rafe

Capit de Tortosa tots Catalans, per que de Castillans no
hauia ningun; y se escodronaren en dit loch de mateix
modo: alsquals escodonats que foren regonegur sa Exce-
senta lo dit Senyor Virrey al qual feren tots la deguda salua
despres de ser enrat lo Senyor Concroller de Barcelona

Entra en Gerona
Yn Concroller de Barcelona

Dit die di vint y quatre alas sis horas dela tarda entra en
Gerona lo Tenor Joseph Bouer Caualler y Concroller Cers
de Barcelona lo qual Vinque de dicta Ciutat ab quatre cens
homens de socorro que enui ha dicta Ciutat pagats de son
diner considerant las pochas forces del Exercit del Rey.

nostre Senor, que Deu guarde y la Invasio que feija al
 Empurda lo dit exercit del enemich que consistia de quin-
 se mil homens, lo qual Senor Conceller entra en la pnt tui-
 tat desta manera, anauan deuant dell dds trompetas ab sas
 Cotas de domas Carmasi guarnidas de or, y dos Verguers
 ab sas Vestiduras Vermellas, ab sas massas altas y lo dit
 Conceller ab sa gramalla a Cauall apontantlo al mitj lo
 General dela artilleria qui era don Francisco Velasco ala ma-
 dreta y al Senor Duch de Medina Sidonia ala esquerra y
 tras dels la Compania dela guarda del Virey al qual que-
 ren a rebre un poch mes anlla dela Creu dita la dels Caput-
 oins nous acompanyat de molts altres Cauallers y gent de
 guerra: Desta manera entraren per la placa dels Tols y
 anaren a Besar la ma al Virey y despres sen tornafora
 la Ciuitat als Camps hont estaua la Infantaria y tornant
 entrar aximadeix a Cauass Va seguir tras dell dita In-
 fantaria fins a la porada que la tenia en casa don Lluis
 Bach al Carrer dels Ciutedans y ala sua gent sels dona per
 quartel los Estudis, lo numero no fou mes de Dos Centz
 Setanta Simch homens si be se dique se alcaua mes gent
 en Barcelona com en efecte ningue despres fins al dit nu-
 mero de Quatre Centz homens, Aportaua per Consultors
 a Don Joseph Bru, y Joseph Navel de Aril, dauaseli
 de sou cada mes Simch Centas Llures de plata dobla y
 a cada Consultor dos Centas
 A Vinit y en Simch los Jurats li anaren a fer Visi-
 ta
 A Vint y sis las Monjas de Sant Daniel entraren

dins la Ciutat y se posaren en Casa del Compte de Bl-

terra Don Juan Carrera

A Vint y set hauent estat lo Exercit frances en Bascara
alguns dies se descubri al pla de Carria y se tingue per cert
venia a esta Ciutat de Gerona

A Vint y vuit Intentaren alguns michalets de França
volerse apoderar dela Montanya del Puig de Barufa y no
pogueran per trobar resistencia en los nostres Michalets de la
Compania del dit Batallé de Bassagoda y altre gent tots
Catalans, los quals trobantse en dicta Montanya palea-
ren ab lo enemich valeronissimamente

Dit die se hisque lo Virrey dela Ciutat de Gerona concide-
rant las pochas forces deixant en ella alguns quatre o cinqu
Cents Catalans dels ditz Tercios y lo del dit Conceller de Bar-
celona, als quatre Cents Caualls als alguns Cirs Cents homens
del dit Regimiento dela guardia los quals estauen a Sant Llatzer
y apadret, y a la que dit Virrey fou fora lo dit General de los
artilleria qui era quedat en dicta Ciutat ab lo dit Senor Duch
de Medina Sidonia y lo Gouernador don Guillem Cascar fer-
pigar al forti del Puig de Barufa alguns Cent Sinquanta
homens del dit Tercio y altres Catalans del Tercio de dit
Capit per guarda de aquell. Aixique dit die Ingros de Infan-
teria y Caualleria francesa que passava de quatre mil ho-
mens anà sobre lo dit forti de Barufa hauentja antes
tinguda palea la nostra Caualleria y Infantaria ab lo ene-
mich, la qual comensa los michalets Baix del Puig de Ba-
rufa y apres en lo fort de Sant Llatzer fentre los nostres forts
en dit puesto hont se palea molt y pequant lo enemich en lo

fortis hont si hauia Dos Cents Setanta Sinc homens entre
 los del Regiment dela guarda anomenatz Damberges
 y dels Cervos Cathalans, pero anantsi mes de quatre mil
 francesos de Infantaria y Caualleria, lo Varen Semir dema-
 nerai que se haue de retirar nostra Caualleria y Infantaria
 hauent paleat Valerosissimamente restant morts dels france-
 sos entre la palaia de Sant Slatzer y la questriue en dit fort
 circa de Sinc Cents homens y entre altres Un Coronel de
 Dragons, Y hauentse posat foc en Un Barril de poluora ser-
 cremaren moltissims ala que entraren en dit fort en lo qual
 prengueren dels nostres entre Cathalans y Castellans alguns
 Vuitanta homens foren los farts Vint y quatre y los morts
 trenta sis, entre altres don Ramon Olinells Caualler catala
 Capità de Infantaria de Leyda, y Don Francisco Linatello Ca-
 ualler Napolita Capità de Caualls los quals palearen sin-
 dament en dicta occasio Juntament als demes Cathalans y
 Castellans ditz Damberges y de tal manera que causaren
 admiratio a Mossur Dambergh qui era lo General dedit
 Exercit de França lo qual no volque passar més auant de
 dit fort y queda per los francesos rendit si be als perduda de
 molta gent comesta dit

En lo fort del Ilustre Capitol estaua de Guarnicio lo dit
 don Alejandro Roquades ab sa gent y al dela Ciutat y del
 Condestable, la gent del Canceller de Barcelona, aixique dins
 dicta Ciutat no quedauen si no alguns Dos Cents homens y los
 naturals de ella

A Vint y nou pensant los dela Ciutat que lo enemich da-
 ria alguna enuestida ala Ciutat desempara dit fort y alsa
 lo Camp y sen torna per lo Concast y apres passa Ter y feu

La marxa per Madinya, fou cosa marauallora y prodigiosa
 que Venire Victoriós no acometes a la Ciutat que com hi hauia
 pocha gent nor podia donar un gran Cuidado. Plainent se pot
 creurer que nostre Patro Sant Narcís Intercedí deuant la
 Majestat Diuina com abon pastor per sas ouelles. Tambe
 se Sudica que lo Compte Mossur Damberch General dels
 francesos com puya en lo fortí y viu que un sol fortí si hauia
 costada tanta gent y encara ne restauen tres de altres per ser
 senyordia Montanya y tement que si acomatia a la Ciutat
 hauia de perdre la mitat y més de sa armada que constava
 de dotze mil Infants y tres mil Caualls perque encara que
 si trobava en la Ciutat pocha gent que fora soldats Damber-
 ges totz eran Catalans pero estauan tan animosos que ha-
 ueran paleat fins a morir antes nos foren entregatz que Ecclé-
 siastichs y Religiosos hauian presas las armas formant Com-
 panyias, aximatico la noblesa y studiantz perdit efecte
 Volent morir per son Rey y per sa Patria

Quant lo Virrey sen ana setinque Concell de Guerra en la
 Ciutat y resolqueren que ell sen anas pero que restas lo Con-
 celler de Barcelona que restant ell los soldats que hauia
 apertat y totz los demis tercios Catalans se restarian y anant-
 sen ell parillaria de anaren y asi com no tenia Instructio
 sino de seguir lo Virrey escriueren a la Ciutat de Barcelona
 lo matris Virrey, Conceller, y la Ciutat de Gerona y se tingué
 resposta a trenta dedit mes de ditta Ciutat de Barcelona
 de que restas para Consuelo de totz lo dit Senor Conceller y
 sa gent

Despres tambe rebe ditta Ciutat de Gerona altre Carta de la
 Ciutat de Barcelona dient que encasnestas assitiat dit

Conseller y tingues falta de diner axi per lo gasto desa persona y consultors y soldats que tingues abe de deixarlin que puntualment los ho tornaria.

Perso seferen quatre Comissaris pera representarli que quant se li oferis hauer menester diner si acudiria la Ciutat ab molt effecte, lo que estimia dita oferta respondent que sen Vallaria quant se oferis hauerho menester.

A trenta dia torna la Visita lo Conceller de Barcelona als Jurats estant los Sinch en las Cadiras de Vellut y dit Conceller en lo mitg que la precedencia quiesce en Gerona y a Joseph Nabel son Consultor se li dona lo Cap del banch precintatots los Insculats desta Ciutat de Gerona.

Dit die torna lo Virrey que era arribat fins al Pocha, los Jurats li feran Visita y apres tambe al Dux de Medina Sidonia lo qual seruia en lo tertio del Regiment dela Guardia ab una piecha com si fos un propri soldat al qual feren apres Mestre de Campo del tertio del Regne de Toledo del qual antes ho era Don Lasparr Menriques.

SUNY

A dos de dit die de Pentecostes se Canta en la Seu Vn Te Deum, hauent lo Senor Bisbe y Capitol conuidat al Senor Virrey que assisti en lo Presbiteri als Cadira y almuidas y aximatiso conuida lo Capitol als Jurats y los dits al Conceller de Barcelona que tots Sinch assistiren al Presbiteri de la part de la Epistola tenint la precedencia ditz Conceller y dels dos Consultors que li assistiren se dona la precedencia a Joseph Nabel despresa de ell se assenta.

Francesch Burques Ciutada de la Ciutat y despres lo altre
Consultor don Joseph Bru y despres Frederich Desualls y
axi no la tingue la precedencia Sino un Consultor dels de
dit Conceller

Antes de dirse lo Te Deum se diquen Vespres y estigue
noscritor descubiert y acabat lo Te Deum lo reserua lo
Senor Bisbe Esta functio se feu en actio de gratias per hauerse
retirat lo Exercit frances al Emporda que dit dia se troba-
ue a Verges

Quant lo Virrey entra en la Iglesia lo Senor Bisbe y Capi-
tol lo reberen alla porta y quant fou amito lloch del Chor.
Haxaren lo Conceller y Jurats del presbiteri hil reberen fins
guyar lo alt

Al exir i al accompanyaren fins passat lo Cor y sen anaren
per la Capella de nostra Senora delas Castres y lo Senor Bis-
be y Capitol lo accompanyaren fins al Sementin. Lo Conce-
ller anava en casa la Ciutat y de alli partianell y los Ju-
rats de la Ciutat y també hi tornaua y ab els dos Consul-
tors sen tornaua asa gorada

A tres se feu un ofici en la Capella de Sant Narcis lo
Capitol assistinti també lo Virrey ab Cadira baixa de-
la Capella y axi mateix lo dit Conceller y Jurats de saltre-
part ab la mateixa forma los Consultors y nos tres pro-
mens lo Virrey lo accompany Bisbe, Capitol, y Jurats
fins fora lo portal de la Escala

A quatre se publica Censuras en la seu assistinti los Ju-
rats ab las gramallas de dol contra los qui hauian roba-
das, las Iglesias de Agullana, Cantallops, y en particular
de Vilarnadal que hauian presa la reserva ab las formas

Consegadas hi si pota entrat proferint contra los delin-
quentis del Exercit frances les quals Censuras o Excomu-
niques pronulgà lo Senyor Bisbe y antes hauia predicat
ambois al respecte quic d'eu alas Ordens Sagradas; pero se te per Cert
que endit Exercit hi hauia molts heretges y se deya ho
era lo General lo dit Compte de Damberch.

Passat asio se deslibera de fortificare los quatre fortins
dela Montana lo hu que es lo del Riu de Barufa agusto
del Rey lo segon fortí dit de Nostre Senyora agastos del Ca-
pitol per la fabrica del qual dona Tres mil Liüras y lo der-
ser quic lo desobre del Portal nou agastos dela Ciutat per
la fabrica del qual dona ditta Ciutat al dit Virrey quatre
mil Liüras, y lo quart que es lo del Conditable agastos de
matiçlo Rey, hi hauent dromes dit Virrey quels acaban a
anys ab dit dinier de perficionar despues que tingué sen ana
dixantlos Imperfets y tots mitz acabats.

A Dotze: que era la Vigilia de Corpus se alça lo entradit
per plouer no pogueren anar los Jurats a la Seu

A Trece se feu la professió del Corpus: los Jurats convidaren lo Conceller de Barcelona que aporta la Vara del ta-
lismán y son Consultor Joseph Nabel aporta la Texta y lo
Virrey també fou convidat per los Jurats y aporta Ma-
tias de la Mata y lo matiçlo fou lo die de la octaua.

Los Jurats hauian scrit a la Reyna sentli asaber com lo
Enemic era estat al Empurda

Hauent feta Visita los Jurats al Duch de Medina Sidonia per ser grande que servia ab una picha, a vint y
dos de Juny torna la Vintia annals Jurats anant en casa

la Ciutat = Dit die de Vint y dos seu Embaixada lo
 Capitol a la Ciutat dient que lo Capitol de Barcelona si
 hauia fet asaber com lo Summo Pontifice hauia Canonit -
 qat a Sant Eulaguer, y dit Capitol hauia resolt lo endama
 que era Diumenge despres del ofici Cantar Un Te Deum
 y convidaua als Jurats per esta functio y també hauia
 convidat al Virrey y Conceller de Barcelona lo qual tots
 assistiren y los Jurats enuiaren adir aldit Conceller si do-
 sia que anassen Junts com ho feren a la seu ahont se di-
 que lo ofici y despres lo Te Deum en actio de gratias
 dela Canonizacio de Sant Eulaguer

Per Voller pendre un Comboyo de Frances que venia per
 lo coll de Banyuls Isqueren alguns Cent cinquanta
 Caualls de Rosas, pero Carregant lo frances sobre de ells
 ab molta Cauallana y Infantaria sobre los nostres pren-
 que Trenta Caualls y entre altres lo Senyor Compte
 de Nobles Capitan de Caualls y los Capitans Don Nicho-
 las Grech y Don Anthonio Sinceros lo qual renguan-
 tre fou Junt lo Roch de Fortia

A Vint y sis entrà en Gerona quatre Cents soldats
 del Regiment de la guarda, dits Xamberchs que venian
 de Madrid

A Vint y set arribà lo Mestre de Camp General Don
 Anthonio Pan y aqua que també venia de Madrid

Julios.

A Vuit de dit entrà en Gerona sis Cents quaranta

Soldats de Arago dels quals era Mestre de Camp Don
francisco Pueyo Caualler Aragoner los quals Vinqueren
per Socorro dels Catalans enviats per la Ciutat de Cara-
gossa per hauersi escrivit la de Barcelona y ala de Valençia
demantlos assistentia entant apretada occasio

Non se entra en Gerona el Marques de Saganes ab Son
tercio que hauia estat de guarnitio a Roras y despues

Despres als Vinti de Juliol que lo dit Enemig haue prou-
mensat y robat en lo Emporda de Sosch en Sosch se ana re-
tirant y la major part de Son Exercit ana a Massanet de
Cabrenys en lo qual Sosch cremaren dos masias y sen aporta-
ren las Campanas feren caure una cantonada dela Iglesia
o Campanar ab una mina Sacagaren los Pauals y pren-
gueren un Capita Catala dit J. Boneu quey estaua de
guarnitio ab cinquanta Catalans del Tercio dela Ciutat de
Barcelona als quals prengueren ab bona guerra despues de
hauer paleat lindament

A Dots de dit. porta los frances siti en lo Castell de Bellaguarda
fabricat en lo Coll del Portus en lo qual estaua un Mestre
de Camp Alemany dit don J. de Niromberch per Gouer-
nador ab mil homens de guarnitio entre Alemanys, Bo-
lons, Castellans y Catalans

Vint y Sinc Intentaren tres Cents cinquanta Soldats
espanyols entrar dins lo dit Castell y nols fou possible per-
mitir la resistentia que trobaren en los francesos restant senten-
tis per lo Batlle de Bassagoda qui anava per cap de al-
guns dos Cents Michalets Catalans los quals guiauan als
dits soldats del Rey per entrar dins de l'dit castell que

estaua apretat y despres de tenir guanyat per assalt Vn fortí
del Enemich que estaua alt en Vna Montanya per ahont
hauian de passar los nostres Catalans totz se tinguieren de
retirar

AVint y sis: Vinque al Thexorer en Gerona don Felix de
Marimon y despres el Gouernador de Cathalunya Don Ema-
nuel de Illugia ericatz de Virey

AVint y set arriba en Gerona una Compania de Cent
soldats que hauia allada a son paço Vn Cauallere de Arago,
ques deya don Artal de Esfer dela qual erra ell propri
Capita

Recupara el Frances los
Castell de Bellaguarda

AVint y vuit: hauent ja derribadas las Empalissadas del
dit Castell lo dit Enemich ab la artilleria despres de hauer
pascat los dels garnitio com eran entant gran numero los fran-
cesos nols pogueran resistir y no hauent volgut may lo dit
Virey de am astant Intentar de socorrer lo dit Castell com
podia tenint mas de mil y dos Cents Caualls y algunos sinch
mil Infantz sense los michales catalans que eran set o vuit
Cents totz belliçosa gent fou fosta al dit Gouernador de rendire
al frances y los espanyols Isqueren ab pacte de poder traurer Vna
artilleria Vidas Saluari y son Bagatges ab tota honor de
Guerra axique dit die I que lo dit Gouernador ab set Centz
y nou soldats los quals aportaren a Illescas quedant los demas
mortz en dit Castell fou la Batalla ab nou Canons y ab dos
dies Tiraren mil y Vint Tirs de Artilleria en dit
Castell

Agost

Set de dit torna la Compania que tenia Gerona
a Rosas de Vuitanta soldats ab lo Capità Joseph de Plaet
que lo Virrey la licentia per hauerhi estat des de Sinch de
maig fins dit die

Lo Gervio de Arago anà a Olot y Don Anthonio Pan-
yagua també sen anà a Camprodon la Cauallenia
se a Cortala

Dit die prenque lo Frances la Armita que deyan nostra
Senora del Castell que era en des Colliure que Espanya lo
havia fortificat hisqueren cinquanta soldats quey havia
a mese de senor despullat y ab los truecos tinqueren liber-
tat que fins que feren estigueren en la presa de Perpina en
la qual posaren també la Capella que tenian en la Hermi-
ta despullat també com los soldats ordinaris y fou també
ab los demes trocat que era Beneficiat de la seu de Gero-

Com per occasio delas alterations de Misnia q̄ lo siti que
lo Turc havia posat a Oran no Vinquessen en Cathalunya
ninguns Vaxells ab gent dela que se tenia per cert que hauian
de Venir ab dos mil y Sinch Centz homens dela Costa de
Espanya, Determinaren los Senors Diputats de Cathalunya
que squesssen de Barcelona quatre Consistorials dels Deputa-
tios que foren lo dr. Esteve Mercadal, Joseph Amigant, Joan
Alcs y Hieronym Lasià anant per las Ciutatz y Rochs de Ca-
thalunya alsant gent per sotemor que tenian encara de
dit Enemic

A Vint y sis entra en Gerona lo Marques de Sant Martin
y Compte de . . . per Merit de Camp General y a Vint
y Vuyt se parti per la frontera y també lo General de la Cauallera
y los demes Terrios fora al de Arago y de Capit que restaren
en Gerona

Joseph Trinxeria ab sa Compania de Michalatz Catalans
tingueren Palesta ab molts francesos ala frontera y entre morts
y presos foren Cent setanta los francesos y los de dit Trinxeria
Linch o sis

A Trenta hu: entraren quatre Companias de Valentians
en Gerona que eran Dos Centz

Satembre

A quatre dedit se feren Truecos entre los Prisoners que
temia Espana y França, tingueren libertat entre altres lo Compte
de Nobles y lo Capità J. Mach de Illa lo qual hauian
pres a Empunias estant del Gouernador

A nou Sen ana lo Viny a Barcelona y a deset tornava.

Gerona

Lo frances ab son Exercit Sen ana a Tordanya aquatre tin-
gueren Una escaramusa ab la Cauallera de Espana morirenne
alguns de una part y altre Juntala plana de Puigverda sobre
la qual era lo Enemic y entre altres D'francisco de Corbera
Cavaller Catala germa del Baro de Illescas y despres de alguns
dies Sen anaren los frances als Cortels

A Vint se hisque de Gerona el Tertio de Arago tornant en
asa terra per hauer acabat lo temps que hauian promes los
soldats de seruir

A Vint y sis d' entra en Gerona lo Duch de Montelcon ab
vinguda. Un tertio de soldats de Rey que diuen del la Costa. Los Ju-
rats li feren visita y ell la torna.

Sen torna lo Virrey de Gerona

Octubre

A set de dit lo Duch de Sangerman Senyor de Gerona
vient a Barcelona y també lo General dela Artilleria y lo Metre
duel més camp General don Enthenio Panyagua y altres Cabos resta
don aniclo de Tusman General dela Caualleria que fo-
uerava.

A Deu se despedí lo Conciller de Barcelona dels Jurats anant
a Casa la Ciutat y també del Senyor Bisbe y Capítol tenint
orde para tornaren a Barcelona. Un tertio estaua en
Camporodon y també Senyora hauia estat en Gerona
hastio ali del Consillor de Vint y quatre de Maig fins a onze
d'ellus de dit mes. al exir dela Ciutat se tira la artilleria com
també sera tirada al entrar y anava abla gramalla lo
qual acompañaren fins a la Creu dels Caputxins, ho mer-
enlla lo dit Duch de Montelcon y lo dit General dela
Caualleria y lo Senyor Marques de Mora y Conde de Fuentes
y altres Cavallers soldatz y dela pitiutat y se li dispara
la artilleria alexir com si fos lo propri Virrey com dit

A Deset Senyora a Barcelona lo General dela Caualle-
ria pero ja torna en Gerona a Vint y sis. lo Duch de Sanger-
man se que de Barcelona a diuys per anar a Madrid

En Gerona restaren deguarnitio los Tercios del Marques de Laganes, del Compte de Piny en rostro y del Compte de Fuentes

Nouembre

A quatre de dit: Jura en Barcelona lo nou Virrey ques deya don Juan Pacheco Marques de Sorralbo ab protesta finis que lo Rey haguera jurat que assis Complia los Catoneys. Despres tra que nou pmiuilegi de D. Carlos segon Rey de Espana fil tornaren jurar a.

Deseembre

Entra lo Virrey en Gerona

A tres de dit: entra en Gerona lo Virrey Don Juan Pacheco Marques de Sorralbo la Ciutat si feu lo recibo ordinari y si para la Casa de Agallana passa mostra de la Cauallenia y Infanteria y se feua reforma de vuit Capitans de Caualls y de mes de Trenta de Infanteria

A set sen ans a Figueras y de alli a Regoneixer las plazas de Flors y de Palamós y de alli sen torna en Barcelona

A ls dotze de dit: despres de haure passada mostra nostra Cauallenia y de esser reparada per Cortels Vehent que seys en la Vila de Figueres quedauen alguns Cent Caualls nostres entraren dos o tres Cents Caualls del Enemic frances y sen aportaren arribant fins a Pont de Molins tot lo bestiar que esqueren replgar dels Rochs Circunchintz finia

Castell de Bellaguarda y alguns Paysans y Vehent que
 nostra gent se anaua replegant per donarlos al desobre
 los feu Senyals dit Castell descubrint com descobra tota
 aquella plana tirant alguns Colps de pieces y encontinent
 se reciraren en eundem dia i la tarda per mill de
 corri adonallatius que nadi d'hi un seguit de trenta dies
 seguitos regnats en el qual rovina i mort
 dels pocs que restaven en el camp de batalia
 que en el qual no hi havia res de ferme i de
 fortificacio

Successos Del Any 1676

Foren Jurats

Francisco oliucreis Ciutada

Ramon de Vilanova militar

Jaume Narcis Camps mercader

Joseph Caluet menor

Entrà al Frances al Empurda

A vint y tres de Abril entra al Compte de Nouallars ab
 Exercit frances al Empurda ab sinch mil Infants y dos.
 mil Caualls, q; com no trobauen pallas en los llocos donaren
 en Segar Blat que tauran Verts his donauan als Caualls
 que en las parts hont se allotjava so Camp apena pogueren
 aprofitarse del Blat

En esta entrada que feu lo frances se amotra molt cruel que
 ames del dit de donar Blat en erba al Caualls derribauan ca-
 sas de la Campana, perafer barracadas desfeyan los Sistres

y las bigas y cayratis quant sen anauan hi perauen soch que
moltas Casas estan desabitadas y ademes donaren enfer contribuir alsos llochs demandant tantas doblas y heretiar

Desta manera anaren dissortent per lo Empurda

Lo Virrey ab la gent de militia y delas llueus dela Provintia
y somatents se acortclaren des dela Casa quies diu Manola, mo-
sins nous Pontmayor Pla de Sarria y Campdora per defensar
que no arribassen a Gerona com nou Intentaren ab quies deu-
clarament que no entruien sino per menjar Robar y fer-
dany

Va lo Exercit Frances a Serdanya

A de Juliol sen ana lo Exercit Frances del Empurda
a Serdanya fent los matixos estragos de donar les blats als
Caualls y derribant Casas y en particular a Siuia y compostant
los llochs en diners

No Intenta anar a Puigserda per estar ben guarnit de
militia

El Virrey Marques de Sorralbo sen torna a Barcelona
y despues a Madrid

Novirrey

A Sud de Agost mori don Guillem Cascar Gouernador de la
plaça de Gerona fou prouechit en son lloch Don Domingo Li-
nyatello

A Catze Iura en Barcelona per Virrey Alessandro fernasio
Princep de Parma Tarma de l' Duch de Par-
ma

Entra el Virrey en Gerona

A Vint arriba el Virrey en Gerona ab lo Dux de Boron
y uila Alerte de Camp General
Don Anielo de Gusman sen ana per Virrey de Cilicia
Lo Marques de Saganes feu prouchit de General de la
Cavalleria

Entra nostre Exercit en Rossello

A Vint y sinch que en Campana el Virrey ab lo Exercit
g entra en Rossello

Lo Marques de la Ganc ab mil Caualls y Infanteria arriba
a Elna fent tambe estragos al Pais

Sabent el frances quel Exercit Espanyol era entrat en Rossello
fent los mateixos estragos quel hauia fets en nostre pays si-
be no ab tanta Cruelitat desempara a Tardanya y sin torna-
a Rossello

Torna entrar lo Frances al Empurda

A. de Setembre torna el Exercit Frances al Empurda
y al Virrey ab la gent de militia se posa en Bascara fentli cara
al que no auensa sino que se entretinque a Castello, Laralada
y Nochs Cercans sens passar lo Riu de fluvia

Retirarense los Dos Exercits

A set de octubre se retira lo Exercit Frances en
Rossello y lo mateix feu lo Exercit Espanyol en los quar-
tels tornantzen lo Virrey en Barcelona

Trucos de Espanols y Franceses

A Vint y sis de Desembre se feu el Truко de Dos Centz y Vuitanta y dos Soldats y Vint y Sinc ofitials ab Son Mestre de Camp francisco Mari ab altres tants francesos que tenian presoner en Cathalunya y los Espanols eran del Certio dela Ciutat de Barcelona que a Vint y dos de Abril estant en Figueres y Volent anar a l'Oras, Sabenthio lo frances que estauan en parada foren acomesos dela Cauallena y Infanteria y hauentse donada una Carreja la Cauallena los acomate ab espasa en ma que no tingueren noch de arribar a l'Oras y se hagueran de rendir alguns escaparen.

SUCCESSOS DEL ANY

i 674

Foren Jurats

Pons de Caramany Militar

Juan Bautista Perpinia Ciutada

Harcis Boffill mercader

Joseph Giberta menor

A Si de Janer Criat del Rey entra en la Cort lo senor Don Juan de Austria quel vol que tenir per aconsellarse desa experientia en lo gouern y com a germa

Fou pres don Fernando Vilansuela Marques de Vilasierra que era priuat dela Reyna y quien gouernava la Monarchia

anomenat per sobre nom el Duende fentli Carraca que tenia
el diners ab que hauia de pagar als soldats y si prengueren lo
que si trobaren que fou més del un millo entre moneda y joyas
de or y plata feu desterrat la Reyna fou aportada en Toledo
de arde del Rey.

Tota Catalunya se alegra de que al Senor Don Juan tin-
guer la ma en lo Gouern.

Las Ciutatz si scrigueran la nora bona y lo contento ne hauian
tingut y Gerona tingue la resposta de sa Altesa a 23 de febrer
dient questimana la bona Voluntat.

En Barcelona feu festas de Cauall la Noblesa.

En Gerona Almarias tres dies los licenciados a Cauall ab
atreus seguiren los Carrers dela Ciutat.

Tambe los Cauallers Corrent parejas.

A Vint y quatre dijuc lo Senor Bisbe de Pontifical pre-
dicha y se Canta lo Te Deum.

A Dotze de Maig tenint lo Capitó dels seu respecta de
Senor Don Juan feu festas espirituals tenint patent lo Sanctis-
sim sacrament continuante per las demes Iglesias pregant
a nostre Senor per lo bon gouvèn.

A Dot de Abril Isque al Rey de Madrid y an a la Caragossa
y Iura los fueros de Arago.

A Tres de Maig sen torna alla Cort ab lo Senor Don Ju-
an.

En eix temps Vingue noua que lo France hauia pres en l'an-
des Valencienç y tambe a Cambray.

Entrà en Gerona lo Virrey

A Vint y quatre de Maig entra en Gerona Alessandro ferne-
sio Virrey ab lo Duch de Borbonuila Mestre de Camp General.

Entrà lo Frances ab Exercit~

A set entra lo frances al Emporda als mil y sis cent Ca-
valls y sis mil Infants y com no se tenia forces para oposar-
seli ni ferlo retirar per nostra part pogue campayar per los Rochs
sent los estragos acostumbrats de espatllar Casas, Comporar los
Rochs y dantes blats a falta defarrare als Caualls.

A vint y vuit tenint orde el Virrey de anaren de Gerona
per hauenze prouechit altre Virrey sen que hauencli feta merze
de Díncit General del Mar

Lo mateix succedi al Duch de Bernonilla hauentlo fet
Gouernador de las Armas de Sicilia.

Itambe fou remogut lo General dela Artilleria Don fran-
cisco de Velasco

A vint y nou Jura en Barcelona per Virrey lo Conde de
Montarrey

Per Mestre de Camp General fou prouechit lo senor Don
Joseph de Linos Catala

Entrà el Virrey en Gerona ~

A set de Juny entra el Virrey en Gerona a tres la era en-
trat Don Joseph de Linos

A Dotze entraren lo Gouernador de Cathaluna, Regent, Re-
torer y los Drs Balaguer y Taurner del Consell

A Deset die de Corpus anna lo Virrey alla Professo ab una
atxeca

A vint desembarcaren en Palamós mil y quatre cents soldats
dela Costa de mar

A vint y sis se tingue Consell dient que lo Virrey demanava

gent ala Ciutat per exir en Campana y fou resolt defer una
 Compania de cinquanta Soldats Voluntans donant mitja
 dobla de entrada y tres Reals de Socorro y nos toca ningun de
 las Confrarias

A Vint y sis de Juny Isque de Gerona lo Mestre de Camp Gene-
 ral Don Joseph de Pinós ab tots los terrios de Infantia y feren
 alto al pla de Sarria

lo Dux de Monteleon torna a Teruir

A Vint y Vuit parti lo Virrey de Gerona per anar ala
 Campana

A Dit die també Isque la Compania dela Ciutat dels Sin-
 quanta homens Voluntans toca el Capità affrancisco Miquel
 que los Capitans dela Ciutat Volgueren anas hu de l'Ter-

A Vint y nou entra en Gerona un Cercio de Valentians per
 anar ala Campana

Han alsat los somatents ahont acat molta gent

A Dit a Vint y nou Juny marxa nostre Exercit de Camp
 de Madriya ala placa de armas de Bascara y alas sinch
 dela tarda remet lo Compte de Montarrey notitia que lo Enemich

Carregaua la monitions y bagatzes pera retirarse

del Camp de Castello hont se trobaua dona orde lo Virrey promg-

umentament se posas en marxa la armada y lo dímeclaras ala

punta del sol se descubri lo Enemich entre Vilanova y Para-

sada per una partida de tres Cents Cualls anaua contingut

governada per don Agustín de Medina Comissari General

posa son Camp lo frances en lo pla de Masarach prenent per la
 dreta la Montanya y Castell de Vilanova y ala esquerda

Lo puig de Monpador y nostre Exercit se dobla sobre lo Riu de
Sobragat devant lo Castell de Vilarnadal estigueron los dos
Exercits ala Vista fins lo dissapec a la nit trauantze escaramusa
tots los dies

Success Del Combat

Constaua nostre Exercit de sis mil Infants y quatre mil
homens de somatentis y Michalots y dos mil y sisch Centz Caualls
Los frances tenia quatre mil y sisch Centz Infants y mil y sis
Centz Caualls

Lo Diumengue aquatre de Juliol ala punta de Salba rego-
naque hauer marcat lo Enemic y anant lo Compte de Mon-
tarrey en son Sagument nostra Vanguardia se topa ab la retre-
guardia del enemic entre Espolla y Sant Ciment y per no te-
nir Juntar las nosdras tropas se ana entretienint lo Enemic fins
espolla ahont dobla ab cora de quatre mil homens entre Caualle-
ria y Infantaria y ala occasio que nostra Infantaria anava
arribant se desclotja de dit puesto y de lnas Colinas que cauen
a Orient de Espolla sobre lo Riu de Ilaus las quals colinas fo-
ren ocupadas per nostre Exercit afora de armes y se obliga
al enemic passar lo Riu o Barranch doblante en saltre part
trauantze Una fortissima escaramusa que dura delas nou hores
del mati fins alas onze y mitja y passant tres Esquadrons de
Infanteria nostra lo Barranch sediu sens orde dels Generals
empenyantse lens concert foren foren Carregats del Enemic
y derrotats ab verdua nostra de Cora de Vuyt Centz homens
es araber los morts sevan entre lo Camp y despues en lo hospital
alguns Cent pero de nafratz passaren de sisch Centz si be los

demés Curaren portantic en Gerona y lo que cobraren al hospital del Rey anaren al quartel de Sant Agustí dels prisoners dels nostres foren algun. Cent y cinquanta. Lo Compte desfuentes Mestre de Camp de l'Incertio mori en lo Camp. Lo Bescompte de Sant Jordi també Coronel de l'Almanys. Son Sargent Ma-
jor ab quatre Capitans de dit Certio. Don Joseph Agullo Medie-
de Camp de la Deputatio també fou un poch farit.

Lo Duch de Monteleon també Mestre de Camp de l'Incertio
tambe fou farit y aportarenlo en Gerona y a vint y vuit d'
Juliol mori fou depositat en Sant Joseph.

Los Francesos se retiraren ab perduta de mas de vuit cents en-
tre morts y fants entre ells mori de Combat lo General de
la Caualleria mossur la Rodillera lo Coronel dels dragons
lo Capità de la guarda del General Mouallas y altres perso-
nas de quinta. La Campania resta per nos altres p's lo enemic
se retira a l'Orsello per lo Coll de Banyuls.

En est Combat se pot dir ab certesa quey concorreue per nostre
Exercit mas Valor o a los amant que exponentia y orde militar
pus lo disaire estaua lo Enemic en un puesto fort y tancat
que si lo haquessan acomes aquicio dia apena sen haqueran
escapatz de morts, o presos ab que millorantz de puesto. Succeix
que los nostres nos volgueren esquadronar ni la Caualleria
pogue obrar cosa y ab tots los volgueren acometrer hi sens orde
de l'General sincl de son Capitano del Duc de Monteleon
ab que apres lo següi el Conde de Fuentes y al Bescompte de
Sant Jordi ab que tots tres mestre de Camp pagaren a la terra
sa poca attendentia.

A Dots de Juliol se retira de l'Empurada lo Virrey ab tot

Lo d'agost en Olot y Campvrodor se porta en eixas vilas la
Infanteria y Caualleria en la plana y demes llocs de Mich
A Vint y quatre entra en Gerona Un tertio de quatre Cent
Si quanta soldats alsats per la Ciutat de Caragossa ab son Mes-
tre de Camp que era don Antonio dela Cabra

A breu torna en Gerona lo Senor Bisbe que hauia estat
des de dotze mesos fora

Dit die seissa mos tra General de tota la gent de Guer-
ra

Per renuntia de Ramon de Vilanova Capita dela Ciutat fou
elegit Joan Carreras

A Vint y quatre de Setembre Renuntia la Compania fran-
c de rats y fou elegit Rafel Caconomina Despres la torna pen-
dre y don Juan Vives que lo Virrey los ho dijue restant sens
ells fransisco Miquel y don Jeronym de Belloch quels admets
la renuntiatio

A Vint y nou de dit torna la Compania en Gerona que hauia
fita la Ciutat de Si quanta homens que hauia estat en Cam-
pania des de Vint y Vuit de Juny

Dit die per unes diferentias que se hauian mogudas entre lo
Senor Bisbe y Capitol dela seu publica Censuras contra alguns
Capitulars y lo Capitol seu Embaixada ala Ciutat perque si In-
terposas y uent veriques al Virrey que se ajustassen las ma-
terias

A breu envia la Ciutat Embaixada al Senor Bisbe ofe-
rintli tota ajuda y fauor y que scriuria al Virrey que per
son medi se acomodassen eixas diferentias com ho sanguine
ques trobava lo Virrey en olot

Al primer de Octubre Vingue lo Senor Bisbe en Casa
 Ciutat estimant li los bons oficis que feya en Vosir se apassiguas-
 sen eixas differentias.

A set torna lo Virrey ab la Cort en Tercera de Olot
 Eixas differentias entre Bisbe y Canonges passa tant auant que
 lo Bisbe ne no comunica alguns per que no hauian compare-
 gut quant los sitia.

Lo Virrey enuia a cercar a sa porta la Capitola y varen anar
 los Canonges ab lo Barri de Quatre Corns y ab lo Vadell abla-
 massa en forma de Capitola y de hu, a hu los prenia lo dicho
 del quels preguntava.

Anal Bisbe també enuia a cercar y ney volgue anar y lo
 Virrey di que als Canonges no innouassen Cosa com nou feran
 pero apres lo Virrey los di que que fessan lo que voldrian posaren
 per los Cantons. Un paper estampatz y firmatz de algunos aduo-
 cats de Barcelona en que no hauian incorregut ala excomuni-
 cations per que pretenan no podia lo Bisbe en la causa propria po-
 der concixer dala Causa.

Las differentias foren per los Canonges que hauian donat memo-
 rial al Papa y anal dey de que lo Bisbe rebia diners de las Pro-
 visiones que feya de Lectorias. Y axi se publicaua geral Poole
 y sentit de aiso volgue proccuir contra dits Canonges y axi
 publica Censura Citanclos ante i y no hauent comparegut

A vint y tres de octubre hauent lo Virrey ordenat que Isques
 san de la Ciutat lo Capiscol Vlor, lo Ardiachonatge Batle lo
 Thezorer Roi q lo Canonge Marcis Burcues y lo Canonge.
 Altra y sen anagsen en different parts de Catalunya varen obre-
 hir y dit die Isqueren de Girona fins a vint y sinch de Juliol.

mil sis Cents Setanta Vuit quey toren estiguieren sora

A Vint y Sinc se Isque lo Virrey de Gerona y ana a Barcelona
ab los Generals dela Caualleria y Artilleria

A Vint y set se Isque de Gerona lo Senor Bisbe y una en primer
Soch a Barcelona

A Vint y Vuit die de Sant Simon i Judas pujaren los malaltz
del Hospital al quarto nou ab gran Concurs decent y musica tant
en la Benedictio que feu com en so sopar cantant la Capella de la
Seu Vilanovos

Eren Administradores Canonges Joseph Canou, Enose Mel-
cior Hieronym de Neal y Francesch Haspus

A Setembre de Març i 666 se hauia posada la primera pedra a ditz
hospital y esclata cora marauillora que eren lo temps tant esra-
gat per lo delas guerras que ab onze anys se sic fet Un edifici tant
certos que passa lo gasto se hafet ab aqueix quarto de Vint milia-
ssires

A Trenta de ditz mes de octubre Un soldat de Cordoua de
tercio que de presentere mestre de Campo Don Ramon de Salces pren-
gue Una pissa de Estamenya dela Botiga de Xaviers Boffill ques
trobaua Jurat, y sent auusat Baiixa sens Cap ni Sombbrero se
troba sota las Voltas dela placa de las Cols que sibe lo soldat ha-
uia deixada la pissa sibe la gent molt aluordada paysans
y soldats ab armas y Venint a rahons Un ajudant, Alferes
ab Un paysa foraster si tirà un tir per hont sou ferit ditz Ajudant
o, alferes, trobante lo Gouernador Don Domingo Linyatello
ala placa de l'U acudi de prompte y tambe lo Jurat en Cap
ala placa de las Cols y fent retirar los soldats en sos quartels
se apassigua

La Ciutat ho senyue al Virrey y seu pregó de donar Cent milures qui descubriria qui hauia tirat lo tir que restaua farit lo Alferes o Aludant

A nou de Nouembre senyue lo Virrey al Gouernador de la Placa de Gerona que dioues a la Ciutat que feran anar a presentarse deuant d'ell lo Jurat Sen. Narcis Bofill, lo qual ana en Barcelona accompagnat de dos Cauallers anomenats per la Ciutat y agants d'ella peraque li fessen assistència, quicforen lo dr. Hieronym Capmany y Sebastia de Portoles.

Tambe foren presos alguns particulars y portats en Montalrich apres traqueren en Manlleuta souper occasio del Succes de trenta de octubre en la placa dels Cols

A Dos de Desembre torna en Gerona lo Jurat Bofill

A Vint y sis per orde del Virrey, lo Sotbatlle Captura adit Bofill hil portaren a Montalrich y despres a Barcelona, y a tretze de Novembre tingué llibertat si aportauen que diuen a questa la Ciutat

A Sinch era arribat en Gerona lo dr. Cristian del Criminal la Ciutat li feu embairada Vinque per rebre informacio del que hauia succehit a trenta de octubre

A Vint y set arriba en Gerona don Joseph de Llino Minister de Camp General per occasio de un Alborot se hauia mogut que lo frances feixa gros y volia entrar al Empordà y no innoucosa y sen torna a odit Don Joseph

SUCCESSOS DEL ANY

~ 1678 ~

Foren Jurats

Rafel Masdeu Ciuteda

Lo d^r Hieronym Campmany

Diego Puig mercader

Bartomeu Mercer menor

Janyer

En dit mes seferen los Trueques dels presos que tenia Espanya
desfrancesos y aximaticos franca de Espanya tornant en cada hora
en las Terras y Casas

A. Janyer se conuoca Capitول General en Tarragona hont
acudiren los Bisbes, Abatz, y Síndichs dels Capitols, demandant
lo R^eY acot lo P^rero de Espanya ab dos anys Vuyt milha liures
no tingué efecte sino que continuaren en passar la quarta que
han acostummat per linc^h anys se acabà al Abril

A. Mars torna la Ciutat de Málaga alla obediència de
Espanya per hauersa desemparada la garnitio desfranca Velun-
tariament y sere donats los naturals a Espanya y entra lo
Duch de Bormoniuza

A nou de Abril Vigilia de Pasqua feu Un ayre tant fort que
Causa grandissim dany alas plantas, arbres, Vinyas, y legals
que mata molts i ms se orgue ere On mal ayre y molt
fret

A Tretze tingué li denat Narcis Bofill que lo Virrey

tornar en Gerona sens hauerli fet ningun Castich oposauerseli
quant fou l'odie del qualot a Trenta de octubre trobant se Jurat
digue Visca la Ciutat

A quinse Sabent Uns michalets de França que en la Iglesia
de Garriguella ohian missa Michalets de Espana hi anaren gera
pendrerlos y tirarense molts tirs sois de Espana de dintre y los
de frança defora y sols si n'era una dona lo Rector hague de
deixar la missa y se retiraren los de frança Sabent Venia Socorro
per los de Espana

A Vint y sis de dit Abril entraren los Francesos al
Empurda

Sitia a los Francesos a Puigserda

A l primer de Maig hauent deixat los francesos al Empurda
posta sitia a Puigserda

A sis Intenta una enuestida y fou rechassat ab perduta de
molta gent de mort y nafratz que sigue foren vuit cents

La Deputatio seu lleua y Barcelona de set cents soldats d'antlos
dos doblas de entrada y deu sous de Socorro l'odie

Los Gertos de Alemanys que eran en Gerona anaren a Vich ab lo
de drago ahont se feya lo gros per Intentar lo Socorro

Ahont també hi acudi lo Virrey anou de dit

A nou dona los francesos altre auastida hauent fet a brecha a Puig-
serda y també los de de dintre los seien retirara ab perduta que pas-
saren de mil de morts y ferits

A Dicdie se comensa afer pregàries en Gerona trahent lo Sanc-
tissim Sagrement per las Iglesias per lo succés de Puigserda

A Denou die de la Assentio Segora entredit en la seu per que
lo Capitòl dona possessió a Domingo Batlle de la Coadjutoria

Si hauia feta lo Ardiacha Rafel Batlle son oncle del Ardiaconat
y Canonicat pretenint lo senor Bisbe hauia de dar licentia y permis-
sio ho son Vicari general que ell no era en Ciutat per asso posato
entredit. Los Canonges pretenint loch de Latorley quis el Papa hauia
anomenatz delegatz no se abstingueran de dir missa si empero los
Beneatz ni enaren ala profeso delas satanias ni podian dir missa
ala seu sino en altres solesias

Lo Capitol hofeu entendre ala Ciutat que no vol que scriure al Virrey
se scrui de gorarhi algun medi

A Diuuyt de dit sefeu Preva a Puigserda de set Canas de ampla
ab minas y tambc los feren retirar los de dedinre

A Vint y quatre entra en Gerona lo Mestre de Camp General lo
Marques de Trujisal per hauer ho Renuntiat don Josep de
Pinos y sen torna lo endama torna la Vuita analis furats
lo Virrey hauia fet frenta a Puigserda ab la Cauallenya y Infan-
teria quey hauia acudit desitjant socrover la plassa pero nou Intento
y sen torna a Barcelona a Vint y sis y los demes tertios y Cauallenya
tambc se acorta saren

En cida Costa de Mar aparequeren Dote Vaxells del Frances que
se anauan entretenint de playa en playa y dious a Vint y sis se
acostaren ala playa de Barcelona quey hauia un vaxell de
espana hil acomateran a6 moltas Balles de artilleria y que
lo Vaxell se tornaua moltes lienuia ren un bulto que si posa
foch his llania afondo escapant sols quaranta homens

Despres tiraren moltas Balles dins la Ciutat que entraren en alguns
Carrers y danjaren en alguns

Despres que vieron los de Litorano hauian de cuar. Socorreguts
gactaren que al Vint de maig rendiran la placa sinoy hauia
un socorro general y com no y sou la rendiren hauent aleas

Valeurosament soldats y Paysans era lo Gouernador don Vassoo
 Miranda, las brevzas que se hauian fetas que foren d'una ab
 altre se iuntauan tiraua de obertura noranta passos que son
 quaranta Simich Canas quey podia entrar un Batalllo de aualle-
 ria y com hi hauia poc terreno perdua la muralla ho fou la
 Vila y la guarnicio que per la brevza muriren dels nostres
 Cerca de tres Centz y dels francesos entre mortos y nafatos Dos
 mil y Simich Centz, el General dels francesos era Mousui de
 Nouallas.

A vuyt de Juny torna en Gerona lo Mestre de Camp General
 Marques de Trujifal

Lo Compte de Montarrey tingue orde de retirarse y lo Mar-
 ques de Laganes fou anomenat per Capita general y Virrey
 per lo Interim

A tretze entra lo Frances al Emporda ab exercit

A vint y tres de Juny arriba lo Virrey en Gerona, Tam-
 be hi arriba lo D. Garcia Sarmiento Capita general de la
 Artilleria

A vimateix don Francisco Franquet Capita General
 dela Artilleria estrangera

Los frances anava prenen vestiar y compostant los lochs del
 Emporda

A sis de Juliol entra en Gerona lo Tertio dela Costa que
 eran set Centz homens

Tambe entra altre tertio de Granada de vuyt Centz
 homens

Tambe entra altre tertio de Milanesos de sis Centz
 homens.

Los frances anava disorrent per los llocos del Empurda rebent contributions y derribant Casas y fent tots los danyos de las demes Vegadas y encara mes

Dijous a set Isque lo Virrey de Gerona ab lo Camp ho Exercit de Infantaria y la Caualleria Isque lo endama y feren alto al Pont major y pla de Sarnia

Don Joseph de Pinos tambe arriba en Gerona

lo Enemich sen ana a Sant Fera Pescador

lo nostre Camp sen ana al Pla de Paretz a diuinyt dedit y agres a Sancta Illegaiya

A sis de Agost sen ana lo Enemich a Paralada y llocos Circunuchins

A Notre lo nostre Exercito Camp se auansa a Sancta Illegaiya de Algama

A sette se retira lo Enemich frances del Empurda y sen torna a Rosello

A denou sen vingue lo Virrey en Gerona y lo General dela Caualleria ala Bisbal

los del Certio dela Costa hauian defer las guardas fora del portal de nostra Senora que las feya lo d'la Provintia quen era Mestre de Camp don Joseph Almango

Satembre

A tres de Setembre ana la Caualleria a Vich y per los llocs Circunuchins

A quatre Isque lo Virrey de Gerona y ana a Camprodon y Neconaque la Montanya

A Dotze sen ana ala Ciutat de Vich a la Cort y apres
Capitania a Barcelona,

Estragos en Girona del Niü

Vint y quatre Comensa a gloure ab tal Impetut sive a.

Vint y dos y a Vint y tres hauia plogut pero als Vint y quatro fou
ab tal extrem y onyar Ringué tant gos que alas deu horas de la
nit entra per tota la Ciutat y hauent romput lo Portal del
Angel questaua garedat en la nostra Casa y demes de Carre de la
Albareda arriba la ayqua dotze palms en alt y las demes de la
plaça del Niü fins ala presa

Darriba la pila del pont quic Volia fabricar de Sant Agustí
rompe las forces quey hauia tres grans pilars de pedra picada
Una creu quey hauia prop de forci de pedra picada qui anaua
al hospital Vell lo porxo del portal den illa que era als pilars
de pedra picada Un tot de las Baranas del pont de Sant Francesch
Com entra tant desrompte y a Deu horas de la nit, no tingueren
temps ni los notaris posar en cobro los manuals que sen han

Banyatz moltissims ni los Botiques, Albergues ni altres oficis
que tenen varadas ala Botiga tam be perdeuen multa cosa

La gent de la plaça dels Cols de la part de onyar foradant las casas

Sen anauan per la muralla retirantse en lo Conuent de la merce

Lo Niü de ter no Ringué tant gos com lo any mil siscent deset
que eratlla las Baranas del pont major y casas de la part de

Niü, aria tot lo dany ha causat onyar Etambe luell que
tambe ha romputa la Reclora del dit luell moltes parts de las
ortas del mercadal y en particular de Sant Francesch y entra

las Capellas, hauent danyat los galiz y touallas y ala sacristia
 molts vestimentis que no tingueren noch desoderlos traure que
 depropte, hi sou la ayqua aximadeix a Sancta Clara y a Sant Agusti
 y Sant francisco y Iglesia del mercadal, tambe las murallas del
 mercadal part delles. La Casade moli fariner de baixo tota dirru-
 hidada de sol. Las Casas que tambe ha deixadas Inhabitables entre
 la acuallada de Sant feliu, la placeta, la catedral, placade las
 Cols y martadal son trenta tres ha fet sens Comparacio mes
 dany quel any mil sis Cent desaset ques Judicà que entra lo
 Comu de la ciutat y particulars paga de Cent cinquanta
 mil Dueatz

A quest Diluui es estat Casu Universa per Cathaluña Arago,
 Rossello y franea que ha causat grauissims danys en los stocks
 que estauan cerca de Rius

Nou Virrey

Octubre

A Vuit arriba en lo Moll de Barcelona la Armada de
 Mar de Galera y Vaxells que era en Maicina aportant lo Duch
 de Bornonilla

A Nou fura lo dit Duch per Virrey en Barcelona de
 Cathaluña

SUCESOS DEL ANY

1679 ~

Foren Jurats

Ramon Narcis de Vilanova militar

Joseph Font y Lorenz ciutadà

Jaume Narcis Camps mercader

Joan Viñas menor

En aquest mes ates los mayors fets

que molts anys ha se són vistos que

tingueren ocasió qui tenia pous degas
de um pluviós y la ciutat umpli Los
bivalvulos y la congesa

13. Y aque un gran temporal y inform
ni de tal manera de uer que des
dela torra del cap del riu fins al Bar
celona se perdieren nou Barcas y sinc
dins lo molt de dita ciutat

14. Se tingue noua quellos francesos de
pres de auer rendida la plaça de Pux
cerda la auian saquejada y darridata,
les muralles rotades en una
part rotada quedant en el més fort

A 14. de dit passa per este ciutat don Joseph de Aril y de Cardona el qual araua de part del Rey noster senyor al Emperador per donarli la mera bona de un fill que Den li auia donat

Paus pues tractauen entre

ESTPANYA y FRANCIA

A 19 del gost 1675. se vintaren en Nimega anomenada per lo Rey de Inglaterra los Plenepotenciaris de Espanya y França per atracar las paus

A 19 del gost 1678 se concloqueran en Nimega

Publicacio DE PAUS

A 5 de Janer se publicaren en Madrid la conclusio delas Paus y a 31 de dic en Barcelona

FABRER

A 7. se publicaren ditas Paus en Geronia cantantse lo Te Deum y un ofici en la seu

GERONA REDVEX EL TERCIO

Concluyas las paus aparague ala ciutat reduir soi Tercio no del tot per no perdre lo nom de tenirlo per conservuar los portals den villa y delas plaça delos cols

y asi de vny e companyas que ahi se
se reduixeren otros capitans, alferos y san-
gentos los mes artich que son los capitans
Joan Carreras, Rafael Calvornina y Josep
Raset y de Trullas dantlos lo mateix son de
cent lliures. Y per guarda dels dos porta-
guers se elegiren quinze homes fixos a dos reals
de rocorro.

Fou la reduccio 22 del dit mes de febrer
restant ahi mateix lo liurat en cap coronel ab
mangalas y bandas ab 250 taus

~ M A R S ~

A 30 arriba noua a esta ciutat com lo Rey
aqui promogut per Bisbe de Saragossa lo
illm senior Bisbe de Gerona don Alonso Bal
maseda y Ororio per evitar los encantats i auia
entre ell y lo 13° Capitols dela seu.

A 3 se dona acabarre lo recaula
de Sant Sabastia del ospital

A 14 los Comissaris dela ciutat y del
Capitol dela seu en companya del r^o
don Ororindo Pinatello Gouvernador de
la Placa miraren y respondagueron de
quin modo se auian de rendir los
trosos de murallas se espallaren per lo dia
passat de 24 de setembre de 1678.

A 18 se dona lo preuete de ditas muralles
Las acanas co es lo mas prop de s^r Francesch

a setze reals cara y los altres dos trrossos
a vint y quatre reals donant la ciutat la
cal bona y amarada ani agudas en tre
quatre i quinze milers de peus

Aro morí Jaume Camps Jurat tres cinqu
es tres dias la porta encerrada dela ciutat
sols la portella com es costum

A questa cullita del blat es estreta molt abun
dosa que tenint los dela fletxa lo blac al
preu de sisquanta quatre reals sels es-
abaxat ar de setembre avint y sis y da
Placa de una dobla que son sisquanta
seis reals. ala cullita se nene avint y quatre
y axi si es manringut

Aro de Juliol se dona a deurar lo petan
la de 5ta sabentia en preu de nou centas
sisquanta liures pagat la ciutat

DESPOSORI DEL REY DE ESPANYA

Auente la ciutat y capitol rebuda carta
del Rey nosbe senyor Carlos 2. fentlos asaber
com aro de Agost se desposaria abla
seranissima dona Maria Luisa de Borbon
filla del Due de Orléans y noboda del
rey de França y que se celebras un ofici
y professo suplicant a Deu donas bon suc
ces ento matrimonio son posat en obra

SATEMBRE

Diumenge ar se canta en la seu ux ofi
 alre aquate coros, y sermo y ala tarde se
 enrig sen la professio ab tota la solemnitat com
 ened en la del Corpus aportant baig lo qual en nos
 temps tra senyora dela Victoria cumplintse lo
 que lo Rey demanava. En la nit y agne
 baltas devant casa la ciutat.

~~DE LA MORT DEL SEÑOR DON~~
~~SIRUELA EN MADRID. IVAN DE AVSTRU~~

Auent trenta dies que sa Altesa estava
 molt desganat sen embaxada lo capi
 tol dela seu ala ciutat sentit entendre
 que lo endemna que era a la conservacio
 dala seu braures lo Santissim Sagrament
 y despres se prosequiria per totes las
 Iglesias suplicant a Deu nostre senyor
 per la salut del señor Don Iuan
 Dixous al 14 de setembre morien
 en Madrid los señors Don Iuan de la Virgen
 que era gloriosos.

La Reyna mare torna ala cort en
 vent mort que lo Rey la ana asercar que
 era a Toledo

~ NOEMBRE ~

A 9. lo IIIe Capítol seu embaxada ala
Cintat dant li noticia con asa pincio
sa Santedat auia concedit se bene
is publicament la terra extot aquest
Bisbat pera rabi dels Sacilegis &
delictes que se auian perpetraten
la guerra prop passada
A 12 se feu dita benediccio y se cele
bra ofici solerente asistinti los lurats

~ DEZEMBRE ~

A 16 se feu embaxada per part de
la Cintat al Capítol dela Ciu per posar
la reserua ala Capella del Ospital
A 19 se luntaren los comissaris a S
Joseph que foren per part dela Ciu
tat Nicolau Masden Cintada Lo Dr
Seronim Capmany caualler Diego Pu
ig mercader & Joseph Ti nemor trac
tant ablos Capitulars lo modo y com
se auia de aportar la reserua en la
dita Capella

SE POSA LA RESERVA ALA CAPELLA DEL
HOSPITAL

A 26 se comete la benediccion de dita
capella al Pnt Ramon Mayor capella
dela dita casa que la banaj a 27 -

Dijous ar 28 dia dels Innocens se
aporta lo santissim sagrament dela
ceu ab professo ab tot los requisits con
la del Corpus. Sexarenhi sinc formes
consegadas, ab altre custodia, y abla
matexa quey era anada y forma, son
tornai ala ceu ablo matex seguide
la professo aportant los iurats lo talé

Lo endarrer dimendres a 29 se
celabra en dita capella un solemne
ofici per los Administradors Capitulars
y aque sermo assistinti los iurats y
los dos Administradors seculars ab
la austumada exlo matex Presbice
ni com estauan a^s Francesch ablos
sermons dels Dimendres de Corregiu

ala tarda esigue noble senyor patre
ab musica, y l'altre dia se diigne un ani
versari. Euen Administradors seculars
Joan Batista Perpinya y Joseph Pi,

DE LA VILLE A LA CAPITALE

INTRODUCTION

Le 9. le 11e d'août les compagnies au
service des officiers et des soldats de la ville
avaient reçu l'ordre de faire le siège de la
ville de Lille et de prendre la garnison
et le magasin de munitions qui se trouvait
dans la ville. Les officiers et les soldats
avaient été chargés de faire ce qu'ils pourraient
pour empêcher que les soldats de la ville
ne pénétrassent dans la ville. Le 10^e
d'août l'ordre fut donné à l'armée
de faire le siège de la ville et de prendre
la ville. Le 11e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 12e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 13e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 14e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 15e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 16e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 17e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 18e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 19e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 20e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 21e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 22e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 23e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 24e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 25e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 26e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 27e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 28e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 29e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 30e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville. Le 31e d'août l'ordre fut donné
à l'armée de faire le siège de la ville et de
prendre la ville.

ESTA CARTA FUE REDACTADA EN EL AÑO DE 1680

SUCESSOS DEL ANY

ANYS 1680

LOS SITGES Y SUS TERRITORIOS

Y LOS DIFERENTES TERRITORIOS EN EL

LO DR FRANCESC ROMAGUERA CUIDADA

HIERONIM DEL REAL MILITAR

LISIDRO VIDA MERCADER

JOSEPH BLEMENOR

AL 6 dia dels 3 Reys araren los turats ala
Ciu aoir les oficis com es acostumal ane

los turats a la

AL 9 se publicaren unes cridas de part

del Rey en el honor de don lo Duc de

Bornanunta ni Rey queu escriue als turats

queu fesen pitar en execucio de quies llc

unen las carnestoltes soes tot genero de

ballas de dia y de nit y assi mases masca-

ras y desfresas lo que son obreis y observat-

os son. Esent proxectos Bisbe que era de se-

rora don monxo de Balmaseda y osorio del

Bisbat de Samora son proxectos del

los quales son moltos y d'ellos

383 Lo señor don cenuero Thomas Auster
que era Provincial de s^t Domingo

ENTRA EN GERONA LO St BISBE

~ Fabre ~

Ara entra en Gerona lo St Bisbe en
dijous los iurats li feran lo recibo or
dinari y acusarai y a 23 la visita.

A 24 La torna lo St Bisbe a la ciutat

Mars el ordi

A 26 Sen embaxada al capitol de la ciutat
que de conformitat es crigenen al Rey
per aque intercedis ablo Papa que resas de
s^t Narcis per tota Espanya del
mes d'abril 1600

A 2 sen embaxada al capitol de la ciutat
se fesen pregariás per plena. Dijos i m^{es} ofi
ciis d'una nostra señora y predicau lo St Bisbe
dimidris al sants i martirs y disapple
s^t Narcis. Aix y isquique bastament
el mes d'abril 1600. Lo St Bisbe fera publicar un in
bileu convocant a la ciutat del poble se
dara la comunio al corpus y ala lu
gu de la capella de nostra señora delas claristas
les lurs als la reberex al ofici lo S^t
Bisbe cantes una ala capella de sants
Miquel aguay molt gran concurs de gent

Mayo

284

AS vebe la cincuent copia dela carta que escriuiu
al Rey al Puga sobre lo querseti auia suplicale interceder
per ques resas del Marca que o del tenor seguere.

Muy s^r Padre

Al Marques del Carpio mi Embaxador escriuo su
plique al san en mi nombre la extencion del reso
del glorioso Martir s^r Narciso en todos mis
Reynos de Espanya y singularmente en los de
la corona de Aragon por la particular devacion
que tengo a este Santo por los prodigiosos mila
gros cox que siempre ha assistido alla defensa
dela Ciudad de Soverna en mi Principado de
Catalatuna. Suplico al Ben quedandole en
tero credito se virua de conceder aquella ins
tancia en que recibire particular gracia de
v^r s^r cuya muy santa Personas nro s^r Grande
al prospero y felice regimienta dela universal
Iglesia de Madrid a 14 de Mayo MDLXXX.

O v San^r

Muy humilde y devoto hijo D. Carlos por la gracia
de Dio Rey de Castilla de Aragon de Leon de las
dos Sicilias de Sverisalem de Navarra de Sarraceno
de las Indias que sus muy santas pres y manos besa
asuran sobre lo mismo

Berbegal

Malo

385 A 11 se resolue en un concell que
compraser las duas casas de Joseph
Lalpi en 1400 uq la deta placa
de st Pere que servia de quarrer
y la deta placa del rei espanyola

LVNY

A 12 se tingue concell i resolue
se posar una catreda de filosofia
y se lleoisen 3 anys

Tambe se resolue de posar una ca-
tredilla de Theologia y arre de l'itulo
se dona per oposicio al Dr Joan Podo

A dit dia en dit concell se posa

la lliura dels glas ar dines ates que
maria ab gran abundancia y asi com
asi se anava fent y molta gent ne una
ma a cercar al Capitul y apres sen despedir
molt mes

Tambe se resolue que qual sevol que
injurias als Lurats se proselis contra dell
Feny oposar lo sindicasso se ten per que
un home diuine unes parantes molt sonats
y se li den istancia y se ayude de retirar per no
no ser capturat

Rebutat

A 30 de Mayo se publica dia dela Inquisicio
se publica en Madrid que a 30 de Juny se
publicaria el Acte general dela Inquisicio
en que solo se fa de cincuenta en cincuenta
miles d'Inquisidores y costar cincuenta mil ducats. ana
que portat los processos de toutes las Inquisiciones
de Toledo Valladolid Granada Lerma
Sevilla Cuenca Cordoua. Se dice que
van al rato 200. entre els 28 a cremer
los 20 despues de dar garrot y los 8
que s'abren ab estos un canaller del abie de
la Inquisicio ^{5^a} Iago natural de Toledo que dice q' sarmi
ento q' entre desatinos esta pertinaz en
que la Verge Santissima es igual en poder
y esencia a las personas dela sacra
Trinitate y q' asi son quatre personas
que apertenecen a la misma persona.

ACTE DELA INQUISICIO.

A 30 se fien lo Acte general dela Inquisicio
en Madrid assistinti sa d'ayt q' la profeso
ab toutes las Religions y el Ord de Medina celi
aporta un penado acompañat de mults d'au-
des prenque cada uno q' le tocan no
per ser grandes sino per ser de Inquisicio
La creu verda aportava un Religis de Domingo

387 Se posa al rebledo y la blanca un som
bax al noch dela crema.

El 21 d'abril a 30. cremaren 34 estatua
de bulto y aportauan en sas mans los
mismos ossos que se auian mos y fuit en
las presons. Los sentencials a cremar foren
22 - los 9 homes y donas los cremaren
en el mesme dia - Los 12 rebieron dels senyors en qui
sidors la absolucion y també los crea
ren morts ne arroten - y 472 que res
tan presos fueren en las presons dela
Inquisicio los arroten trahente dia al au
go de 5° Domingo el real orde de Predi
cadores

ALOST

Al P^o sen ana dela Ciutat la guarnicio dels
Bolons

Abyentraren 480 Alemanyys y ab 177 maura

A 19 presentaren als inviats un cartell demana
nt lo coratge del Rey que demandauan 1615 u 1717
entre 1500 e 1650 fuchs das 348 la Ciutat recorreguer
el rey en que tenia preuils quela entraguio
d'asiniel y sa muy de creta que frouista sa justicia

M 50970

A 27 arriba en Verona lo Due de Bonnacita
 que es Rey y desconogue los frances. Los turats li feran
 parar en casa del Compte Carreras y li feran ve-
 rta y ars en una y a Palomos
 entre segret i secret en su villa.

SETEMBRE 1650

En dit mes feuen unas pluyas tant grans y
 en particular en Toledo que se digne ser
 aman aforat la ponte.

A 23 se resolue en la Junta de guerra que
 donan mesme de sera per la Festa dels Dal-
 man y se diga un ofici cantat a 3 coros y ala
 y alu tarda ab musica sorda temps 20.
 sanctissim sacrament patene y la demes gent
 en festa en memoria que el dia hui s'ocurria
 guda Verona per lo sacerdot de la ciutat
 Frances alcalde seti any 1653.

NOEMBRE

A 3 passa per Verona que venia de Madrid
 un Arcaliste de nacio Caldes de la Provincie
 de Masopotamia ab una gran barba. Digne Missa
 al Frances en la capella de Nostre seny dels Angels

D.EZEMBRE

Auent escrit en el Rey ala Cintal que parosen
casa anal duc de Villena que maria de
Flandes se li par a casa lo comte Carrera que
passa a los suyos li feren visita

Dic dia arriba en Sienna en idats de la fin
de la guerra que los Dards Patau y de los venes son agent per
los engelos del rey se aciu de fer dels alquelles
desalt que no esense peguts convertir en riu delas
pasturas ni abla ciencia se aque de arribar avisura
que se aciu de la mort d'el rey se aciu de fer dels
engelos garduts per temporals en baxells farracos aciu
al riu de Indias vers escagar un home serio
de la isla de S. Domingo

A lo sen ana de Sienna en tercio de Espan
y ols y auz entra alto de Napolitans que es
tuna en Barcelona en rent lo riu de posas al
mateix puestor que temian los Espanols que era
lo quartel dels Pere y prenen lo portul de
nosta rora que es la vanguardia arrimaren
los nosones capitants los mazgales y tamben lo
coronel las insignias per que no auant hi es
partido nos tecana la vanguardia - restan fu
que fou Joan Carreras per conservuar lo por
tal dela placa dels cols y den vilas

390

228

CEZARNE.

THE EIGHTH DAY OF MAY, ANNO MDCCLXVII.

IN THE CITY OF LONDON, AT THE SIGN OF THE
CROWN IN THE CHAMBERS OF MR. JAMES COOPER,

PAUL COOPER, CLERK OF THE COURT OF COMMONS,

FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

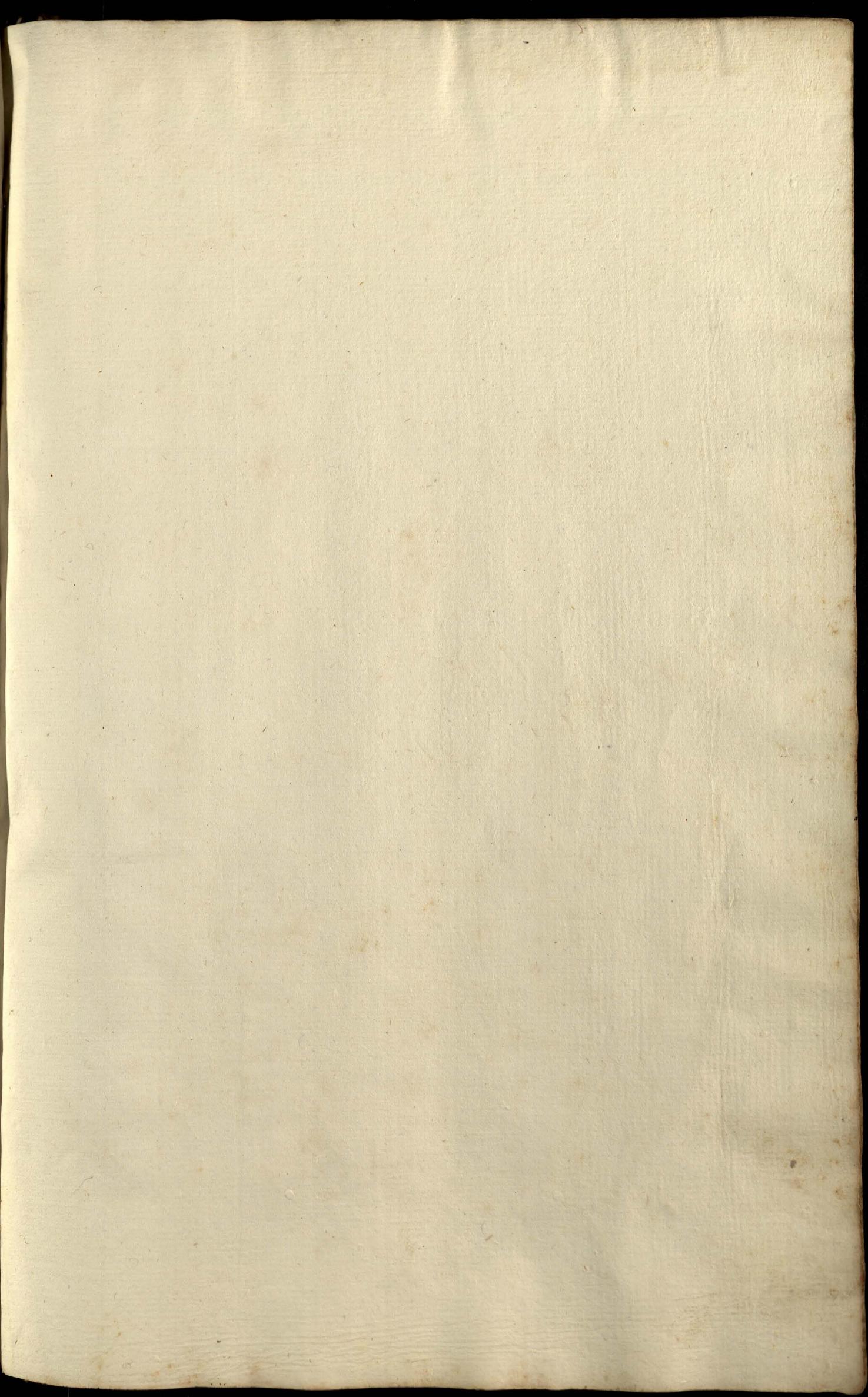
BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

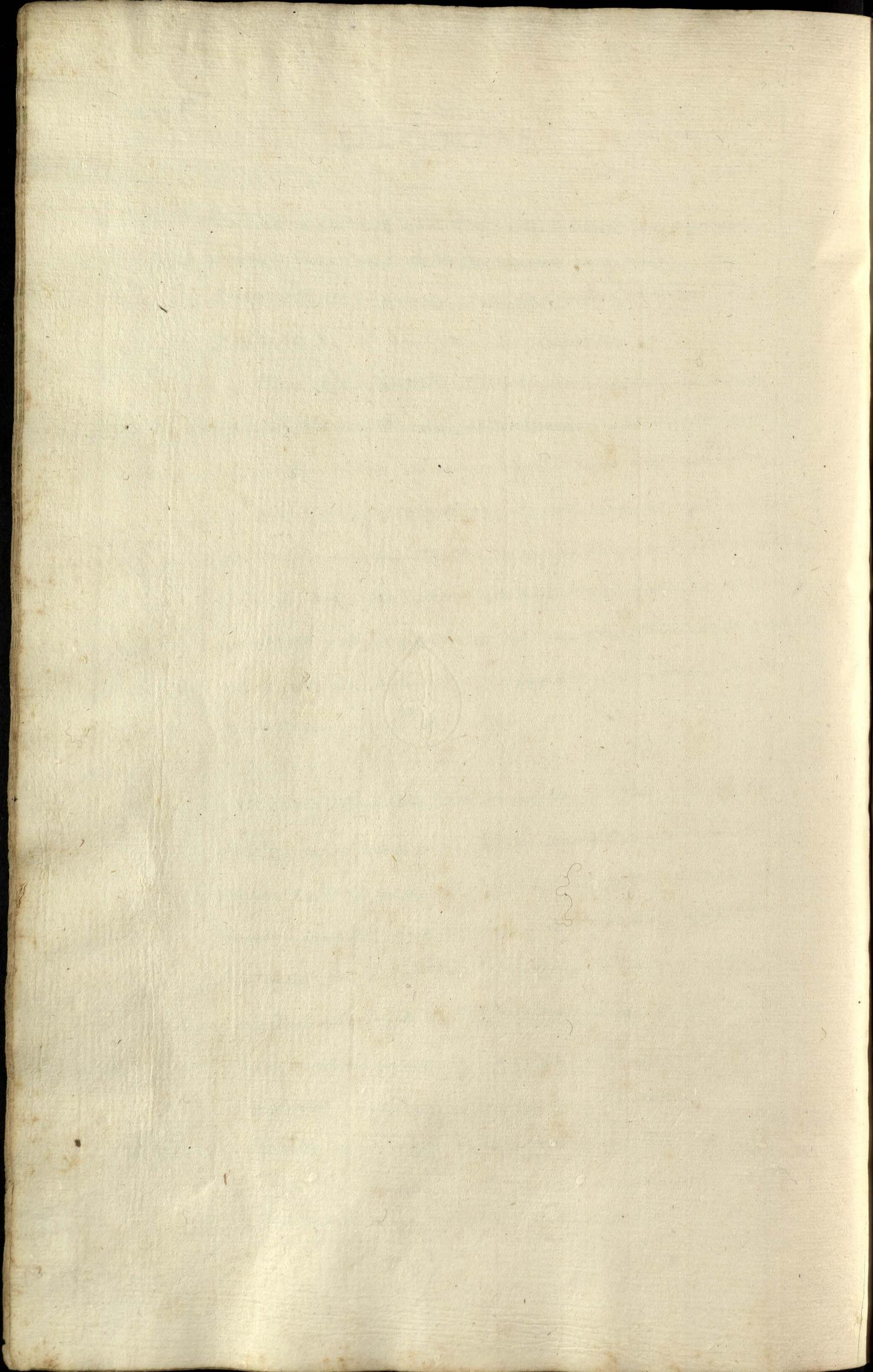
FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

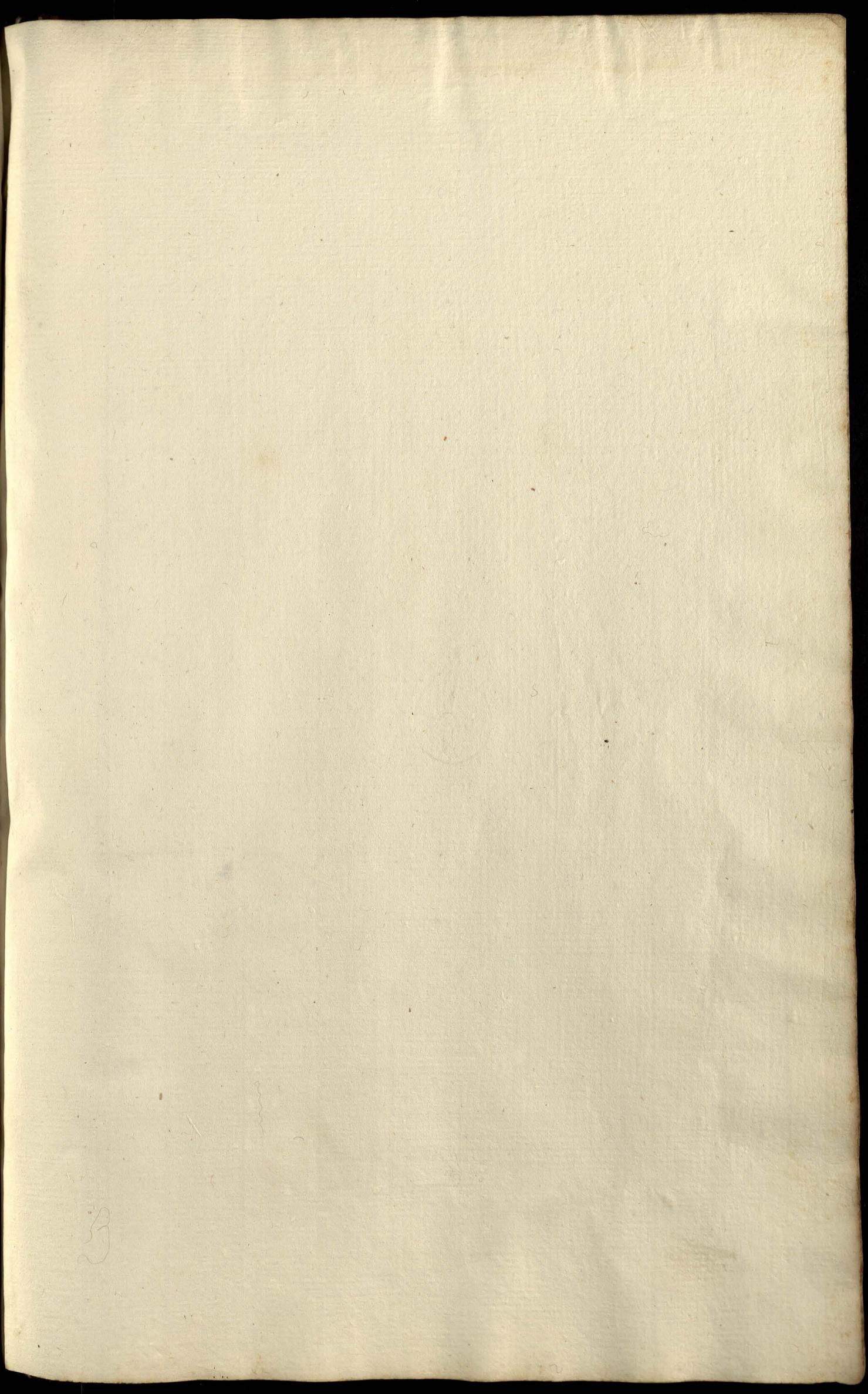
BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

FOR THE REVENGE OF THE DEATH OF MR. JAMES COOPER,

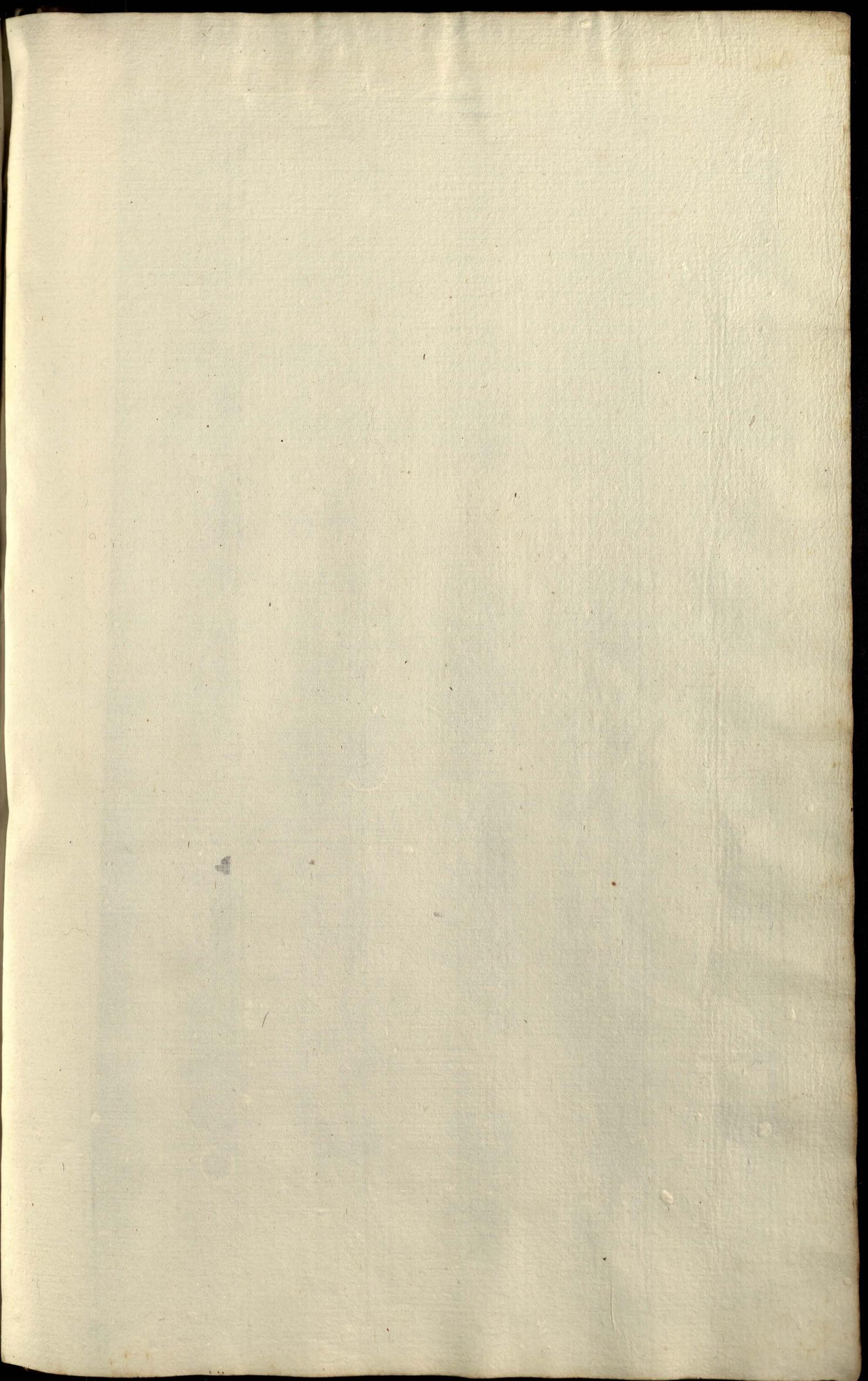
BY THE FRENCH PAPER, THE CROWN, AND THE CROWN,

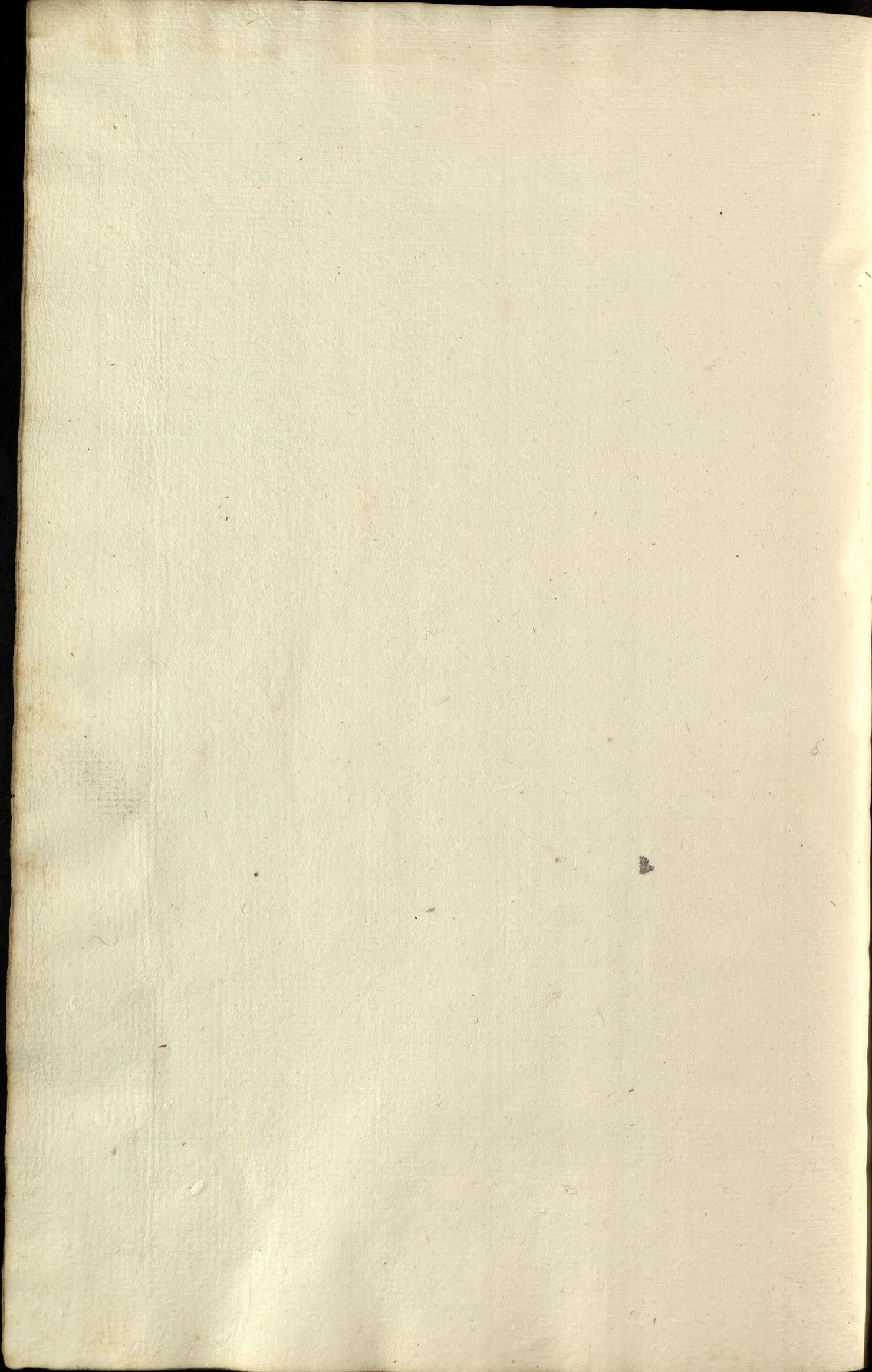

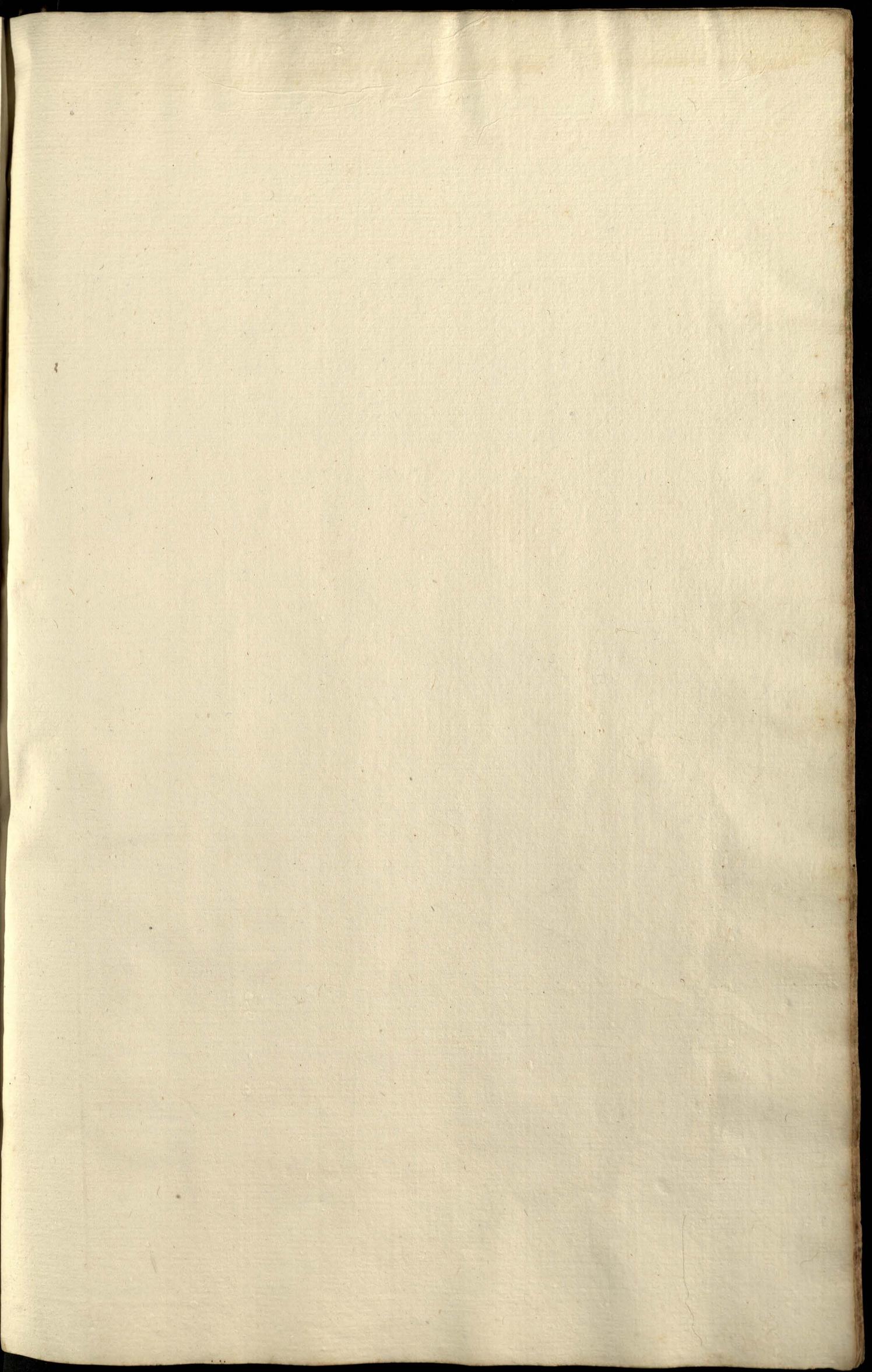

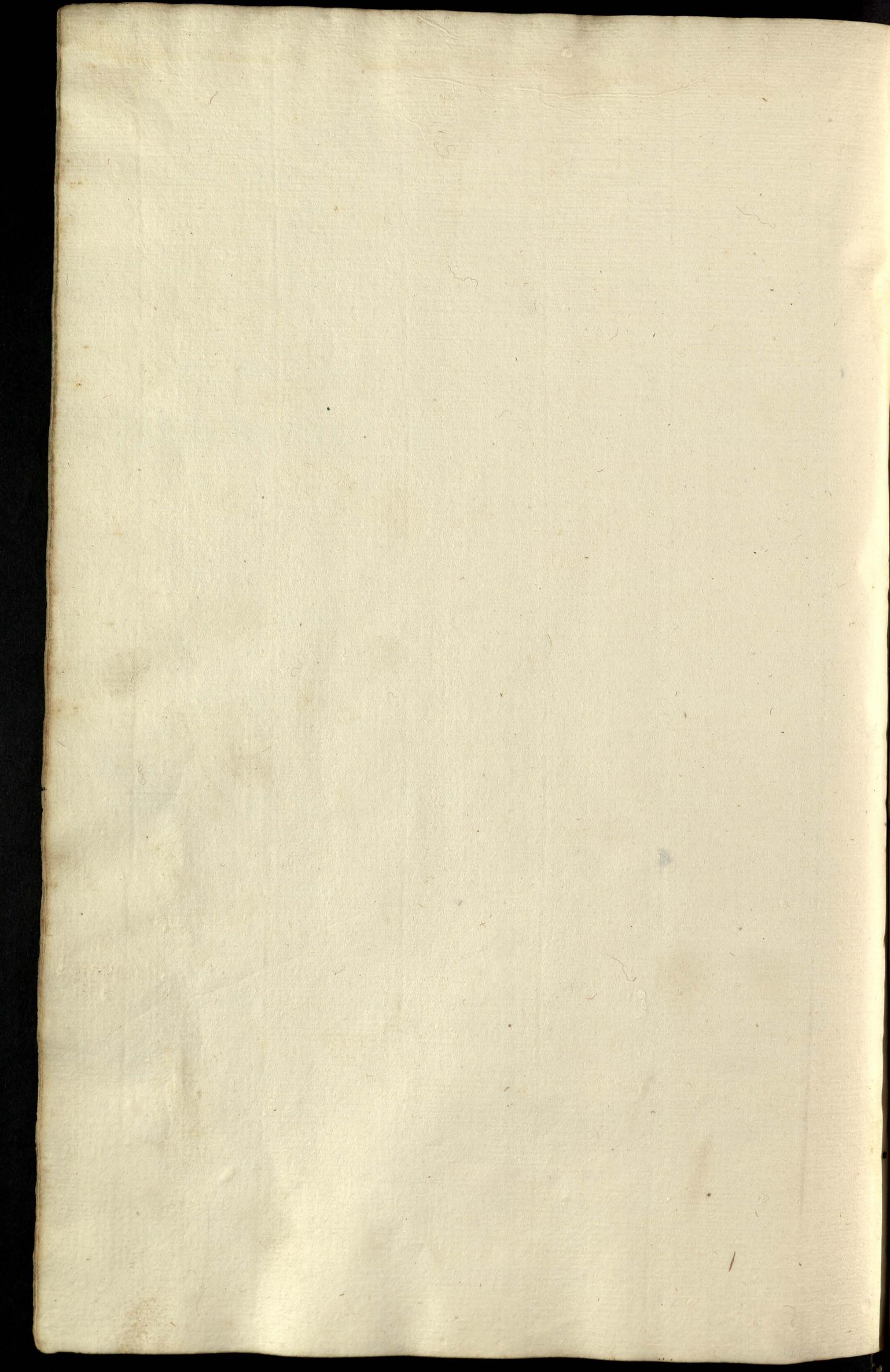

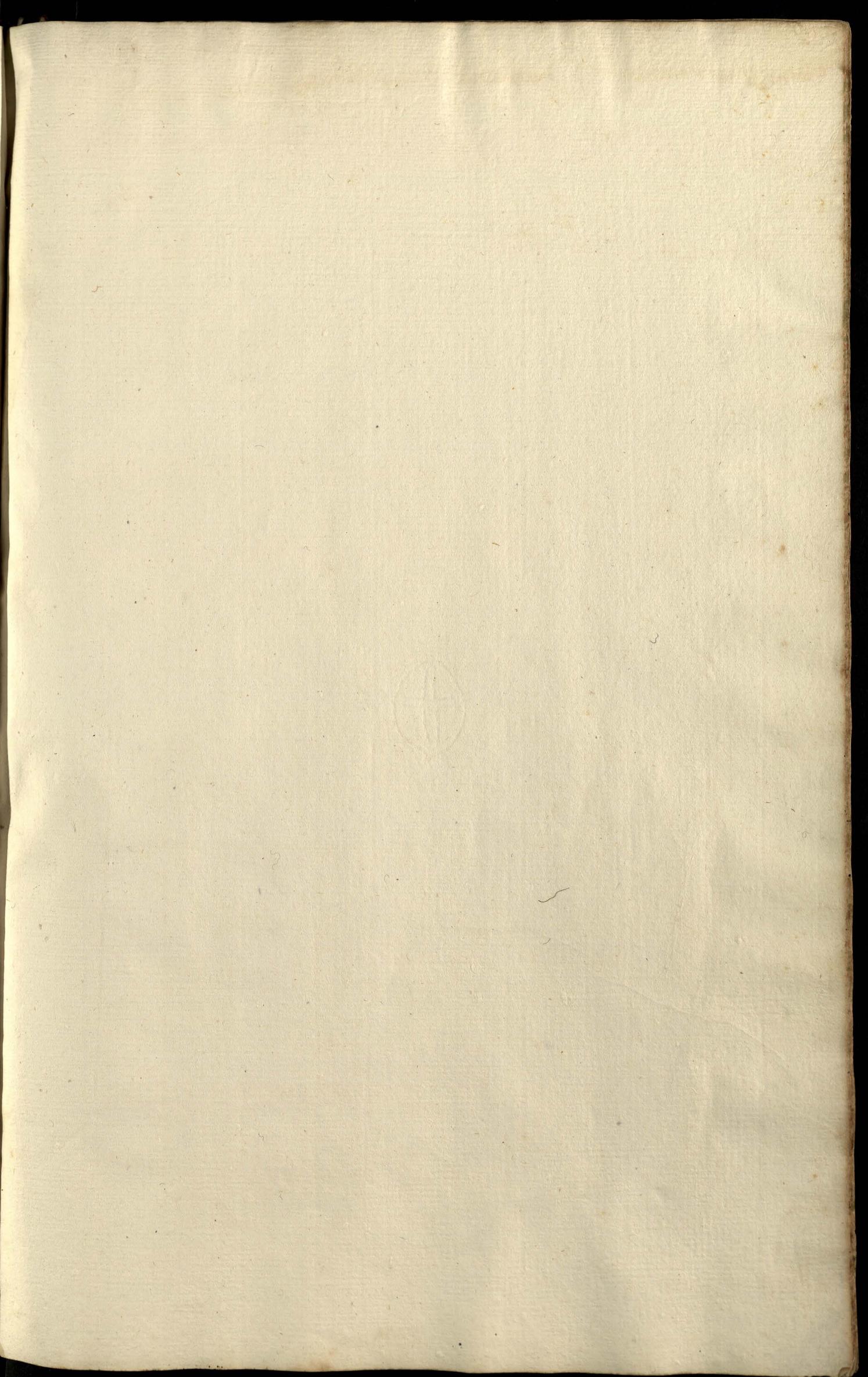
68

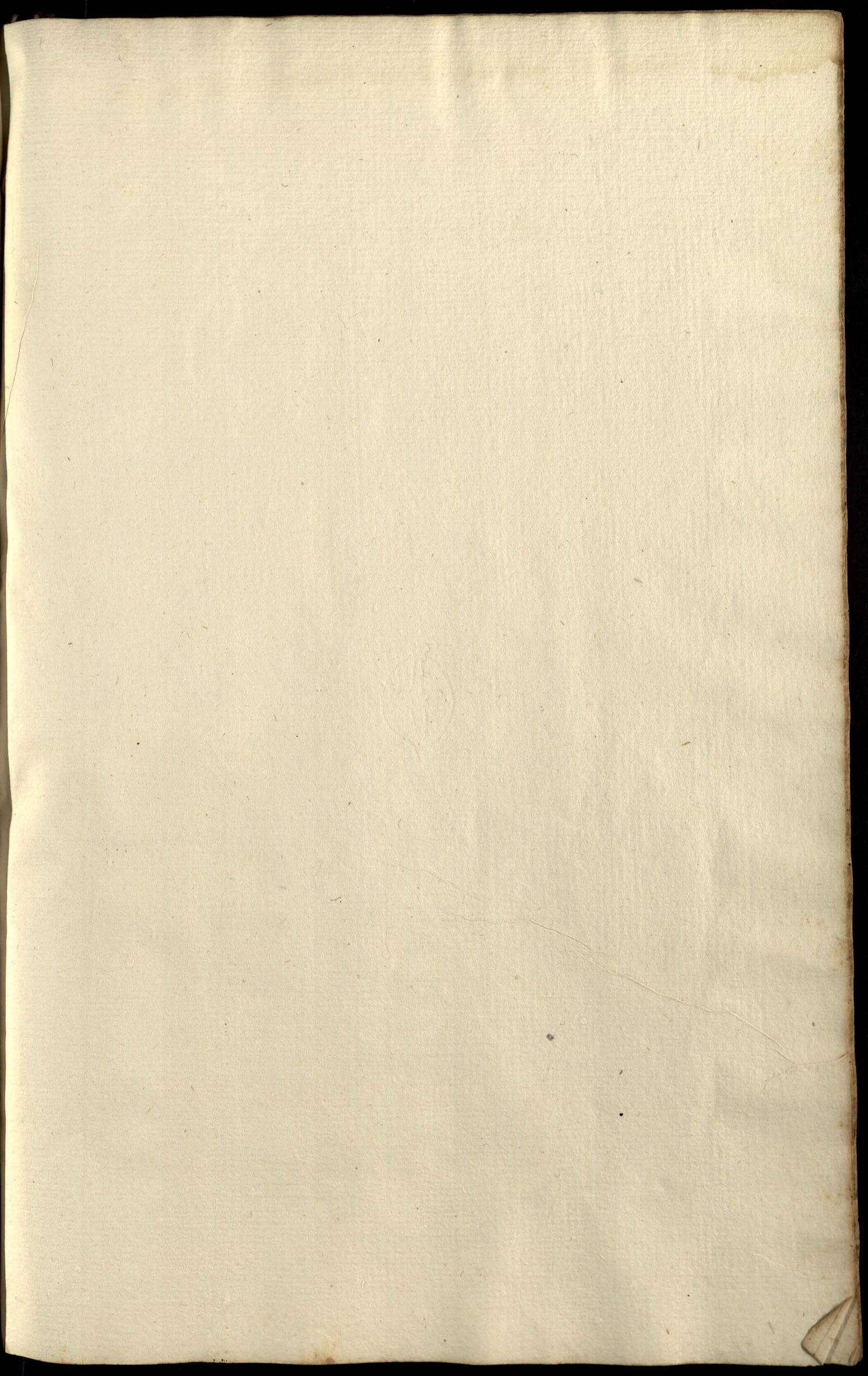

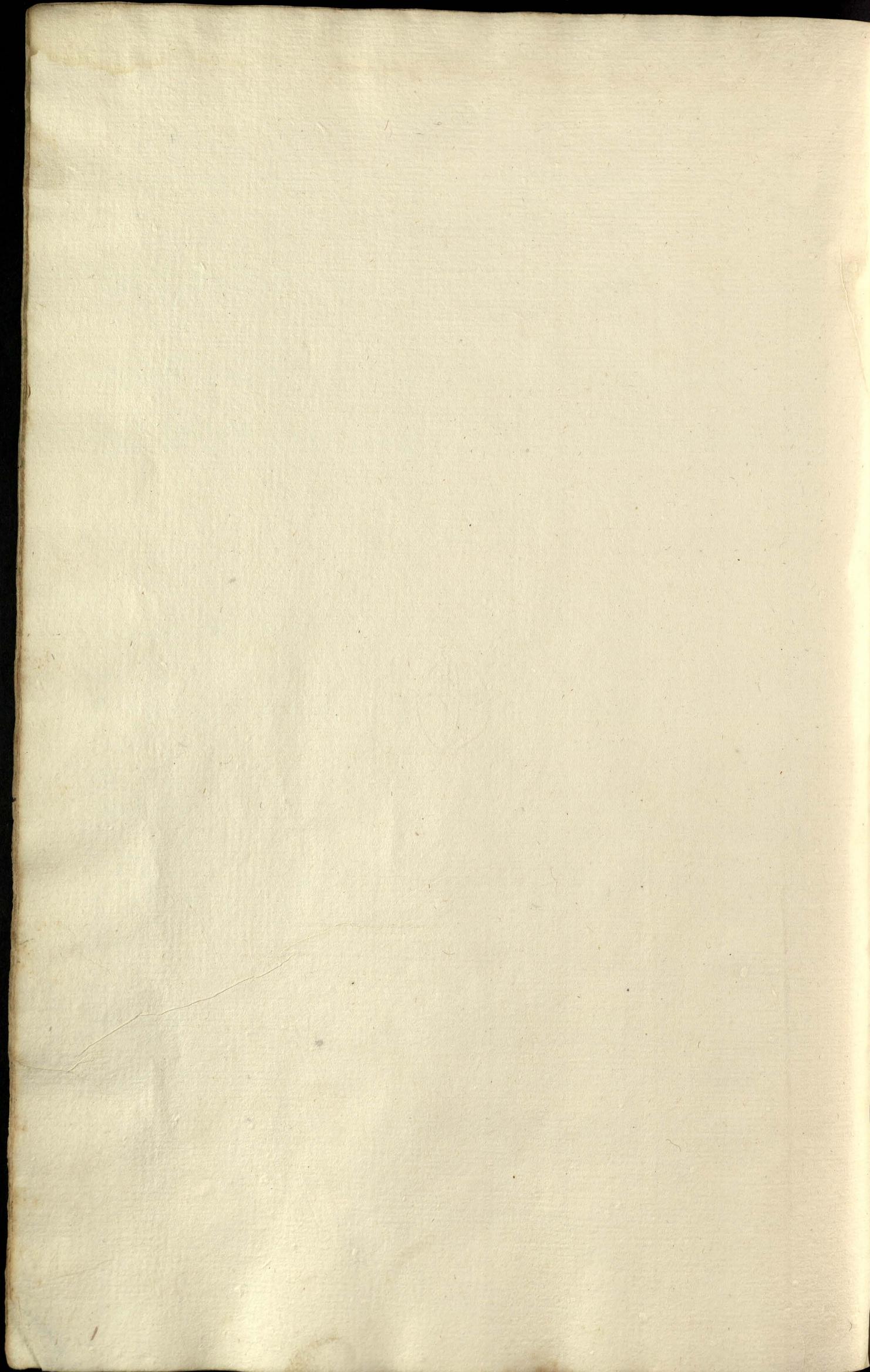

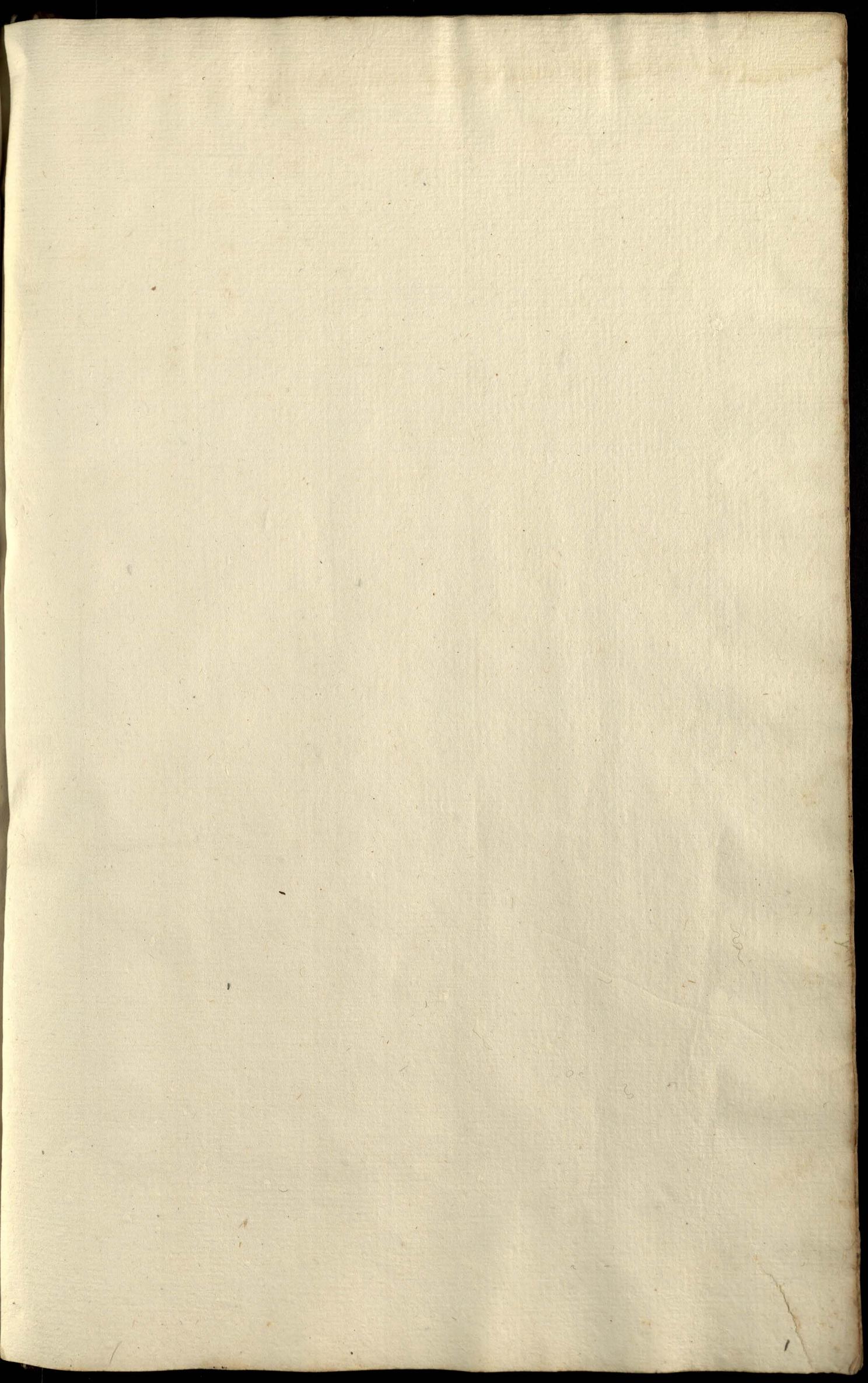

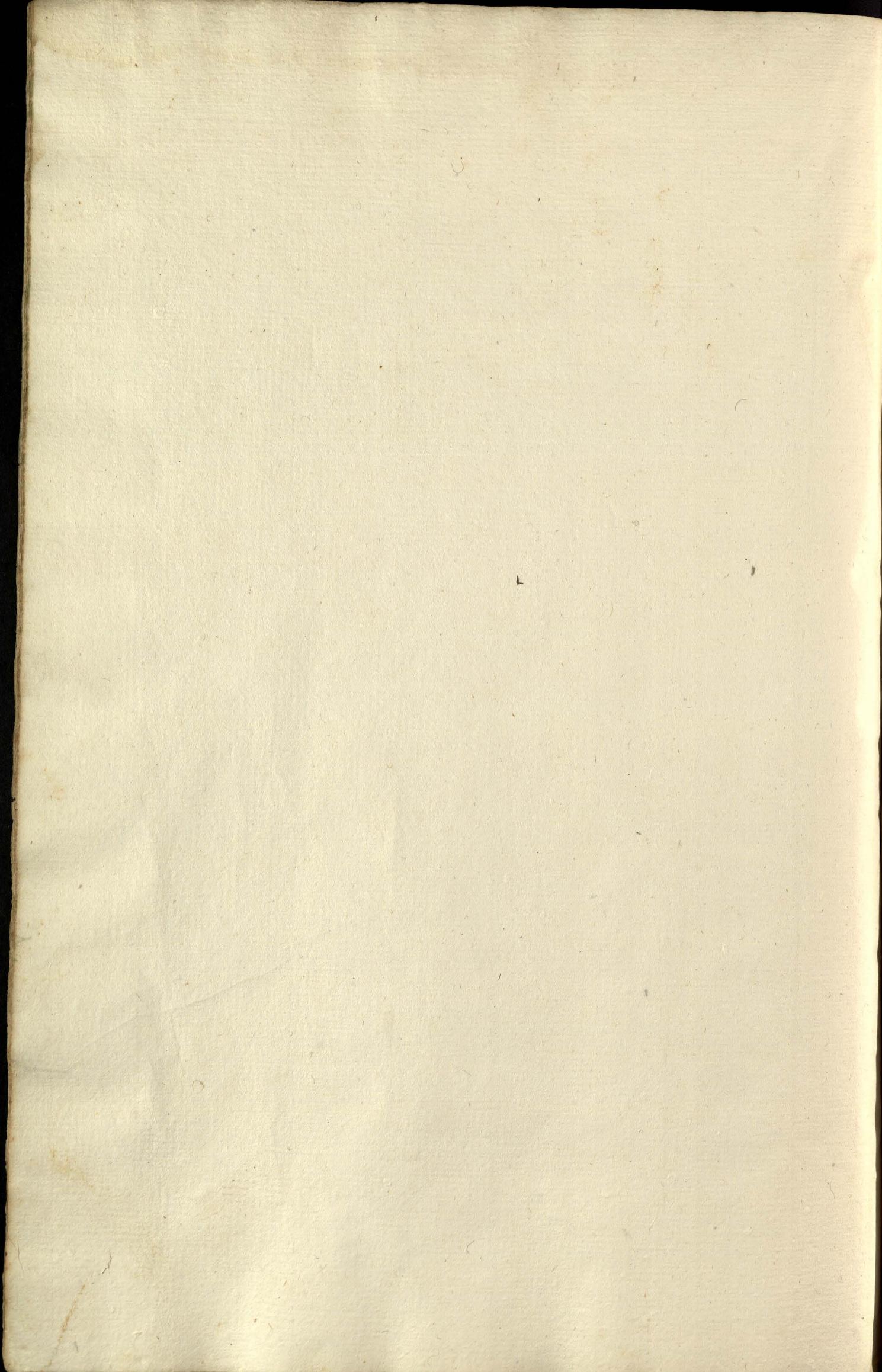

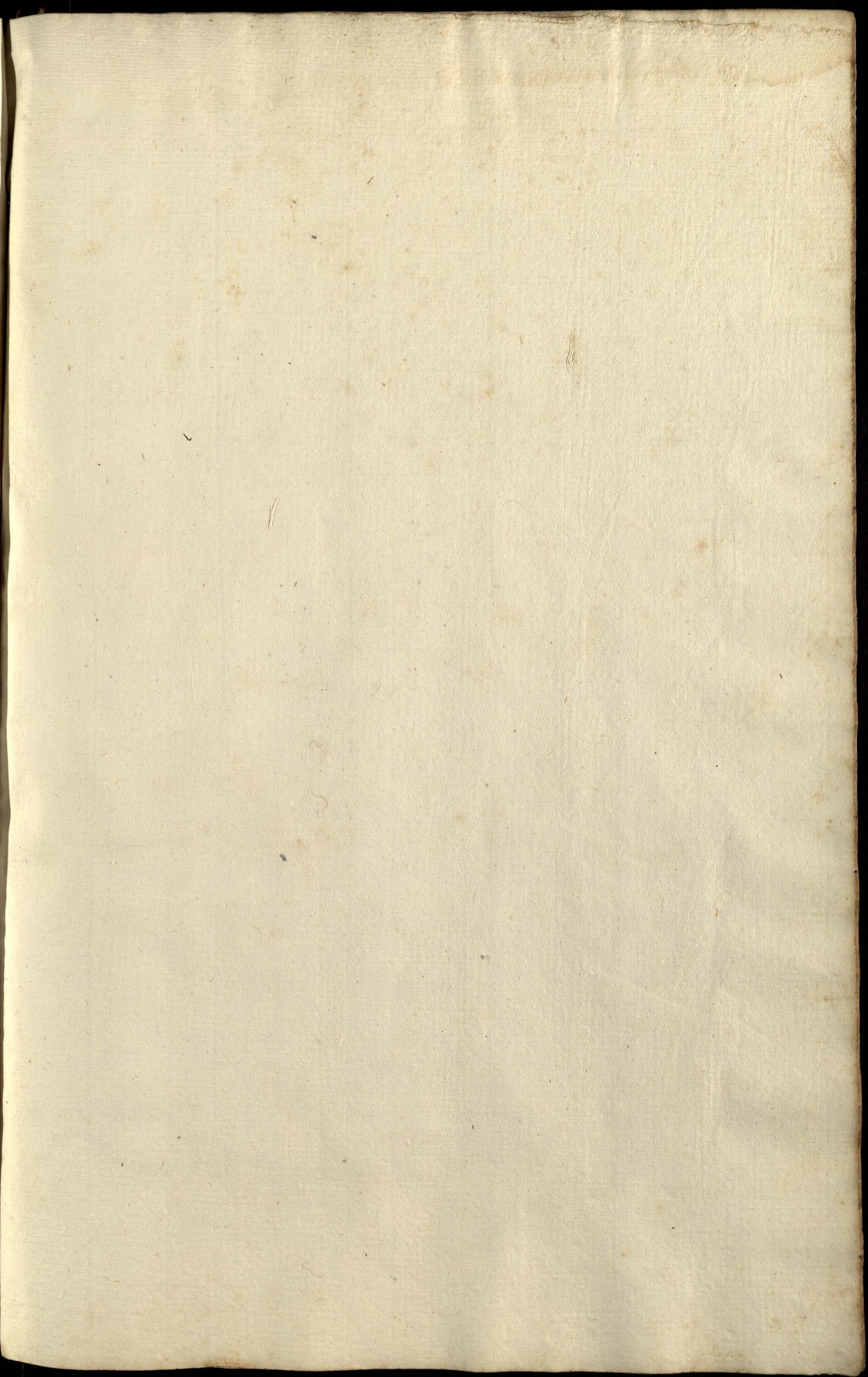

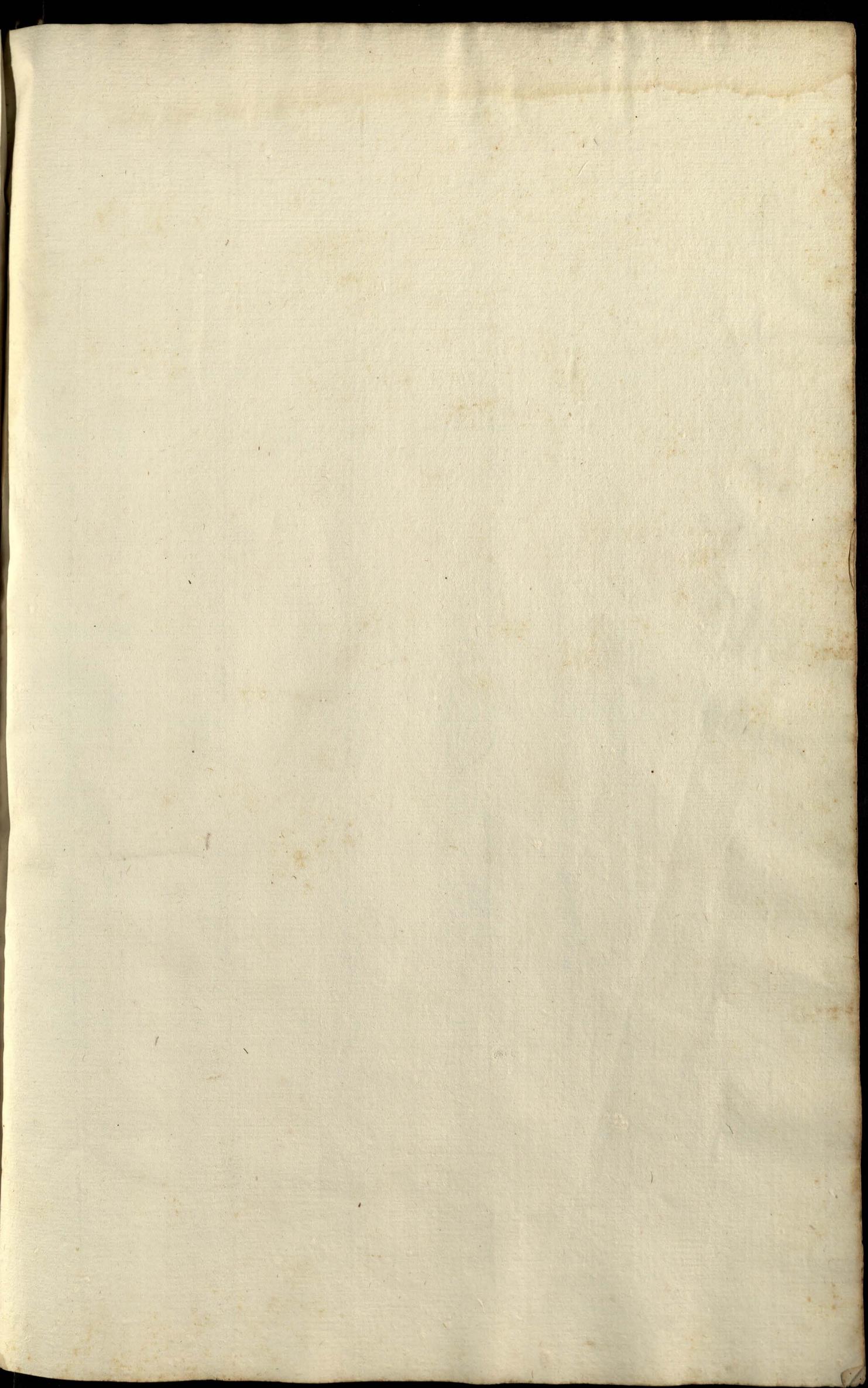

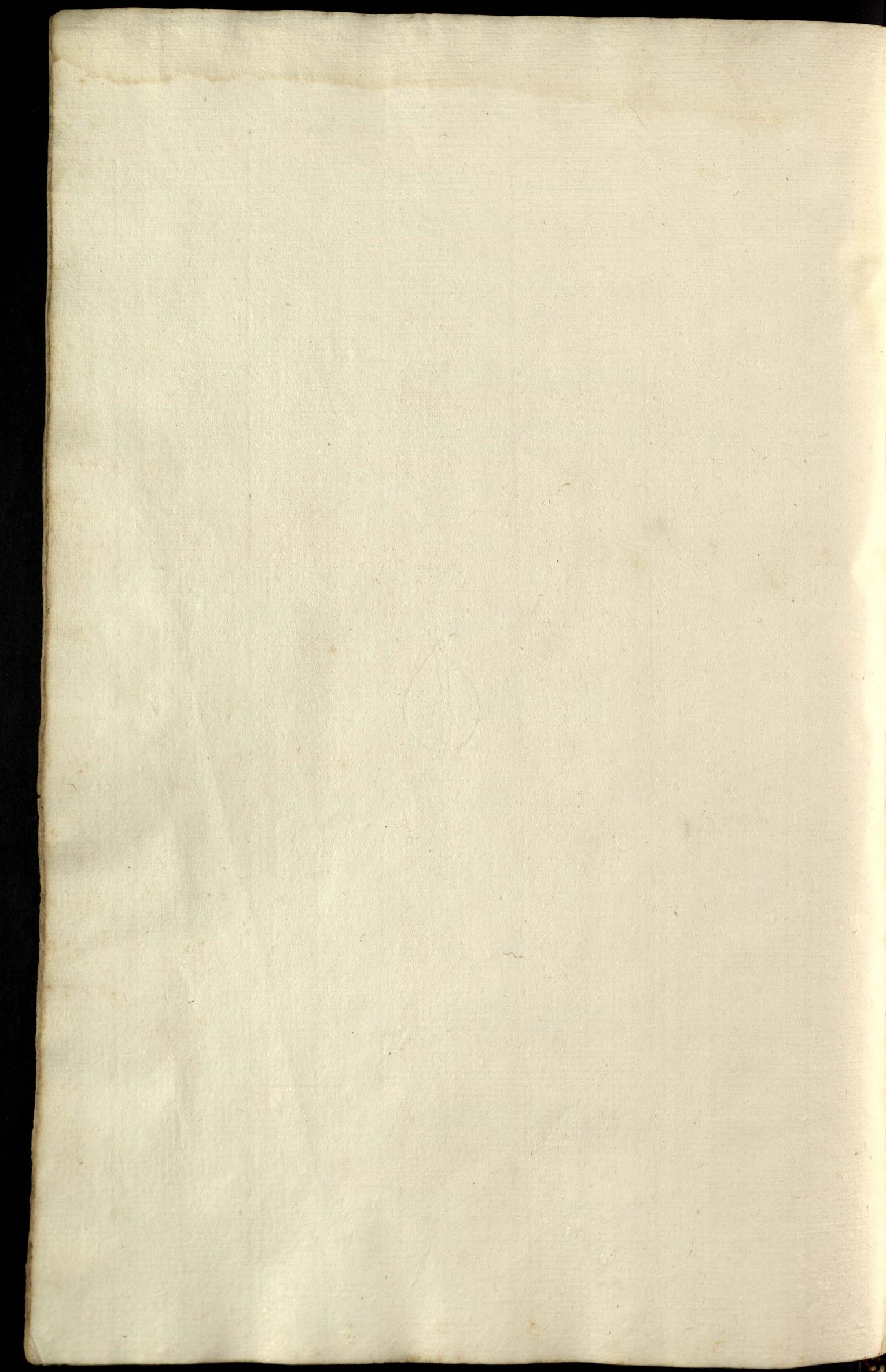

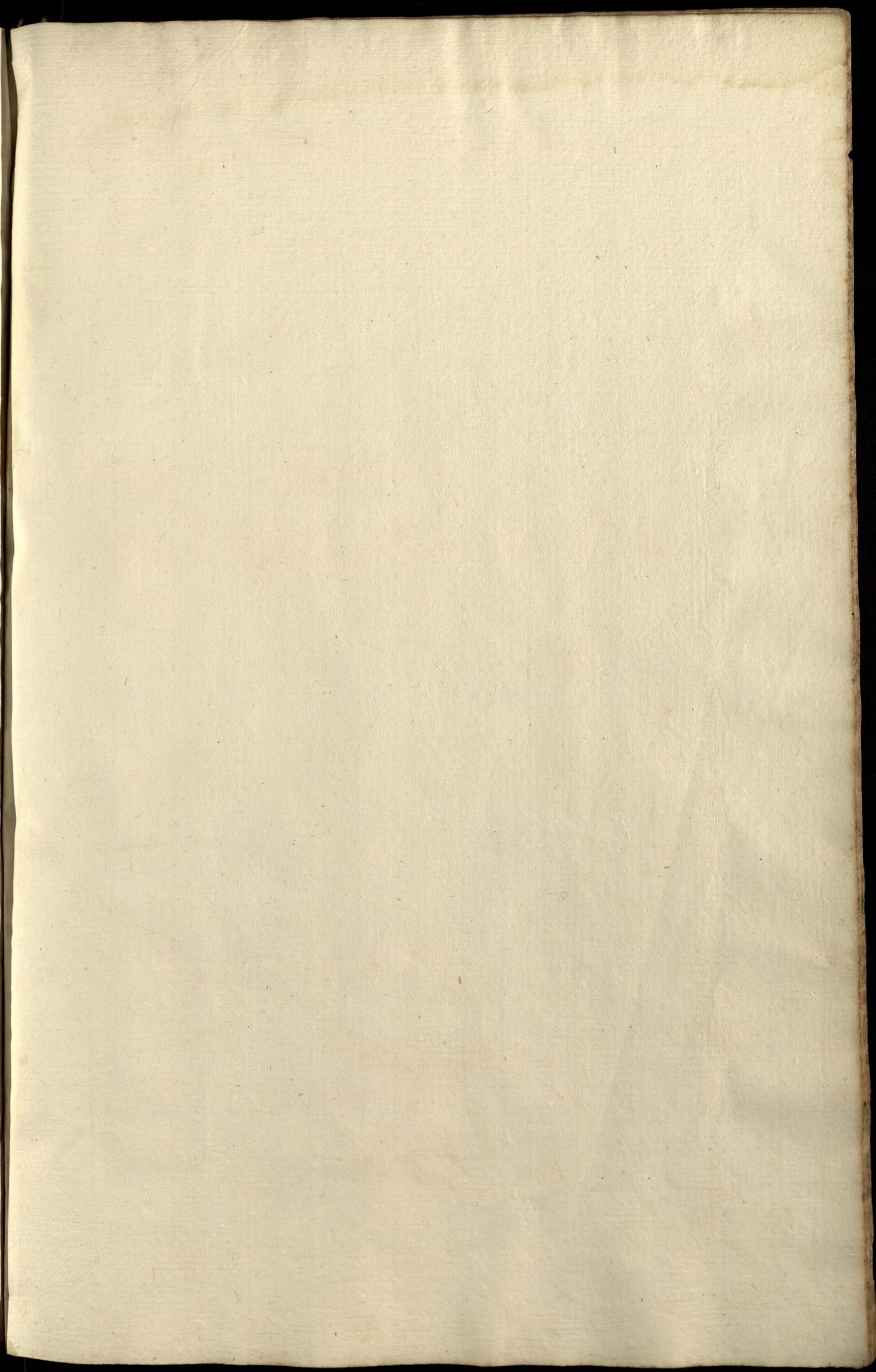

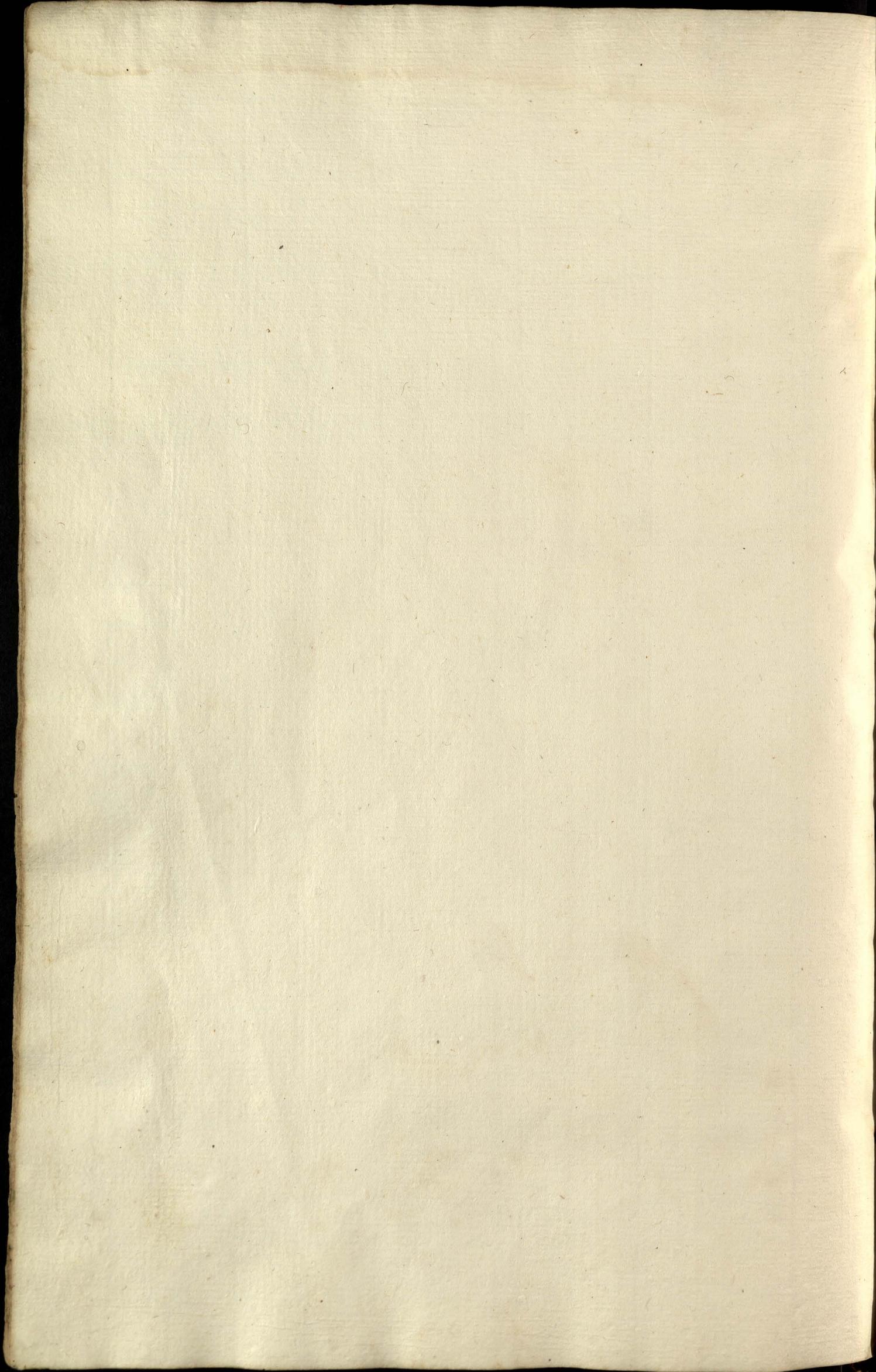

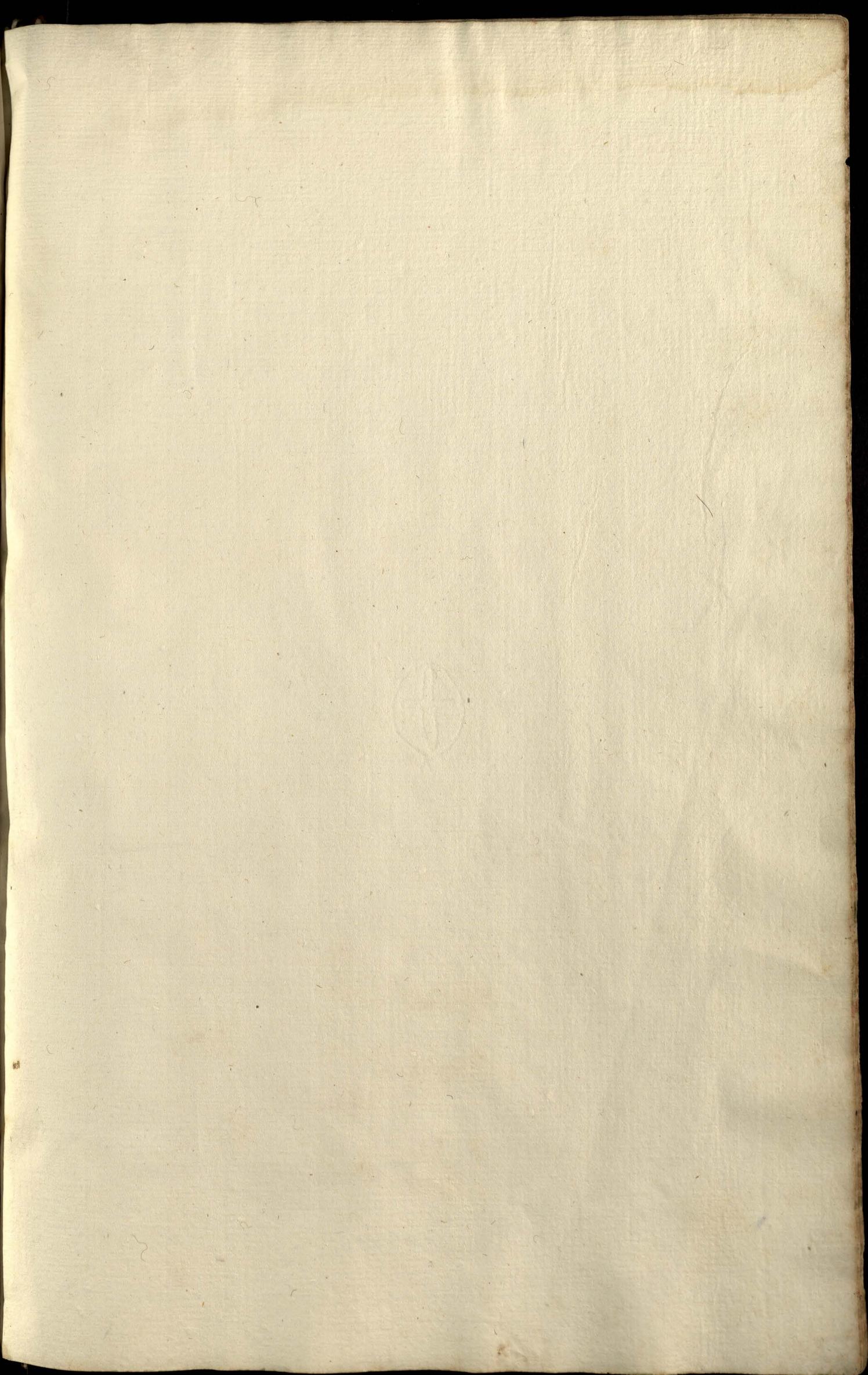

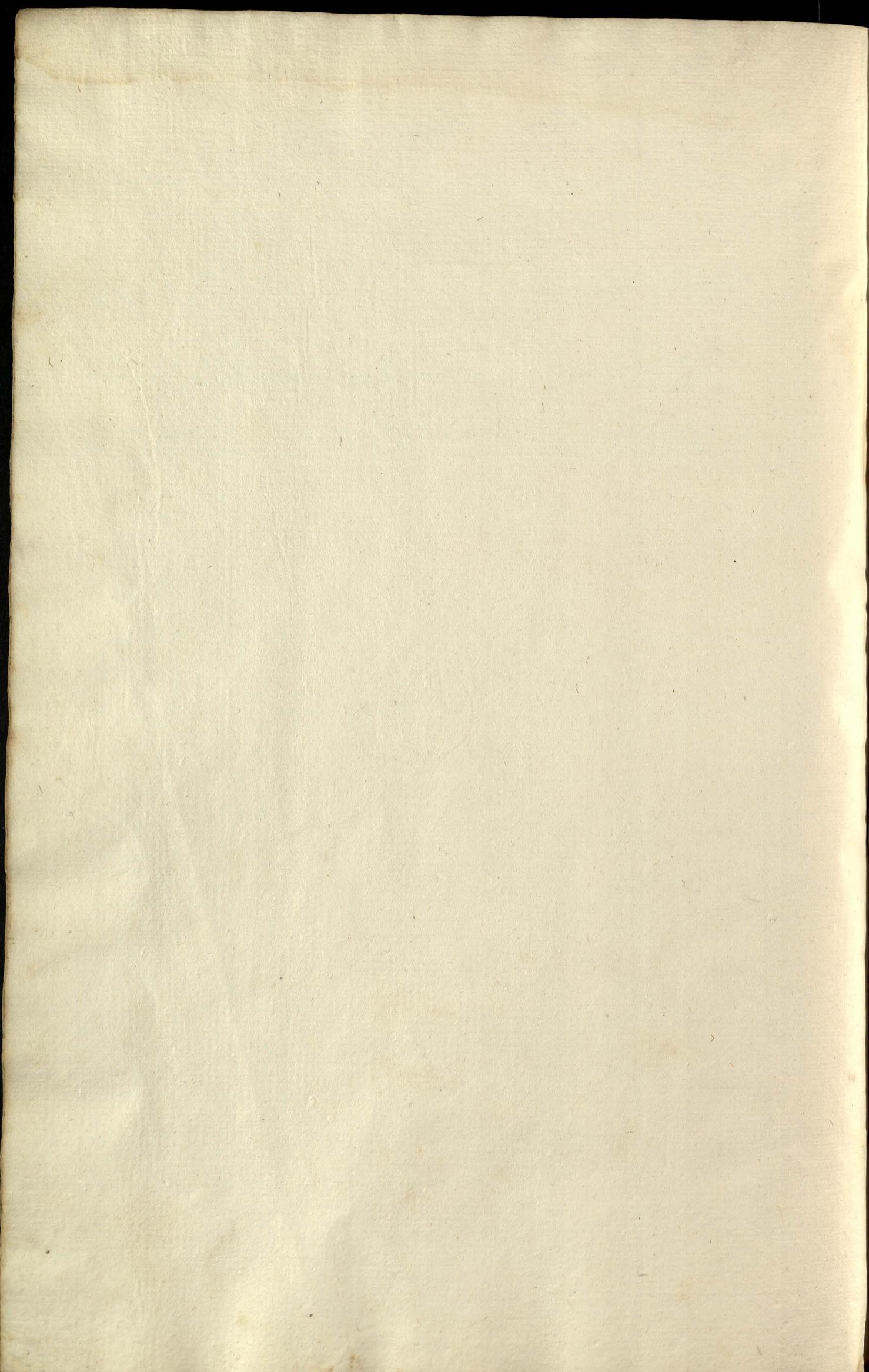

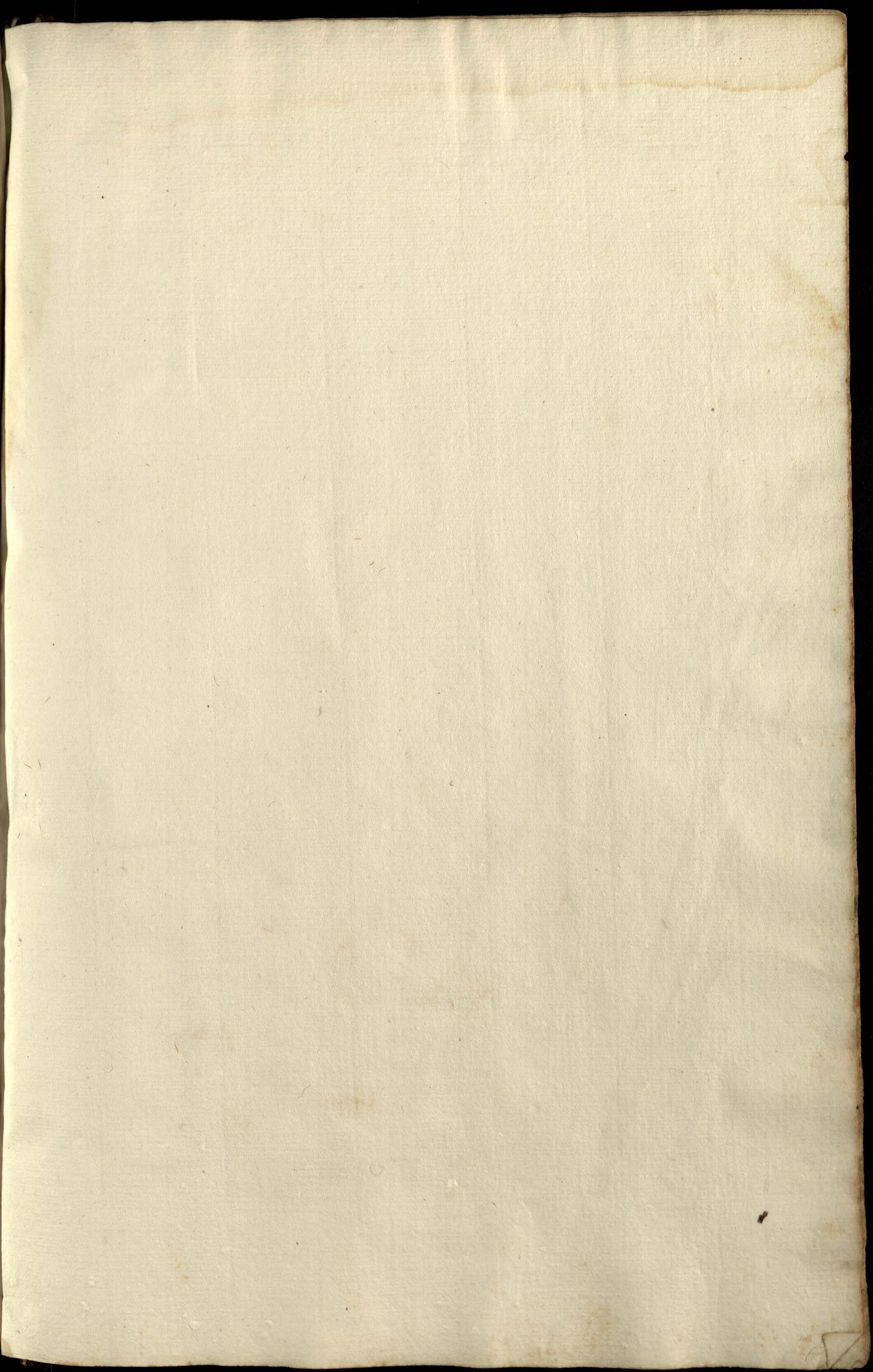

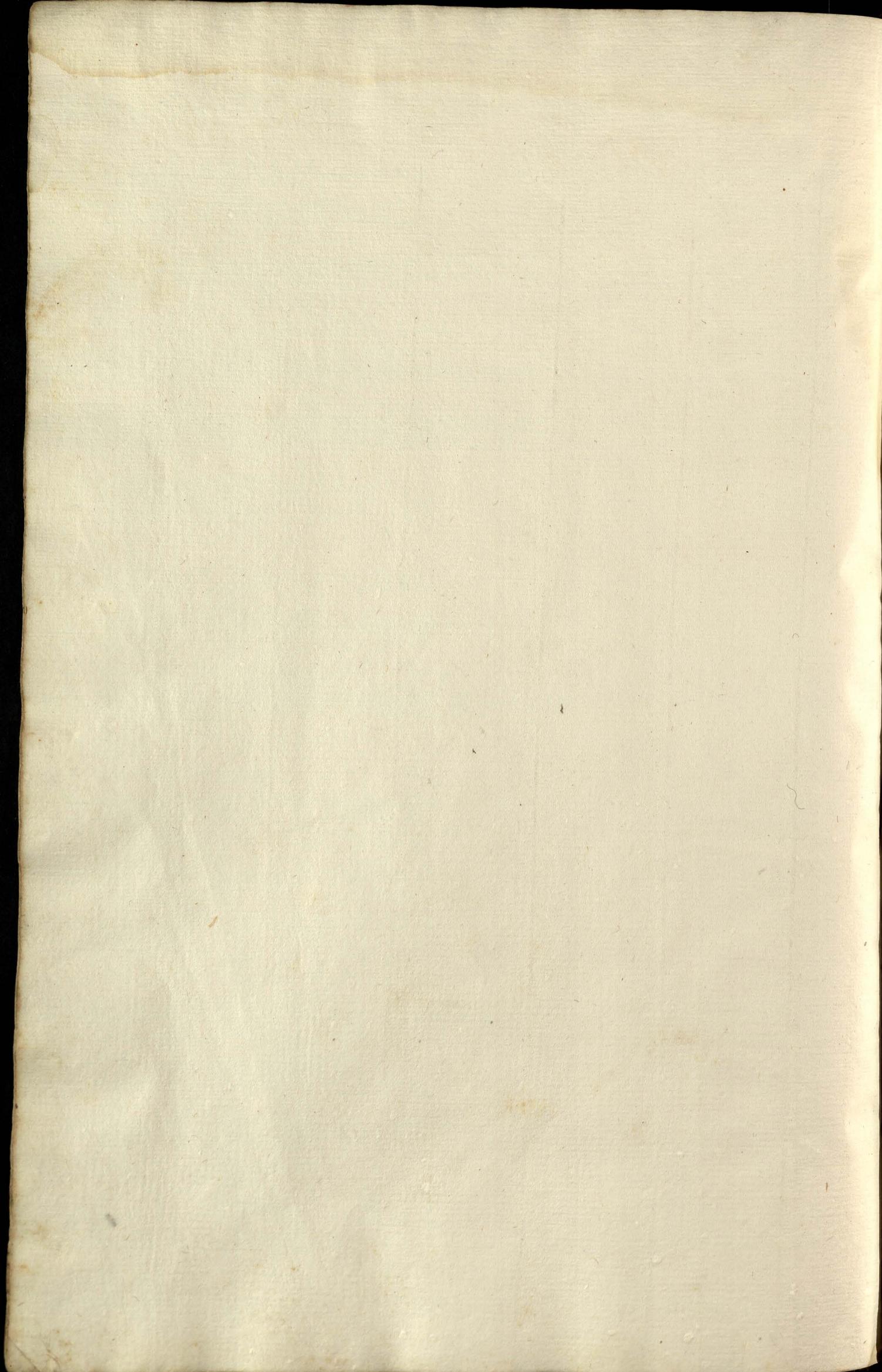

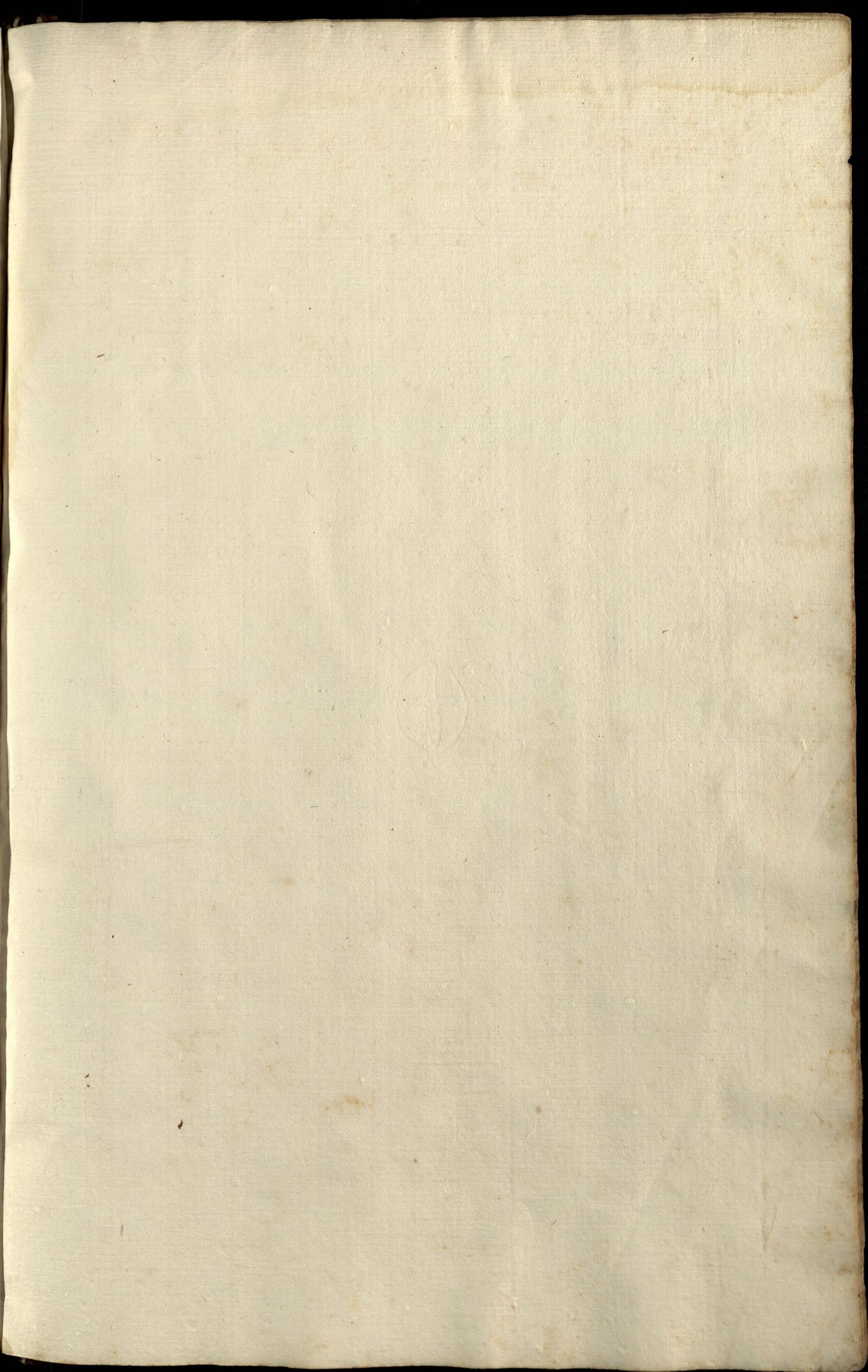

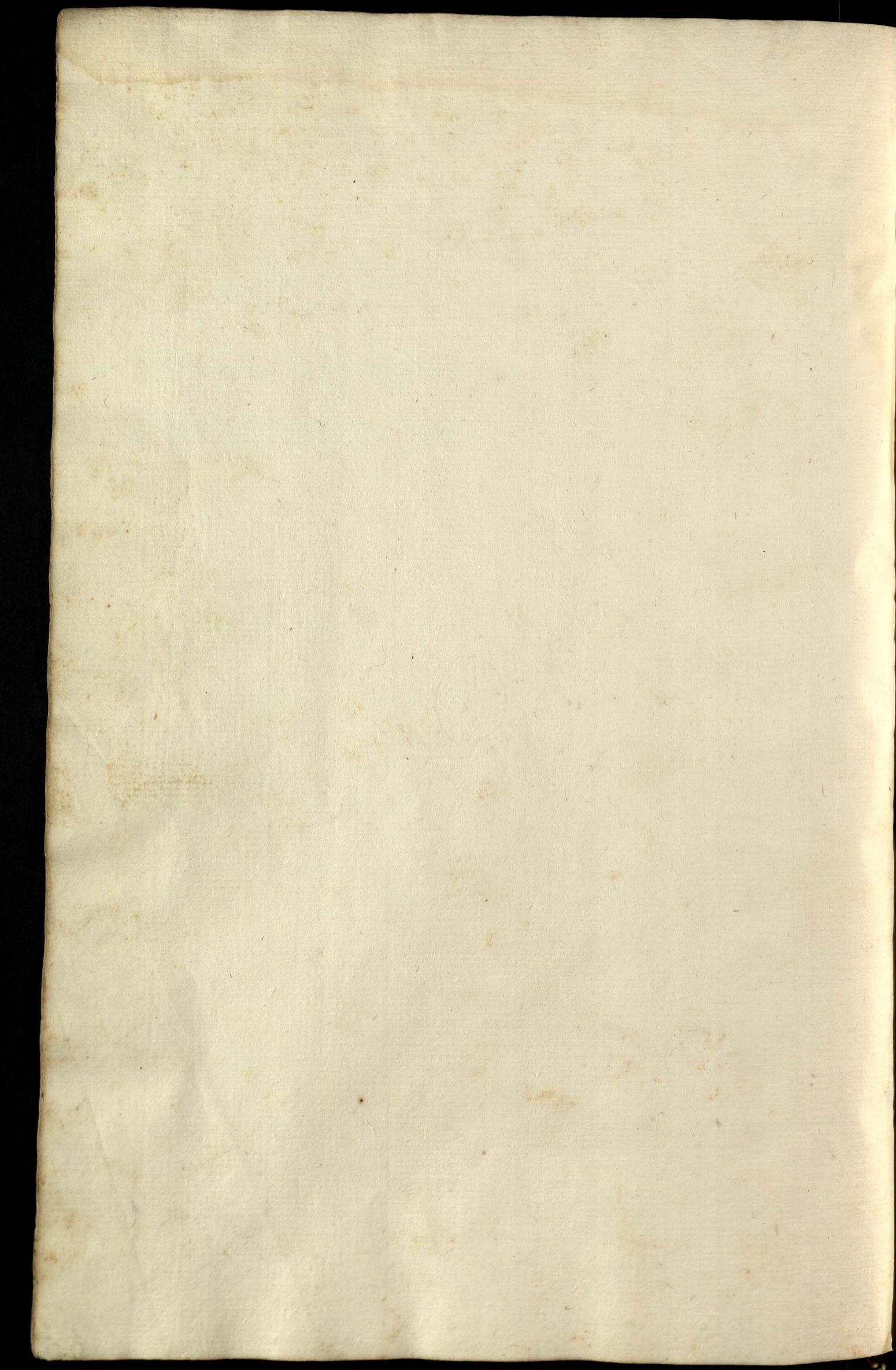

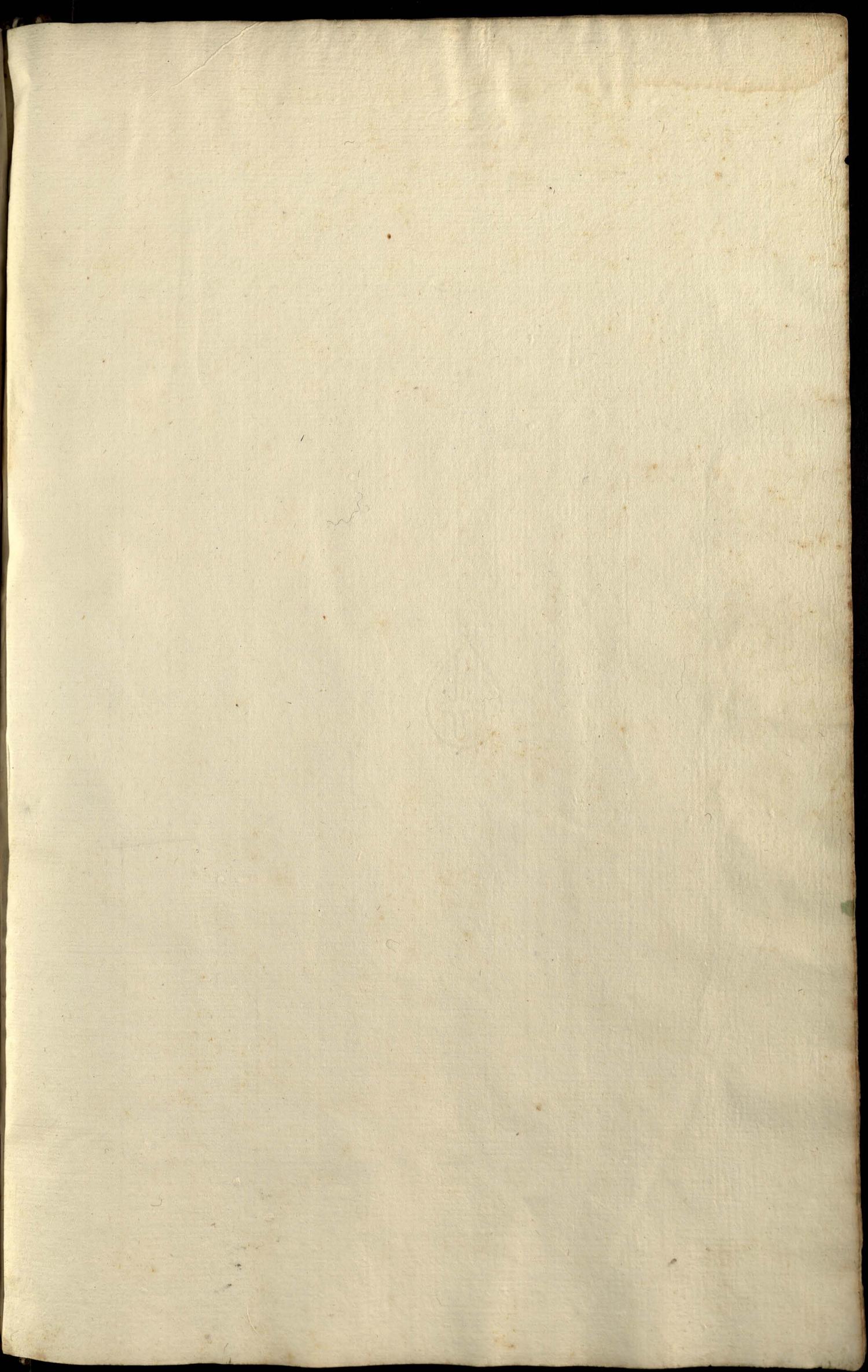

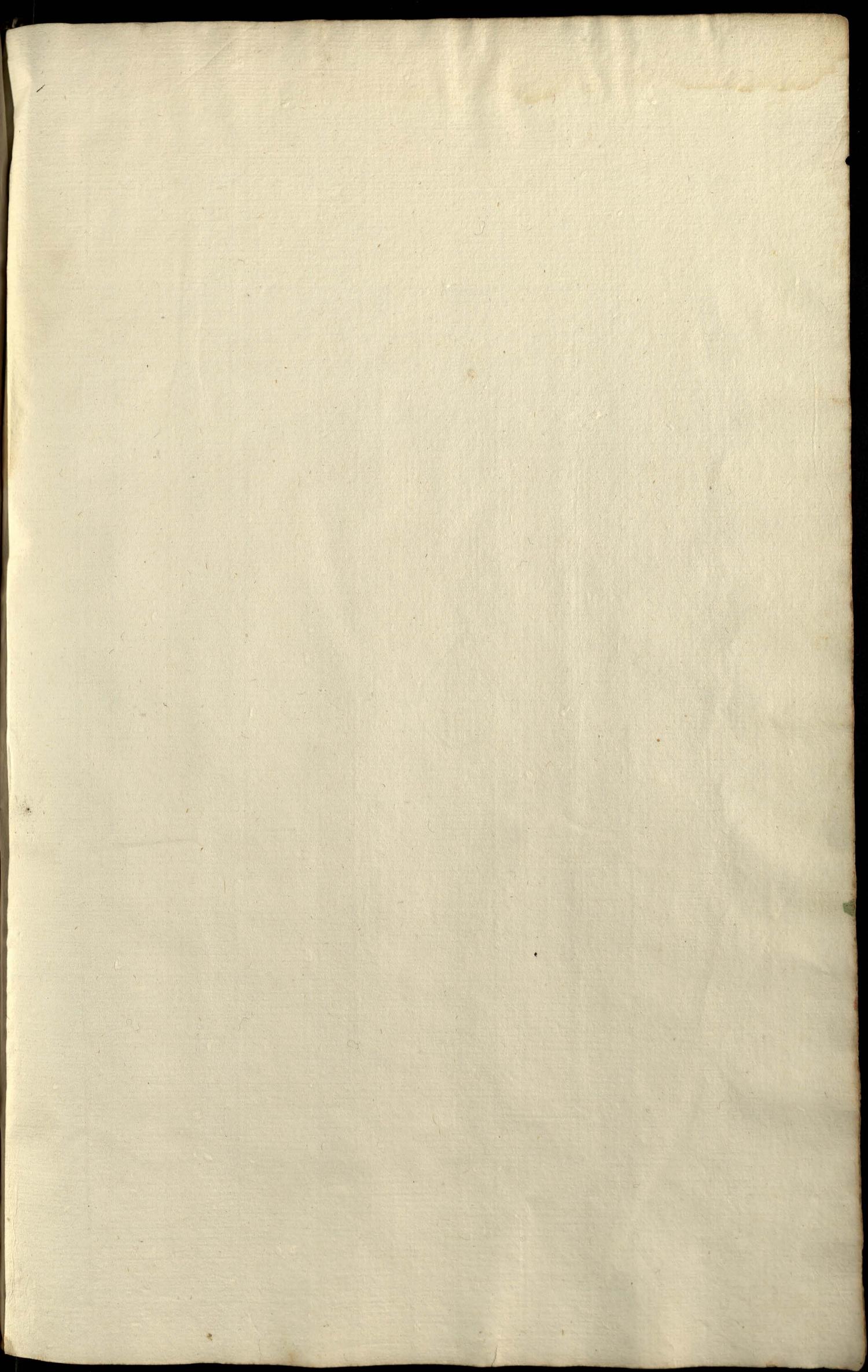

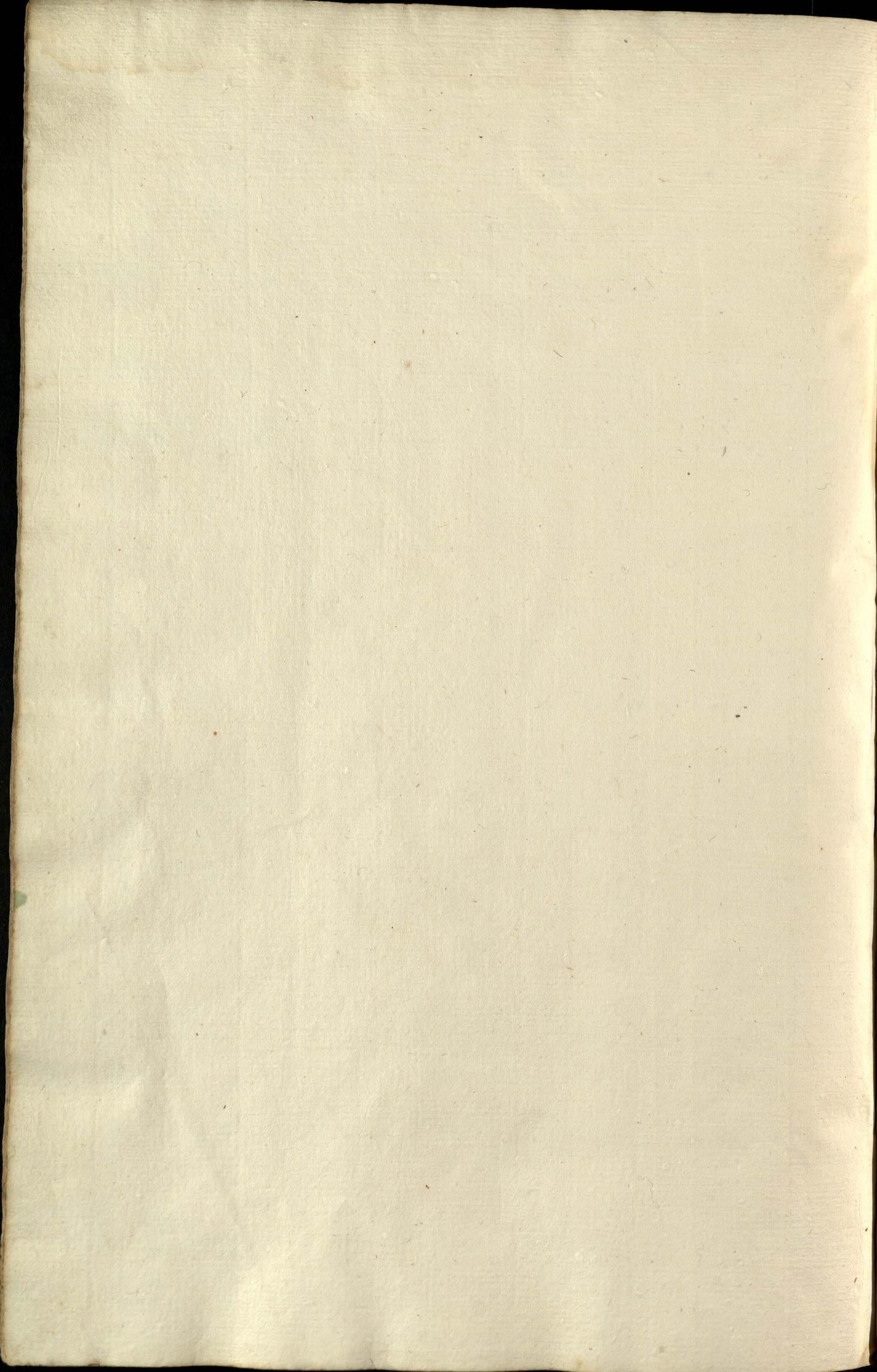

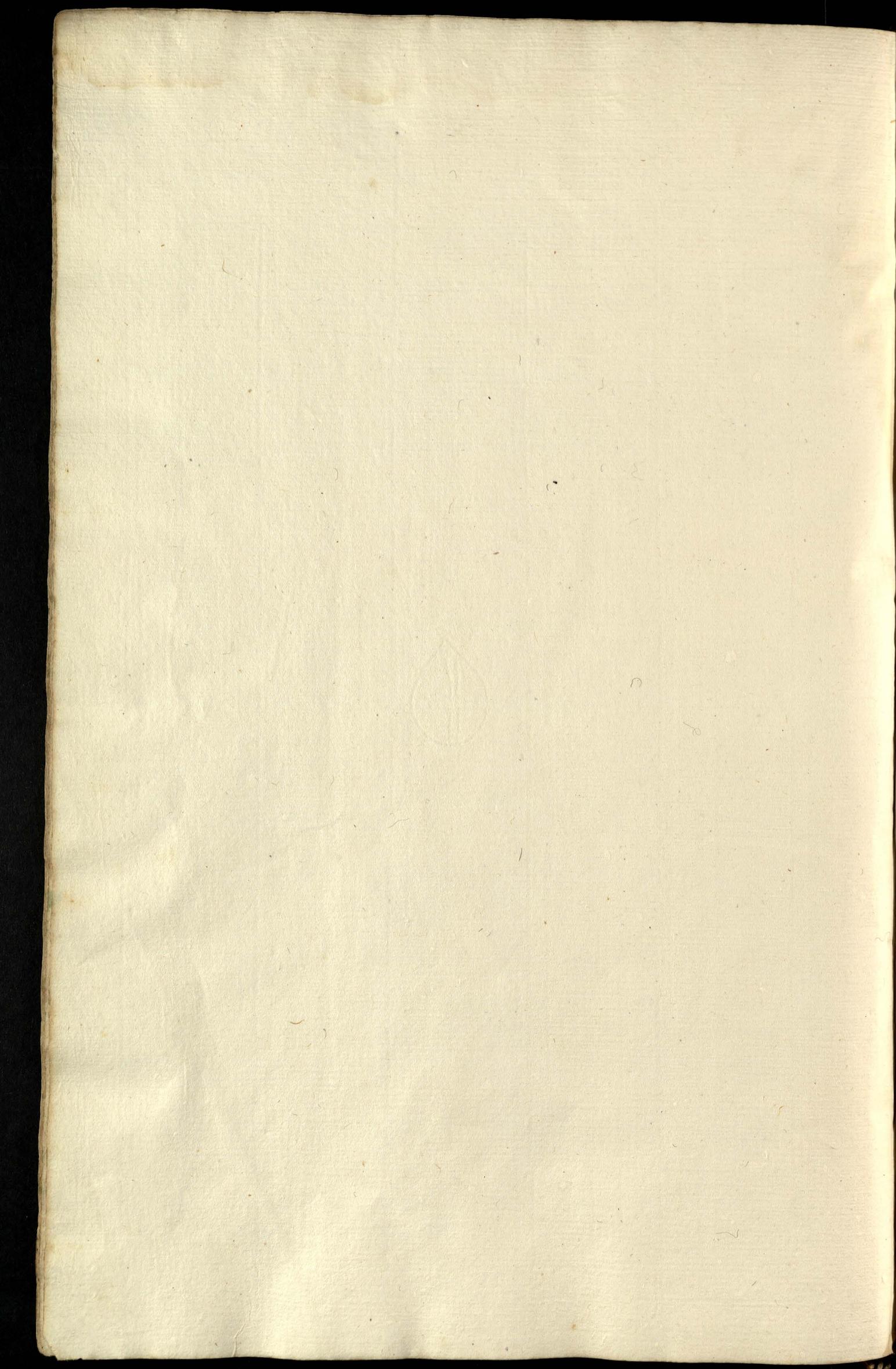

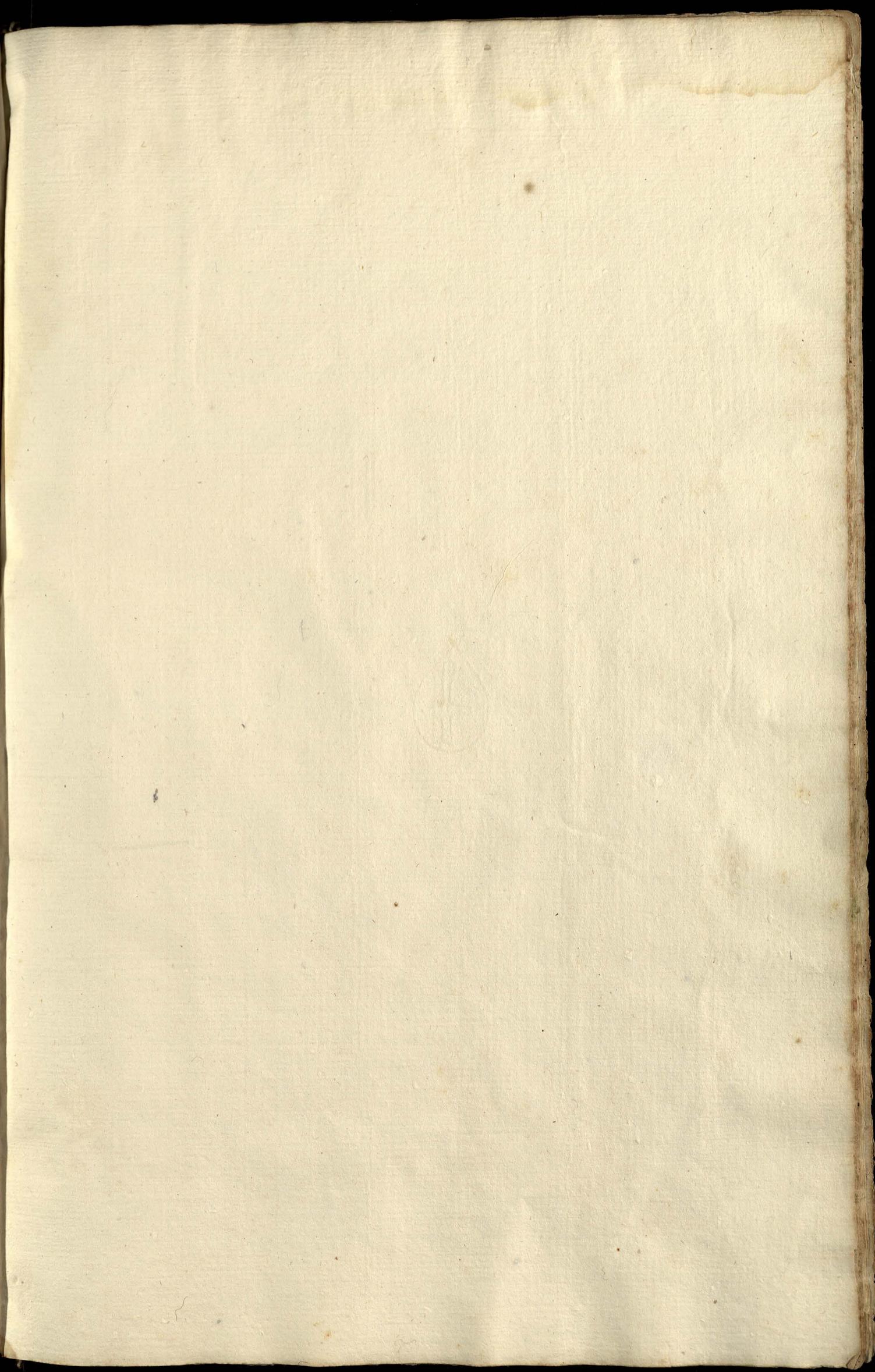

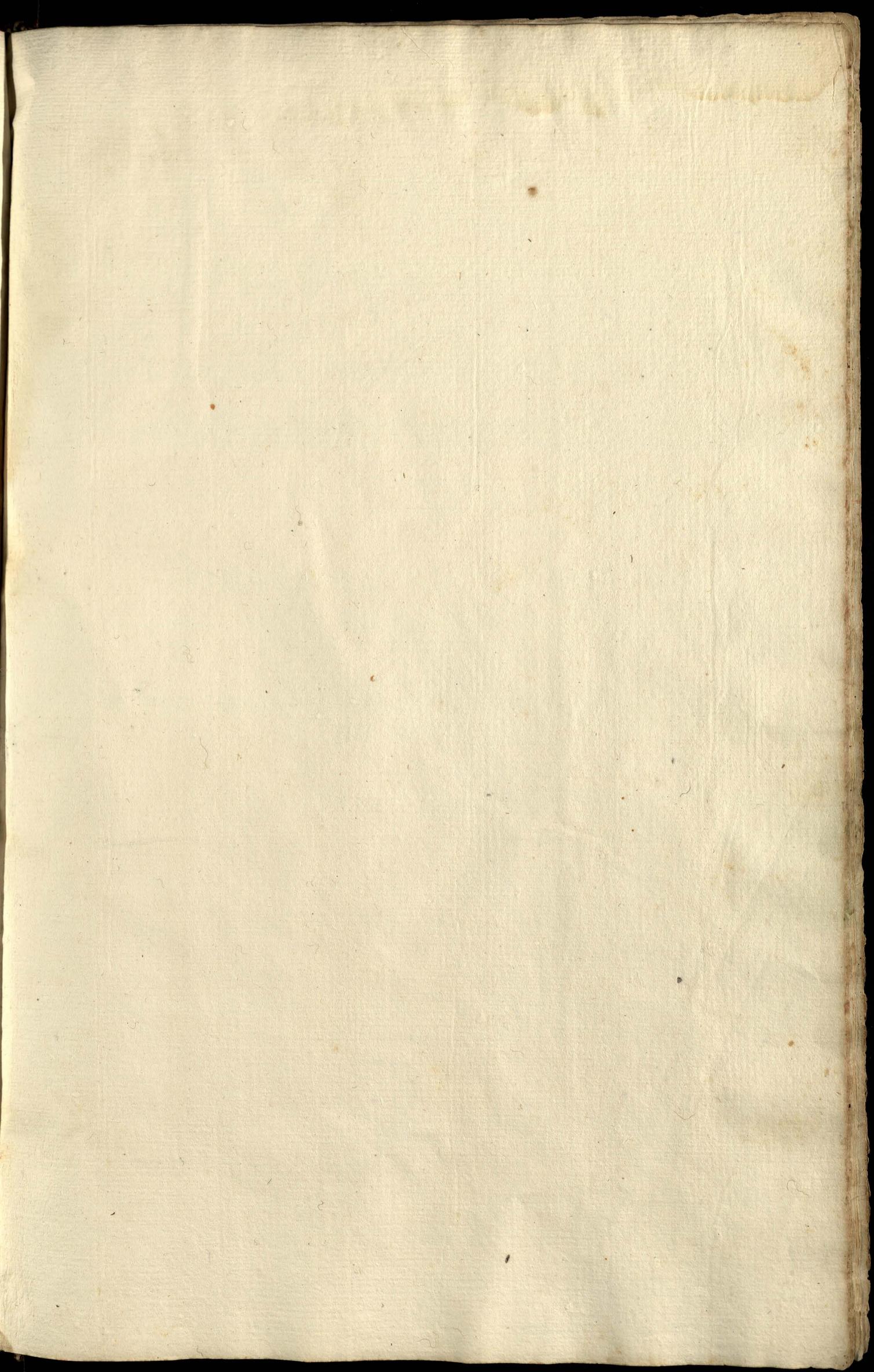

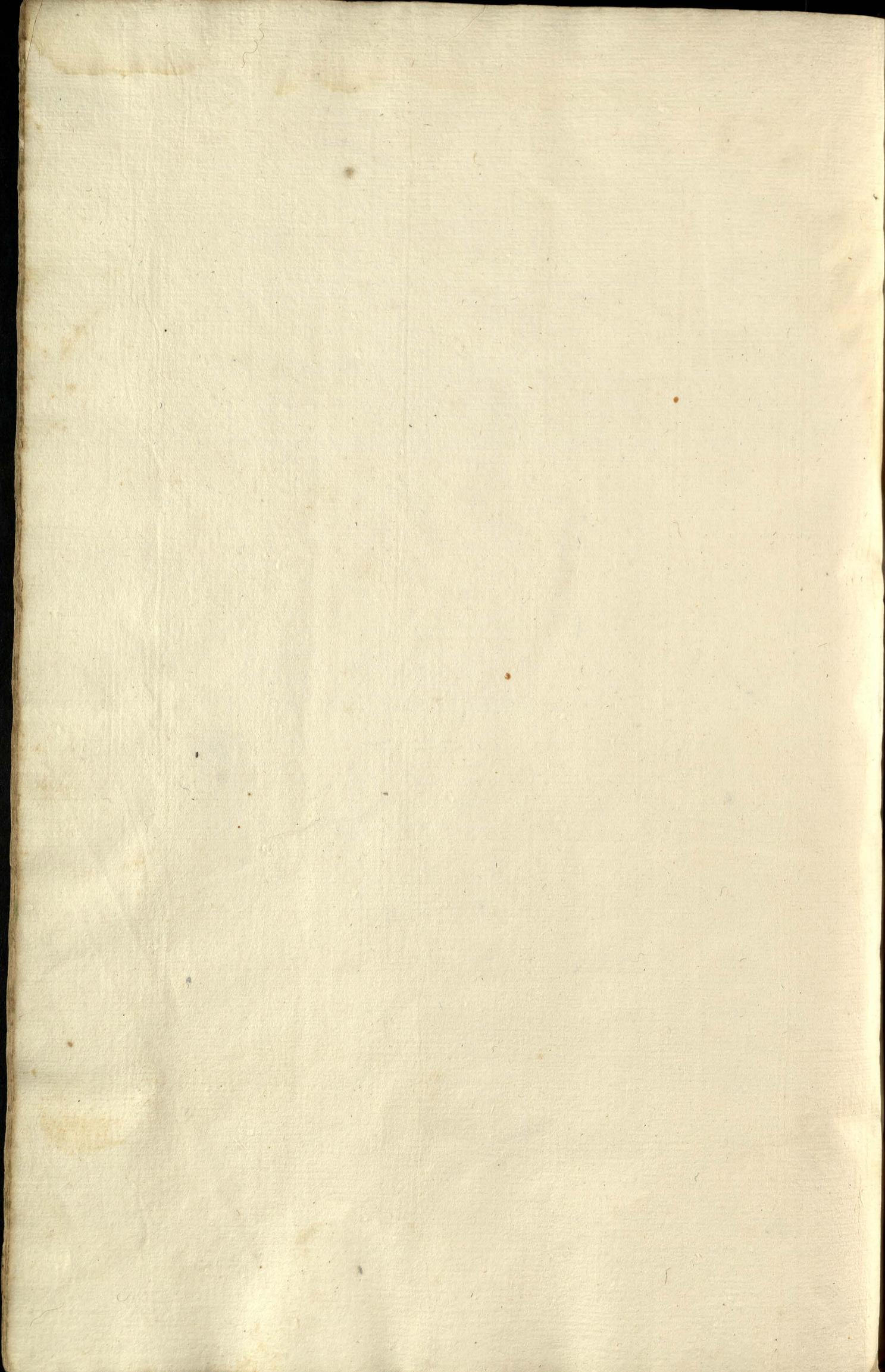

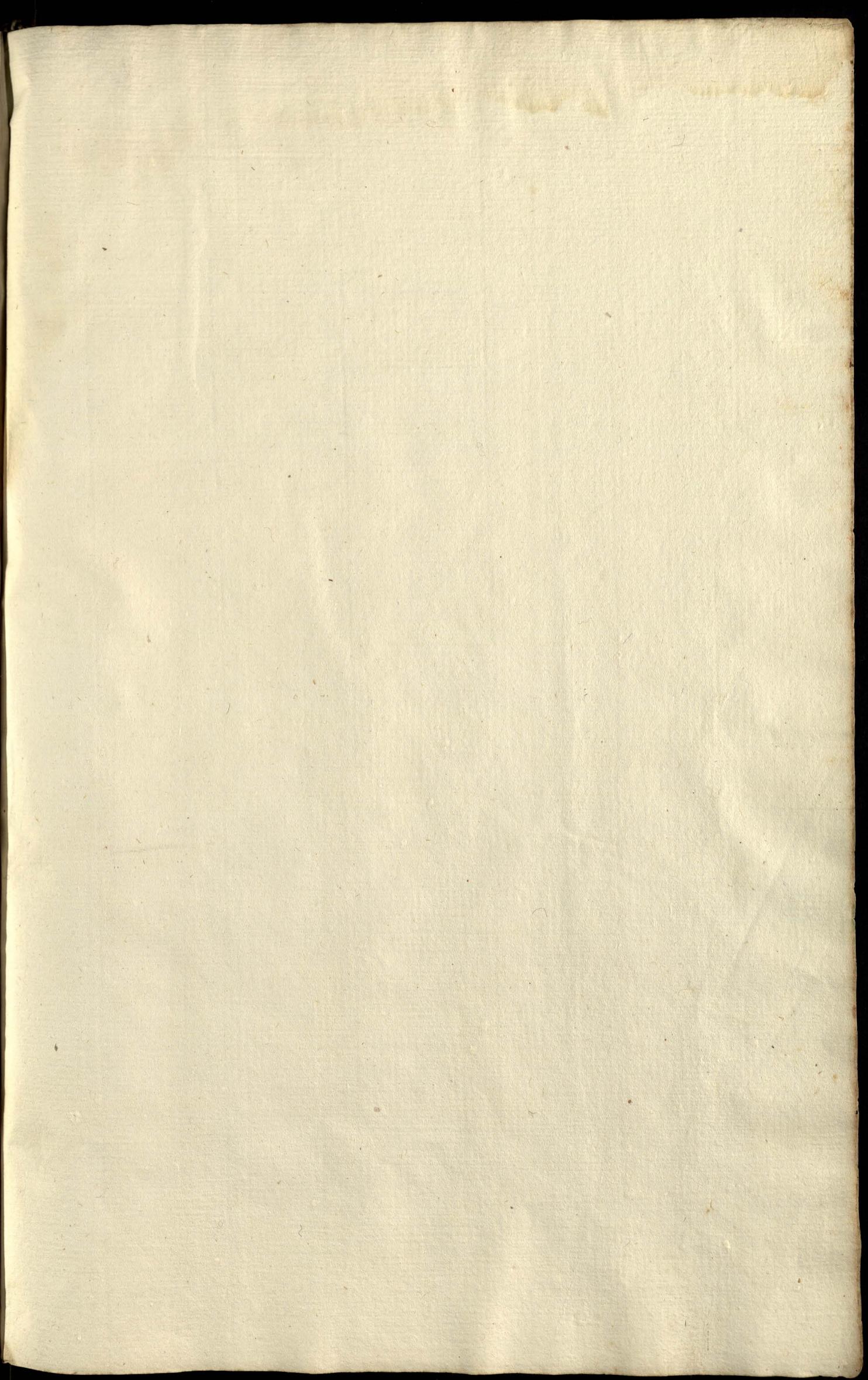

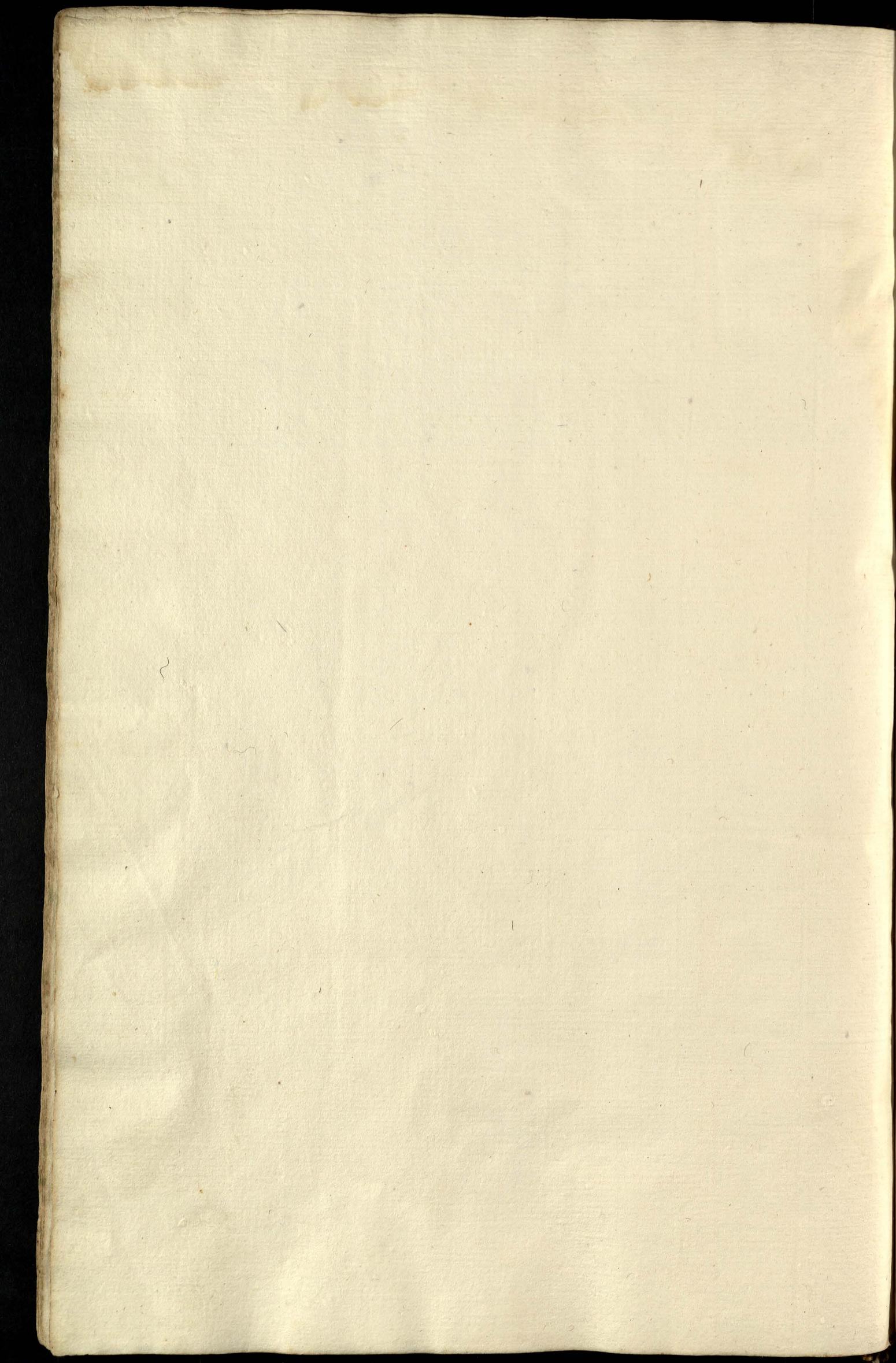

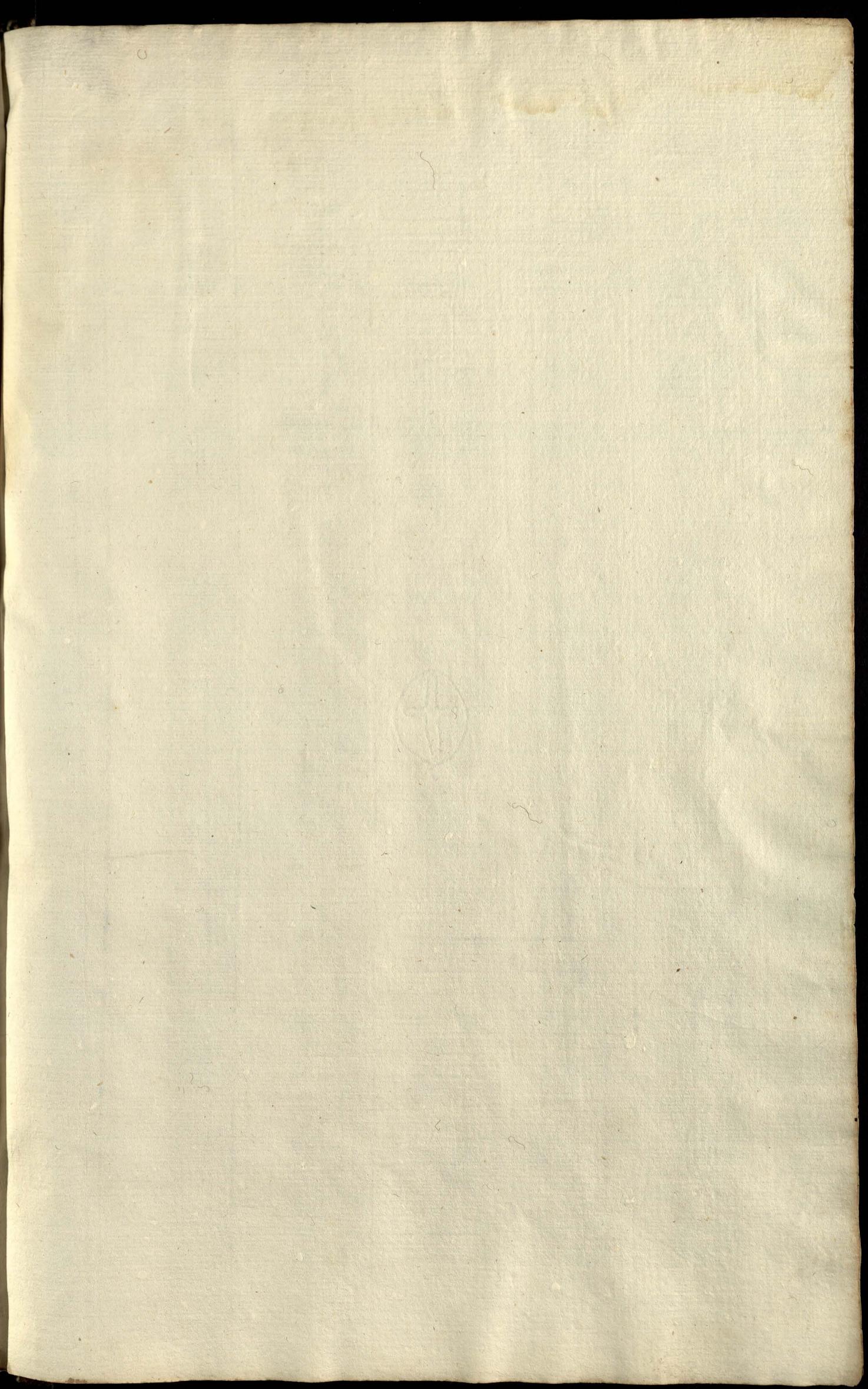

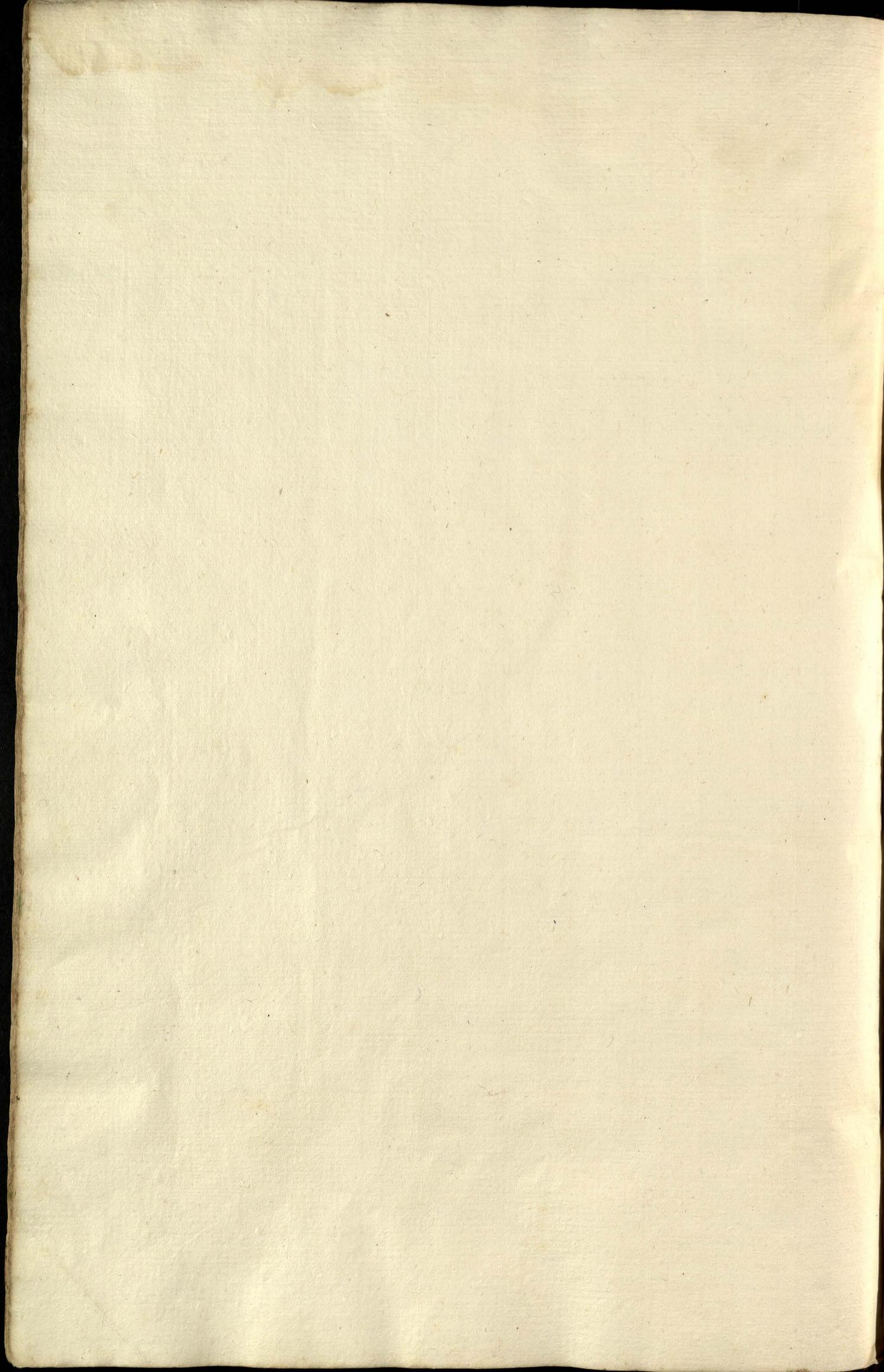

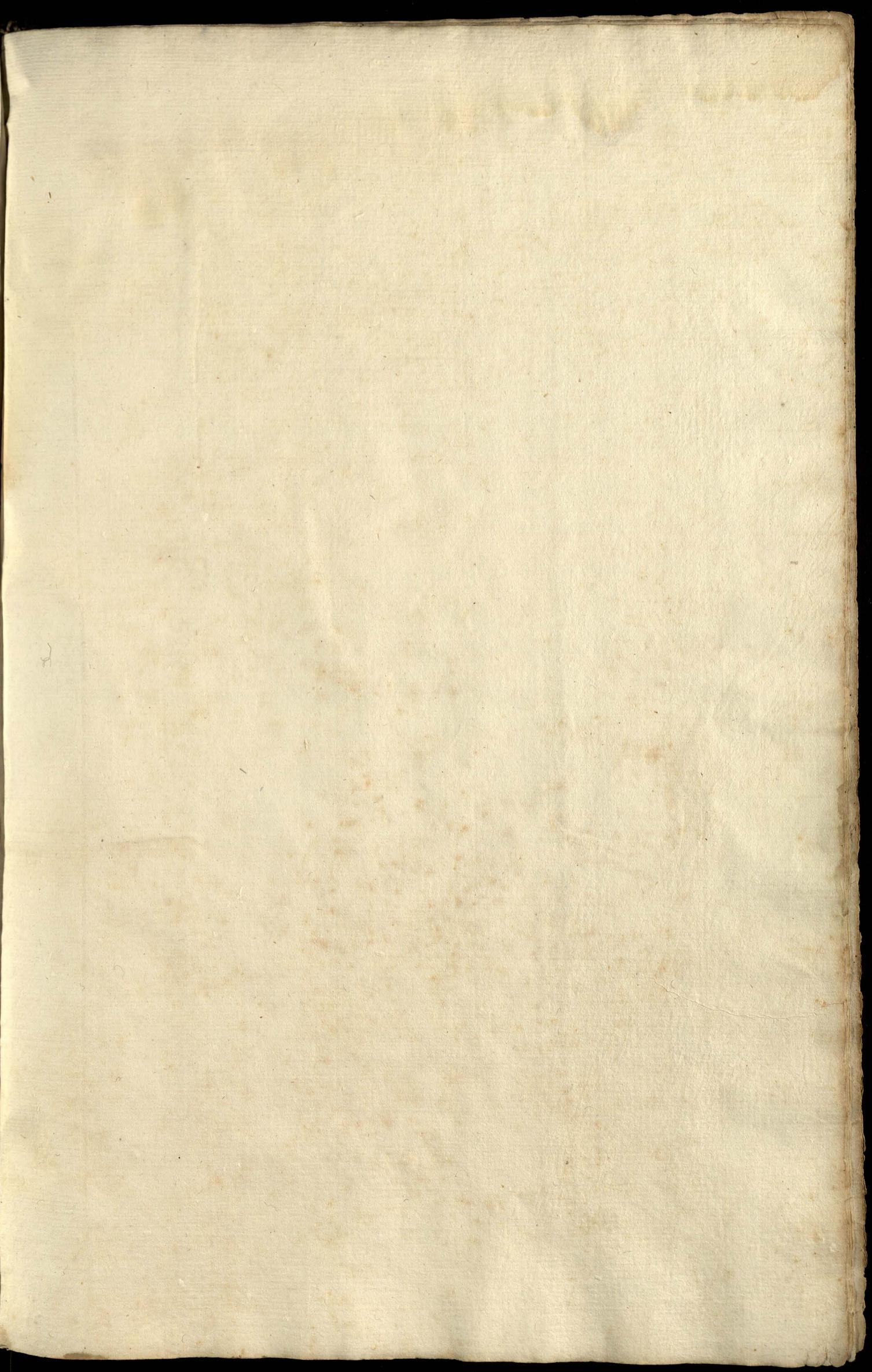

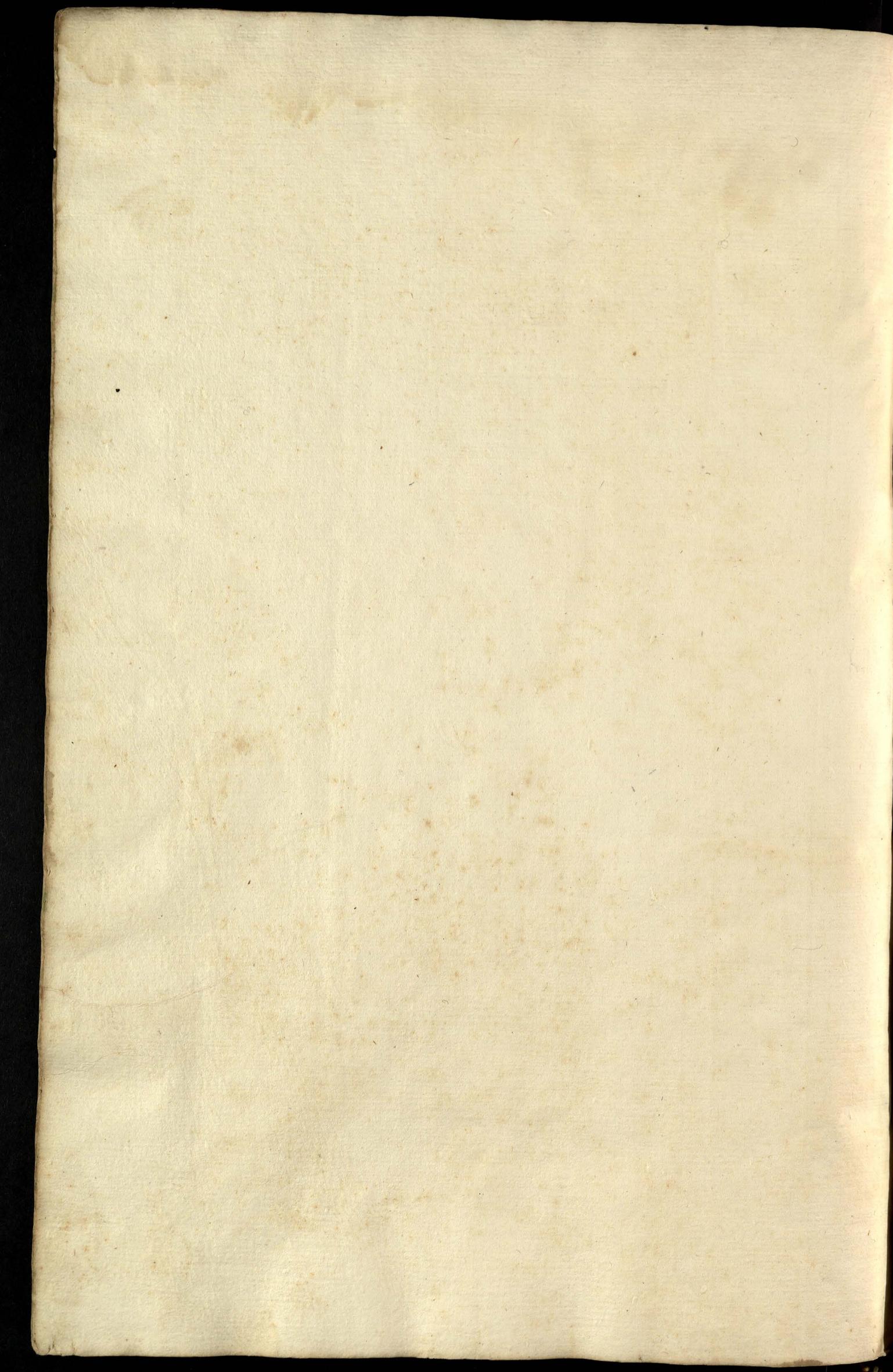

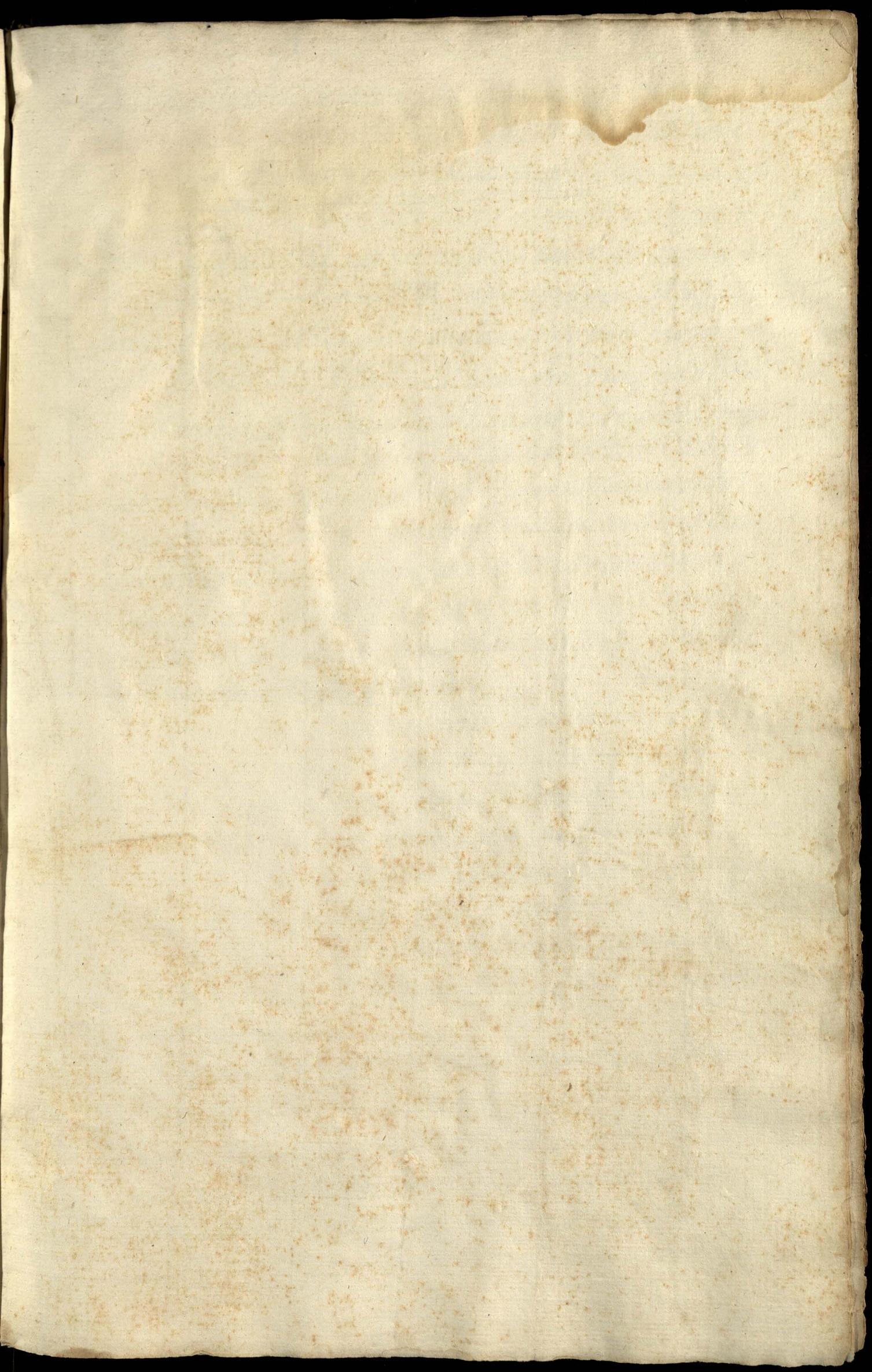

18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50
52
54
56
58
60
62
64
66
68
70
72
74
76
78
80
82
84
86
88
90
92
94
96
98
100
102
104
106
108
110
112
114
116
118
120
122
124
126
128
130
132
134
136
138
140
142
144
146
148
150
152
154
156
158
160
162
164
166
168
170
172
174
176
178
180
182
184
186
188
190
192
194
196
198
200
202
204
206
208
210
212
214
216
218
220
222
224
226
228
230
232
234
236
238
240
242
244
246
248
250
252
254
256
258
260
262
264
266
268
270
272
274
276
278
280
282
284
286
288
290
292
294
296
298
300
302
304
306
308
310
312
314
316
318
320
322
324
326
328
330
332
334
336
338
340
342
344
346
348
350
352
354
356
358
360
362
364
366
368
370
372
374
376
378
380
382
384
386
388
390
392
394
396
398
400
402
404
406
408
410
412
414
416
418
420
422
424
426
428
430
432
434
436
438
440
442
444
446
448
450
452
454
456
458
460
462
464
466
468
470
472
474
476
478
480
482
484
486
488
490
492
494
496
498
500
502
504
506
508
510
512
514
516
518
520
522
524
526
528
530
532
534
536
538
540
542
544
546
548
550
552
554
556
558
560
562
564
566
568
570
572
574
576
578
580
582
584
586
588
590
592
594
596
598
600
602
604
606
608
610
612
614
616
618
620
622
624
626
628
630
632
634
636
638
640
642
644
646
648
650
652
654
656
658
660
662
664
666
668
670
672
674
676
678
680
682
684
686
688
690
692
694
696
698
700
702
704
706
708
710
712
714
716
718
720
722
724
726
728
730
732
734
736
738
740
742
744
746
748
750
752
754
756
758
760
762
764
766
768
770
772
774
776
778
780
782
784
786
788
790
792
794
796
798
800
802
804
806
808
810
812
814
816
818
820
822
824
826
828
830
832
834
836
838
840
842
844
846
848
850
852
854
856
858
860
862
864
866
868
870
872
874
876
878
880
882
884
886
888
890
892
894
896
898
900
902
904
906
908
910
912
914
916
918
920
922
924
926
928
930
932
934
936
938
940
942
944
946
948
950
952
954
956
958
960
962
964
966
968
970
972
974
976
978
980
982
984
986
988
990
992
994
996
998
1000

Recupilació de notícias del Glorios Sant Dalmau Moner Religiós Dominicano, segon Patró de esta Ciutat.

Sant Dalmau naixé en Sta. Coloma de Farnés de pares honrats en lo any 1291, enent de algunes edats passà en esta ciutat de Girona a estudiar: Després havent resolt entrar en la Religió del Domindo, prengué lo habit en lo convent de dita ciutat, als 23 anys de sa edat. Posseït en dita Religió, donà les majors proves de Virtut y Santedat; de modo que ja en vida feu diversos Miracles, y sa penitència fou tal, en tant que los últims tres anys de la sua vida los passà en una Cova dins la muntanya arrimada al citat Convent, que en el dia conserva lo nom de Cova de St. Dalmau, en la que morí als 24 de setembre de 1341, tenint la edat de 50 anys.

Ab motiu de la gran opinió de Santedat en que morí, acistí a sos funerals lo Illm. Sr. Bisbe, lo Capítol de la Sta. Igta, y moltíssim concurs de la Població. Poch després lo cos fou collocat en un sepulcre, que li feu fabricar la Congregació de Sta. Pau, y se fixà en la parets de la porta de la Igta. No sols se li donà públic culte de un principi ve sa mort, si que se presum, que la ciutat lo prengué immediatament per son Segon Patró, acudint a ell ab rogacions en totas sus necessitats.

En lo any 1613, se li fabricà una nova Capella a mà dreta de la Igta, sota lo orgeu, a la que se transladà ab concurrencia dels Jurats en lo dia 5 de setembre de dit any.

En 24 de Maig 1684, trovansse la ciutat ab gran perill, ab motiu que los Enemis que la tenian sitiada, donaven lo assalt, feu Bot de celebrar la sua feribilitat com les Diu-

mentoas, si quedaba libre, y havent lognat sos desitjos lo re-
tificai en 30 del mateix mes; pero com lo M^r. S^r. Bisbe
no lo volguer aprovau per ser demasiadas las fests,
se demanda, y se resolgué en 11 de juliol se dit ~~mes~~ a més,
que no se treballas publicament.

En 11 de juliol de 1685, lo Prior de S^r. Domingo de
esta Ciutat, presenta Memorial demandant al Ajuntament,
se dignas fer fabricar una llançia, y la fes cremar
continuament devant lo Altar y Sepulcre de dit S^r.
Dalmau; y atès la falta de caudals en que se tro-
vava, resolgué fer cremar de continuo la llançia, que
exissia devant dit Sepulcre, y que a est fi se donasen
set lliures annualls a dit Convent moneda barq. com
se donaban per la llançia de S^r. Narcís.

En 24 de febrer de 1697, los Religiosos del citat
Convent de S^r. Domingo, acudiren ab pediment al
M^r. S^r. Bisbe de dita Ciutat, suplicant li tinguer à
be nebua informació de les virtuts, Santedat, y Culto
immemorial del referit Sant, y que ho fes pre-
sent a la Caxia Romana per sa aprovació.

En conseqüència se anomenà Jutge y Adjunts
se rebé la informació oferta, y en 23 de febrer 1702
se declarà lo culto immemorial, per los mencionats
Jutge y Adjunts, y se remeté a Roma per la aprovació.

En 20 de Maig de 1714, los Juxats acudiren à
Sa Santedat, demandant se dignas declararan, y con-
firmaren lo culto immemorial de dit S^r. Dalmau.

En 9. de agost 1721, la Congregació de Pius
confirmà lo citat Culto, y en 13 del mateix mes
aprovat per Sa Santedat.

En 9 de Septembre de dit any lo P. Pujol del dit Convent de St Domingo, dona noticia al Ajuntament de la confirmació del mencionat culto, y de la canonisació del referit Sant; y en lo dia 16 presenta dit Pujol al Ajuntament mencionat, lo Decret de dita canonisació.

Al motiu de tant plausible noticia demanda dit P. Pujol al citat Ajuntament ab Reus de 13 de Maig 1722, que se dianas ajudan al citat Convent en un Novenari que havia resolt fer en honor de dit Glorios Sant, y profeso solemne en lo primer dia de aquell. Y se resolgué que en lo dia 14 se cantasen Completas, y que en lo dia 15 primer de dit Novenari se fes una festa en ditas Totes ab la mes possible solemnitat a costa de dit Ajuntament; que se acress a la Profesa com en la de Corpus, y se publicas, com se publicà a 50 de Trompetas.

Pensaren despues los Religiosos del mencionat Convent en fer una nova Capella, per colocar en ella las Reliquias de dit Sant, y haventla fabricada sumtuosa, que es la segona Capella a mà esquerra de la Tota, entrant per la porta Principal: presentaren Reus al Ajuntament en 10 de Maig de 1751, demandant se dianas ajudarlos als gastos de la translació de las Reliquias mencionadas, que tenyaban y havian determinat fer a dica Capella. Dit Ajuntament feu Comissionats a estfi: y en 24 de maig acudi a Sa Magestat demandant permís per cantar, fins a la quantitat de 6000 re^s, qual gracia se li concedí.

Se nota la expedida a 25 de Maig 1735

En conseqüència desitjant lo Ajuntament que ditas Reliquias se posasen ab la Decencia que se mereixen, determina fer a sus costas una Urna, en la q.^e se colocaren.

Y haventse resolt fer la projectada Transtac
cio; dit Ajuntament se encarregà entre altres coses
dela Professió, en tant que en 16 de agost passà los
correspondents avisos a tots los Convents de la Ciutat.

En 6 de setembre dona noticia al M. J. Ca
pitol de sa Resolució, y en 19 del mateix se publi
ca a so de trompetas, que los festes se facian
en los dias 23, 24, 25, y 26, de dit mes.

En l'omes de Desembre de 1803, se rendí la Ciutat de
Girona a las armes de Napoleon Emperador dels Francesos
y los Religiosos del Convent de S. Domingo foren condueixits
prisioners de guerra en França, la Igl^a de dit Convent
quedà tancada y lo Ajuntament passura extraueré de
la dita Igl^a la Vara de las Sagradas Reliquias del Sto.
ros S. Dalmati las que lo dia 15 Gener de 1810, foren
pondues en lo Oratori de la Casa del Noble Señor Dⁿ
Fran^co de Delas Baras de Vilagaya Regidor de Canvi del
mateix Ajuntament, y despues en 10. Maars sequent
foren traslladadas en la Igl^a del Convent de nostra Sra
del Carme y colocadas en la 2ª Capella sobre la dreta
de la part principal dont permanesqueren durant
la permanencia dels francesos en esta Ciutat.

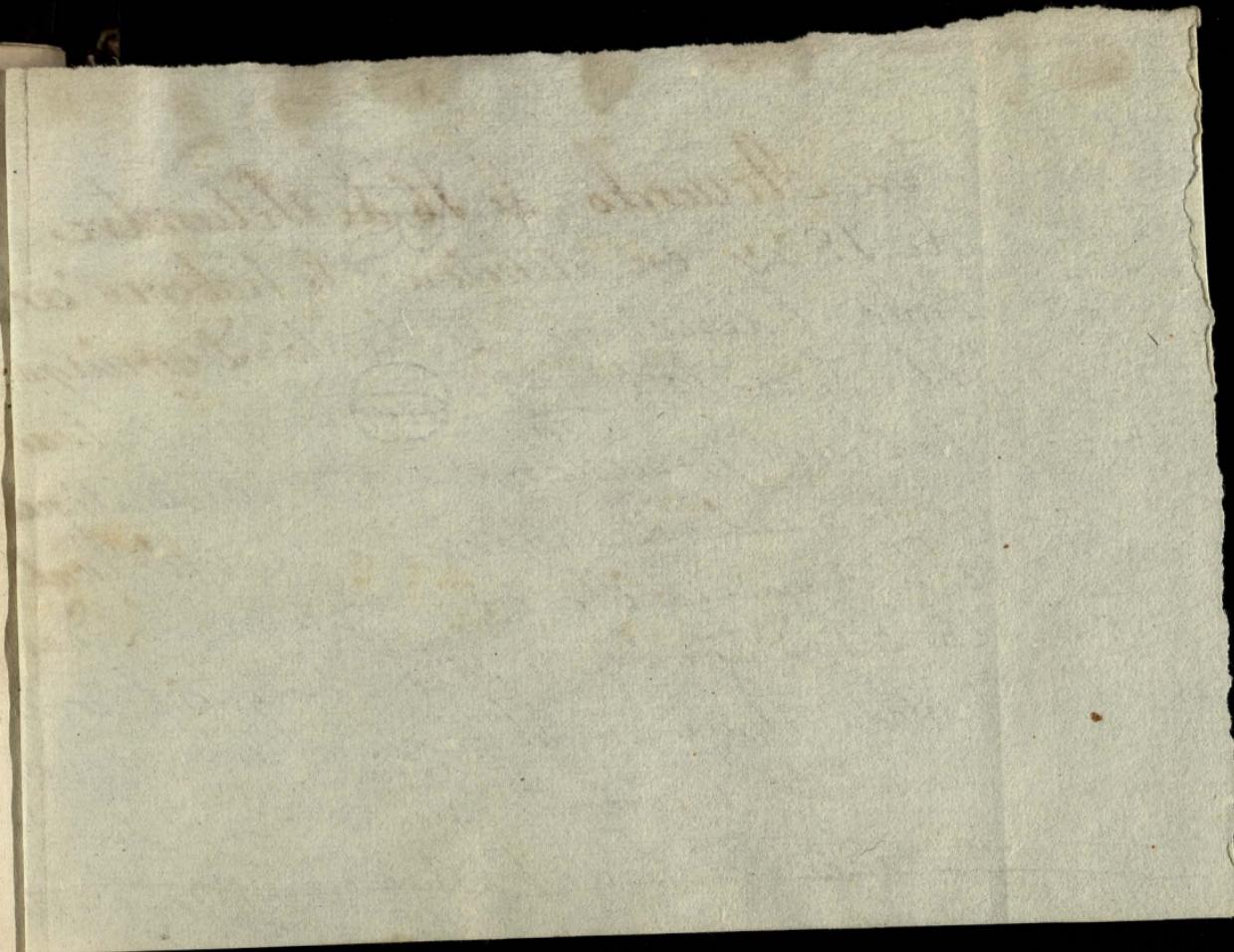
Als 24 de Juny de 1815, se traslladaren ditas
sagradas Reliquias de dita Igl^a del Carme a la sua

propia Capella del Convent de S. Domingo en la qual tan solemnement haviat estat colocadas en lo an de 1758. A tant luxosa funció assistiren lo M^l. IIIe Capitol de la S^a Igta, lo M^r. IIIe Ajuntament Capitol y Comunitat del S. Felic, totas las Comunitats Religiosas y tots los Enemis ab sas banderas, y procesionalment acompañadas per tota la Ciutat foren colocadas en ditzia sa propia Capella.

Als 2. Desembre del an 1822, en atenció a las Disposicions del Goben nomenat Constitucional de Espanya, queda suprimir lo expresat Convent de S. Domingo, y en dit dia las materalas Sagradas Reliquias del Glorios S. Dalmat foren solemnement metas de sa propria Capella, accompagnadas ab professó per lo M^r. Y. Capitol de la Cathedral, ij Ajuntament, a la S^a Igta Cath., y foren colocadas en la tercera Capella sobre la esquerra entrant per la porta principal.

Als 6 Juliol d' 1823 en atenció de haver cessat lo Goben nomenat Constitucional en esa Ciutat y de conseqüent haverse remiat los Religiosos en son propi Convent d' S. Domingo, foren traslladadas las materalas Sagradas Reliquias del Glorios S. Dalmat ab la materal a pompa y solemnitat q' se practicà lo dia 24 Jun d' 1815; D'adira tercera Capella Elsa Igta Cathedral a la sua propria Capella Elsa Igta de dit Convent d' S. Domingo, de aont havian estat expulsar lo dia ditz referit 2 Desembre d' 1822. Vide manual d' Estas del an 1823 à fol. 21.

and 2nd year 1881 2nd half of Aug
The bird was in long winged moult with a
few new remiges and number of old feathers
around which were numerous small downy
feathers. When I took it up it was
flitting among the trees. It was not
seen again after it left the 2nd half of Aug
which is the time of migration in the
Barrow's and the small species and in fact
all the birds seen at the 2nd half of Aug

En Acuerdo de 16 de Setiembre
de 1835 en atención de haberse cer-
rado el Convento de Santo Domingo
el Ayuntamiento acordó que se tra-
ladasen procesionalmente las Reliqui-
as de Santo Dalmacio á la Catedral
á la misma Capilla en que fueron colocadas
en 2 de Diciembre de 1822: las que fueron
trasladadas el dia 24 del mismo. Pero por ciertas
circunstancias lo fueron el Viernes 2 de Octubre á
la mañana; Manual de Acuerdos del 1835 fol. 137 rot.

